

28.03.2022

Kokousaika 28.03.2022 16:00 - 17:11

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Sinnemäki, Anni apulaispormestari
kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja

Razmyar, Nasima apulaispormestari
kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja

Arhinmäki, Paavo apulaispormestari

Gebhard, Elisa

Halla-aho, Jussi

Koskela, Minja

Rantala, Marcus

Sarkomaa, Sari

Sazonov, Daniel

Vanhanen, Reetta

Vierunen, Maarit

Hakola, Juha

Pulkkinen, Suvi

Yanar, Ozan

apulaispormestari

varajäsen

varajäsen

varajäsen

Muut

Diarra, Fatim

Rydman, Wille

Sarvilinna, Sami

Aalto, Laura

Jolkkonen, Juha (etänä)

Manninen, Rikhard (etänä)

Salo, Outi (etänä)

Gros, Nina (etänä)

Kivelä, Liisa

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
poistui 16:55

kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja

kansliapäällikkö

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja

vs. kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

henkilöstöjohtaja

viestintäjohtaja

28.03.2022

	Kühn, Markus (etänä)	strategiajohtaja
	Rinkineva, Marja-Leena (etänä)	elinkeinojohtaja
	Rope, Jenni (etänä)	kaupunginlakimies
	Menna, Lauri (etänä)	johtava asiantuntija
		poistui 16:35
	Peltonen, Antti (etänä)	vs. hallintojohtaja
		esteellinen § 229
	Saxholm, Tuula	rahoitusjohtaja
	Turtola, Ilona	viestintäasiantuntija
	Nirkko, Saara	hallintoasiantuntija
	Liimatainen, Minna (etänä)	turvallisuus- ja valmiusyksikön päällikkö
		asiantuntija
		saapui 16:30, poistui 17:11
Puheenjohtaja		
	Anni Sinnemäki	apulaispormestari
		223-235 §
Esittelijät		
	Anni Sinnemäki	apulaispormestari
		223 §
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö
		224-235 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Saara Nirkko	hallintoasiantuntija
		223-235 §

28.03.2022

§	Asia	
223	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
224	Asia/2	V 13.4.2022, Hallintosäännön muuttaminen, valtuutetun aloitteen käsittely
225	Asia/3	V 13.4.2022, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuinkerrostalontontille (Laajasalo, Kruunuvuorenranta, tontti 49339/1)
226	Asia/4	V 13.4.2022, Kaarelan Kantelettarentie 9:n asemakaavan muutos (nro 12275)
227	Asia/5	V 13.4.2022, Nuorten aloitteet ajalta 1.7.–31.12.2021
228	Asia/6	Helsingin kaupungin vuoden 2021 tilinpäätöksen hyväksyminen
229	Asia/7	Kaupunginkanslian hallintojohtajan virkasuhteen päätyminen ja avoimen viran hoitajan määrääminen
230	Asia/8	Startup Maria Oy:n omistusjärjestely
231	Asia/9	Alueen varaaminen JM Suomi Oy:lle ja Kiinteistö Oy Helsingin Radiokatu 20:lle asuntohankkeiden suunnittelua varten (Länsi-Pasila, tontit 17051/29 ja 30)
232	Asia/10	Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle vammaispalvelulainsäädännön uudistusta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta
233	Asia/11	Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta nuorisolain ja siihen liittyvän valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta
234	Asia/12	Valtuutettu Jussi Chydeniuksen toivomusponsi tekonurmikenttien alueellisesta jakautumisesta
235	Asia/13	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

28.03.2022

Asia/1

§ 223

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Reetta Vanhasen ja Daniel Sazonovin sekä varatarkastajiksi Paavo Arhinmäen ja Nasima Razmyarin.

Esittelijä

apulaispormestari
Anni Sinnemäki

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

28.03.2022

Asia/2

§ 224

V 13.4.2022, Hallintosäännön muuttaminen, valtuutetun aloitteen käsittely

HEL 2020-013928 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti 1.5.2022 lukien.

Käsittely

Palautusehdotus:

Jussi Halla-aho: Asia palautetaan valmisteltavaksi siten, että valtuutetulla on mahdollisuus joko esitellä aloitteensa valtuustossa sen jättämisen yhteydessä tai kommentoida siihen lautakunnassa annettua vastausta riippumatta aloitteen sisällöstä, merkittävydestä tai allekirjoittajien määrästä. Varsinaista keskustelua ei tässä yhteydessä tarvitse sallia.

Jussi Halla-ahon palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Minja Koskelan ensimmäinen vastaehdotus: Esityksestä muutetaan valtuutettujen edellytetty allekirjoitusmäärä 25:stä 20:een.

Perustelu: teimme saman sisältöisen esityksen viimeksi palautuksena. Aloitejärjestelmä kaipaa sujuvoittamista, mutta 25 allekirjoitusta on liian runsas nosto.

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Minja Koskelan ensimmäinen vastaehdotus

Jaa-äännet: 11

Elisa Gebhard, Juha Hakola, Suvi Pulkkinen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 3

Paavo Arhinmäki, Jussi Halla-Aho, Minja Koskela

28.03.2022

Asia/2

Poissa: 1
Juhana Vartiainen

Kaupunginhallitus päätti hylätä ehdotuksen äänin 11 – 3 (1 poissa).

Minja Koskelan toinen vastaehdotus: Poistetaan seuraava kohta sivulta 4:

“Esitetty muutos on vastikään hyväksytyn kaupunkistrategian 2021-25 mukainen. Strategian mukaan käynnistetään sellaisten konkreettisten uudistusten toimeenpano, jotka tuovat lisää tehokkuutta, tuottavuutta, taloudellista liikkumavaraa ja voimavaroja kaupungin toimintaan.”

Lisäksi muutetaan seuraavaa kohtaa:

“Samalla valtuusto pystyy keskittymään keskustelemaan asioista, jotka luontevimmin kuuluvat kaupungin ylimmälle, strategisen tason päätöksentekotoimielimelle.”

Muutettu muoto:

“Samalla valtuusto pystyy keskittymään keskustelemaan asioista, jotka luontevimmin kuuluvat kaupunginvaltuustolle.”

Perustelu: kaupunginvaltuustolla on paitsi strategisen tason päätöksentekorooli, myös poliittinen rooli demokraattisen keskustelun mahdollistajana. Tehokkuuteen vetoaminen tuntuu valtuuston työskentelyn kokonaiskuvan näkökulmasta suppealta. Allekirjoitusmäärän nosto tulee pohjassa perustelluksi myös ilman näitä nimenomaisia kohtia.

Kannattaja: Reetta Vanhanen

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Minja Koskelan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Jussi Halla-Aho jätti päätöksestä eriävän mielipiteen seuraavilla perusteluilla:

Asia olisi tullut palauttaa valmisteltavaksi siten, että valtuutetulla on mahdollisuus joko esitellä aloitteensa valtuustossa sen jättämisen yhteydessä tai kommentoida siihen lautakunnassa annettua vastausta riippumatta aloitteen sisällöstä, merkittävydestä tai allekirjoittajien määrästä. Varsinaista keskustelua ei tässä yhteydessä tarvitsisi sallia.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018

28.03.2022

Asia/2

antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosäntö 1.5.2022
- 2 Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n ja 12 §:n rinnakkaistekstit

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti 1.5.2022 lukien.

Esittelijän perustelut

Hallintosääntöön tehtävät muutokset koskisivat valtuutetun aloitteen käsittelyä 30 luvun 11 §:ssä ja 12 §:ssä.

Aloitejärjestelmän muuttaminen

Aloitejärjestelmää muutettaisiin siten, että aloitevastauksen antaisi kaupunginhallituksen sijasta se lautakunta tai johtokunta, jonka toimivaltaan, tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetyt toimenpiteet kuuluisivat. Kaupunginhallitus vastaisi edelleen aloitteisiin, joissa esitetyt toimenpiteet kuuluisivat sen omaan tai sen alaisuuteen suoraan kuuluvien viranomaisten toimivaltaan taikka kaupunginvaltuuston toimivaltaan. Lisäksi kaupunginhallitus vastaisi aloitteisiin, joissa on vähintään 25 valtuutetun allekirjoitukset. Kaupunginvaltuustossa käsiteltäisiin vastaukset tämän allekirjoitusrajan ylittäviin aloitteisiin.

Muutos siirtäisi vastaamistehtävän osittain lähemmäs sitä viranomaista, joka päättäisi aloitteessa esitetyistä toimenpiteistä muutenkin. Prosessi olisi samankaltainen kuntalaisaloitteiden käsittelyjärjestyksen kanssa. Koska kysymys kuitenkin on luottamushenkilöiden tekemistä aloitteista, olisi vastaajana toimitella, ei suoraan viranhaltija. Valtuustossa käsiteltäisiin vastauksia vain sellaisiin aloitteisiin, joissa on vähintään 25 allekirjoittajaa, mikä olisi omiaan vähentämään sellaisten valtuustossa käsiteltävien asioiden määrää, joiden ei voida katsoa olevan strategisia, periaatteellisesti merkittäviä tai taloudellisesti laajakantoisia.

Kaupunginhallitus kuitenkin säilyisi aloiteprosessin kontrolloijana, koska se päättäisi, mikä toimitella vastaa mihinkin aloitteeseen ja voisi lisäksi pitää itsellään tilaisuuden vastata mihin tahansa aloitteeseen. Tehtävä sopii kaupunginhallitukselle yhtäältä nykyisen aloitevastaajan ja toisaal-

ta keskeisimmän operatiivisen toimielimen ja valtuustoasioiden valmistelijan roolissa.

Aloitteiden allekirjoitusraja siis nousisi. Ryhmäaloite ja talousarvioaloite säilyisivät ennallaan, mutta ryhmäaloitteita voisi tehdä jatkossa valtuustokauden aikana kahdeksan per valtuustoryhmä nykyisen neljän sijaan. Myös kahdeksan kuukauden määräaika vastauksen antamiselle säilyisi ennallaan. Hallintosääntö ei enää ohjaisi valtuustossa aloitekokousten pitämiseen, vaan aloitevastauksia käsiteltäisiin tasaisesti ympäri vuoden määräaikojen puitteissa. Tämä vähentäisi pitkiä kokouksia ja auttaisi tasapainottamaan asiamääriä valtuuston kokouksissa.

Nykytila ja lainsäädäntö

Valtuutettujen aloitteista ei säädetä kuntalaissa tai muussakaan laissa, vaan kunnat saavat itse päättää aloitteiden käsittelyprosesseista. Oikeuskirjallisuudessa on kuitenkin katsottu, että aloiteoikeus on suoranaisestä sääntelyn puuttumisesta huolimatta olemassa. Kuntalaissa (410/2015) säädetäänkin, että hallintosäännössä on annettava tarpeelliset määräykset valtuutetun aloitteen käsittelystä (lain 90 §:n 1 momentin 3 kohdan c alakohta).

Voimassa olevan hallintosäännön mukaan valtuutettu voi tehdä aloitteen kaupungin yhteisestä asiasta jättämällä sen valtuuston kokouksen aikana kirjallisesti kokousjärjestelmään. Aloitevastaus valmistellaan kaupunginkanslian ja toimialojen yhteistyönä. Valmistelun jälkeen aloitevastaus esitellään valtuustolle kahdeksan kuukauden kuluessa, mikäli aloitteella on vähintään 15 allekirjoittajaa. Jos allekirjoittajia on vähemmän kuin 15, kaupunginhallitus käsittelee aloitevastauksen. Ryhmäaloitteisiin annetut vastaukset käsitellään allekirjoittajamäärästä riippumatta aina valtuustossa.

Erityinen aloitemuoto on talousarvioaloite. Aloite on talousarvioaloite, jos se koskee määrärahan ottamista seuraavan vuoden talousarvioon. Nämä aloitteet käsitellään valtuustossa talousarvion käsittelyn yhteydessä. Tarkoitus on, että aloitteissa esitetyt toimenpiteet tulevat harkittavaksi talousarviovalmistelun yhteydessä.

Talousarvion laatimisohteissa määrätään, että lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa. Lausunnoissa on selvitettävä, miten aloitteessa esitetyt toimenpiteet on otettu huomioon talousarvioehdotuksessa. Lausunnonssa on yksiselitteisesti mainittava, kuinka paljon aloitteessa esitetty toimenpide lisää/vähentää määrärahojen tarvetta ja onko nämä sisällytetty hallintokunnan talousarvioehdotukseen. Vastavasti on ilmoitettava toimenpiteen vaikutukset suoritemääriin ja sisältyvätkö nämä muutokset talousarvioehdotukseen.

Nykyjärjestelmän haasteita

Nykyisessä järjestelmässä merkittävyydeltään kohtalaisen pienetkin aloitteet päätyvät kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi, kunhan niissä on vähintään viisitoista allekirjoittajaa. Aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden laajuudella, ajankohtaisuudella tai poliittisella painoarvolla ei ole tältä osin merkitystä.

Varsinkaan pienempiin toimenpiteisiin tähtäävien aloitteiden osalta kaupunginvaltuuston käsittely ei ole tarkoituksenmukaista, vaan lopullisen aloitevastauksen voisi antaa myös kaupunginhallitus, lautakunta tai johtokunta, joille kuuluu myös aloitteissa esitettyjen toimenpiteiden tekemiseen tarvittava toimivalta.

Nykyjärjestelyssä aloitevastausten käsittely valtuustossa keskitetään ennalta sovittuihin aloitekokouksiin. Keskittäminen neljään vuosittaiseen kokoukseen tarkoittaa, että näissä kokouksissa on paljon asioita ja ne ovat kestoltaan pitkiä. Usein näistä kokouksista jää seuraavaan kokoukseen vielä asioita käsiteltäväksi, mikä vaikeuttaa kokousten asiamäärien tasapainottamista.

Ratkaisuehdotus

Allekirjoitusrajoja nostetaan 25 allekirjoittajaan. Kaupunginvaltuuston keskustelu voisi näin paremmin kohdentua asioihin, jotka kuuluvat sen toimivaltaan, jotka vaativat laajempaa poliittista keskustelua tai jotka ovat poliittisesti merkittävimpiä tai ajankohtaisimpia.

Kaupunginhallituksen rooli kaupungin toiminnan, hallinnon ja talouden johtamisessa puolestaan vahvistuisi, kun se saisi nykyistä laajemman toimivallan päättää, missä toimielimessä aloite käsitellään ja vastaus annetaan aloitteissa, joissa on alle 25 allekirjoittajaa.

Hallintosääntöä muutettaisiin siten, että aloitevastausten antaa alle 25 allekirjoittajan aloitteisiin se toimielin, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan asia kuuluisi. Näin ollen lautakunnat ja johtokunnat antaisivat omalla toimivallallaan lopulliset vastaukset, jotka toimitettaisiin valtuutetuille tiedoksi toivomusponsivastausten tapaan. Kaupunginhallitus puolestaan antaisi sellaiset vastaukset, jotka eivät kuuluisi näille toimielimille.

Aloitekokousten sijaan aloitteita voitaisiin käsitellä määrääjän puitteissa sitä mukaan kuin vastaukset valmistuvat. Tällöin kokousten asiamäärät ja kestot olisivat paremmin tasapainossa, ja myös tarkoituksellinen tasapainottaminen ja kokousten suunnittelu olisi helpompaa.

28.03.2022

Asia/2

Kaupunginhallitus ei myöskään päättäisi, mihin valtuuston kokoukseen mikin aloite viedään, vaan asioiden käsittelyä voitaisiin joustavoittaa suunnittelemalla erikseen valtuuston puheenjohtajan kanssa aloitteiden käsittelyä sopivissa kokouksissa. Tämä olisi kuitenkin tehtävä niin, että aloitteen määräaikaa noudatetaan ja aloitteen tekijä saisi riittävän ajoissa tietoonsa, missä kokouksessa aloitevastaus on käsittelyssä.

Valtuustoryhmien väliset neuvottelut, kaupunkistrategia ja johtamisjärjestelmä

Luottamuspaikkaneuvottelujen yhteydessä kesällä 2021 valtuustoryhmittä sopivat, että aloitejärjestelmän uudistamistyö jatkuu erillisissä neuvotteluissa 2017-21 valtuustokaudella tehdyn työn pohjalta.

Esitetty muutos on vastikään hyväksytyn kaupunkistrategian 2021-25 mukainen. Strategian mukaan käynnistetään sellaisten konkreettisten uudistusten toimeenpano, jotka tuovat lisää tehokkuutta, tuottavuutta, taloudellista liikkumavaraa ja voimavaroja kaupungin toimintaan.

Muutoksella pyritään keventämään aloitevastausten antamisen prosesseja ja käsittelyä ohjaten tehokkaasti aloitteisiin vastaaminen sinne, missä asia parhaiten tunnetaan ja missä on toimivalta esitettyjen toimenpiteiden ratkaisemiseksi. Samalla valtuusto pystyy keskittymään keskustelemaan asioista, jotka luontevimmin kuuluvat kaupungin ylimälle, strategisen tason päätöksentekotoimielimelle.

Vuoden 2017 johtamisjärjestelmäuudistuksen tavoitteisiin kuului kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen johtamisroolien vahvistaminen. Samalla luotiin vahvat toimialalautakunnat. Esitetty muutos tukee myös tätä ajattelua ja tehtävienjakoa.

Aloitevastausten keskeisin koordinoija olisi kaupunginhallitus. Toimialalautakunnille puolestaan siirtyisi vastausvastuuta niiden toimivaltaan ja asiantuntemukseen kuuluvissa asioissa.

Asian jatko

Mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy aloitejärjestelmän muuttamista koskevat hallintosäännön kohdat, kaupunginkanslia täytäntöönpanopäätöksen jälkeen suunnittelee ja ohjeistaa aloitteiden uudet käsittelyprosessit ja vastausten uudet valmisteluprosessit.

Asian valmistelu

Aloitejärjestelmämuutoksen hallintosääntökirjaukset on valmisteltu kaupunginkanslian hallinto-osaston ja talous- ja suunnitteluosaston yhteistyönä. Hallintomenettelyn ohjausryhmä on käsitellyt asiaa 4.11.2020 ja sääntötyöryhmä 16.11.2020.

28.03.2022

Asia/2

Kaupunginhallitus päätti 7.3.2022, 175 § palauttaa hallintosäännön muutokset uudelleen valmisteltavaksi siten, että alkuperäisestä ehdotuksesta poiketen allekirjoitusrajoista ei luovuta, vaan vastaukset aloitettiin, joissa on vähintään 25 allekirjoittajaa, tulevat aina valtuuston käsiteltäväksi. Esitys on palautuspäätöksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosääntö 1.5.2022
- 2 Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n ja 12 §:n rinnakkaistekstit

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.03.2022 § 175

HEL 2020-013928 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

07.03.2022 Palautettiin

Palautusehdotus:

Daniel Sazonov: Asia palautetaan valmisteluun niin, että perusratkaisu siitä, että aloitevastauksen antaisi kaupunginhallituksen sijasta se lautakunta tai johtokunta, jonka toimivaltaan, tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetyt toimenpiteet kuuluisivat säilyttään. Näin ollen, kun valtuutettu jättää aloitteen kaupunginvaltuustolle, kaupunginhallituksen on osoitettava aloite vastattavaksi sille lautakunnalle tai johtokunnalle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu. Kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja suoraan kaupunginhallituksen alaisen viranomaisen toimivaltaan kuuluvia toimenpiteitä koskevat aloitteet tai

muutoin periaatteellisesti merkittävät aloitteet jäävät kaupunginhallituksen vastattavaksi.

Pohjaesitykseen verrattuna luovuttaisiin ajatuksesta, että kaupunginvaltuustossa käsiteltäisiin vastaukset aloitteisiin, joissa esitetyt toimenpiteet kuuluvat kaupunginvaltuuston toimivaltaan tai ovat muutoin periaatteellisesti merkittäviä. Sen sijaan valtuustoaloitteen päätyminen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ratkaistaisiin jatkossakin allekirjoitusten määrällä. Tätä allekirjoitusmäärää nostettaisiin 15 allekirjoittajasta 25 allekirjoittajaan. Aloite tulisi kaupunginvaltuuston käsittelyyn, jos siinä on vähintään 25 allekirjoittajaa.

Ryhmäaloitteet tulisivat jatkossakin aina kaupunginvaltuuston käsittelyyn ja niiden määrä nostettaisiin. Ryhmäaloitteita voisi tehdä ryhmää kohden 8 kappaletta valtuustokaudessa.

Talousarvioaloitteiden määräaika siirrettäisiin toukokuun loppuun.

Kannattaja: Reetta Vanhanen

Palautusehdotus:

Paavo Arhinmäki: Perusratkaisu siitä, että aloitevastauksen antaisi kaupunginhallituksen sijasta se lautakunta tai johtokunta, jonka toimivaltaan, tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetyt toimenpiteet kuuluisivat säilytetään. Näin ollen, kun valtuutettu jättää aloitteen kaupunginvaltuustolle, kaupunginhallituksen on osoitettava aloite vastattavaksi sille lautakunnalle tai johtokunnalle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu. Kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja suoraan kaupunginhallituksen alaisen viranomaisen toimivaltaan kuuluvia toimenpiteitä koskevat aloitteet tai muutoin periaatteellisesti merkittävät aloitteet jäävät kaupunginhallituksen vastattavaksi.

Pohjaesitykseen verrattuna luovuttaisiin ajatuksesta, että kaupunginvaltuustossa käsiteltäisiin vastaukset aloitteisiin, joissa esitetyt toimenpiteet kuuluvat kaupunginvaltuuston toimivaltaan tai ovat muutoin periaatteellisesti merkittäviä. Sen sijaan valtuustoaloitteen päätyminen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ratkaistaisiin jatkossakin allekirjoitusten määrällä. Tätä allekirjoitusmäärää nostettaisiin 15 allekirjoittajasta 20 allekirjoittajaan. Aloite tulisi kaupunginvaltuuston käsittelyyn, jos siinä on vähintään 20 allekirjoittajaa.

Kannattaja: Suldaan Said Ahmed

Palautusehdotus:

Jussi Halla-aho: Asia palautetaan valmisteluun siten, että tämänhetkistä allekirjoittajien määrää ei nosteta niiden aloitteiden osalta, jotka tule-

vat valtuuston käsittelyyn. Sen sijaan valtuuston käsittelyyn ei tule tuoda aloitteita, jotka eivät kuulu kunnan toimialaan tai joilla on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Kunnan toimialaan kuulumattomien aloitteiden osalta käsittely todetaan kunnan toimialaan kuulumattomaksi ja aloitteet, joilla on merkittävä taloudellinen vaikutus, tulee ohjata talousarvioaloitekäsittelyyn. Kuntalaissa ei säädetä valtuutetun aloiteoikeudesta, mutta lain esitöissä viitataan aloitteesta käytävään lähetekeskusteluun. Lähetekeskustelutyyppejä on olemassa eri valtuustoissa. Joissain valtuustoissa aloitteen jättäjä saa esitellä aloitteensa. Mahdollista olisi myöskin käydä lyhyt etukäteen ajallisesti rajattu lähetekeskustelu, joka lyhentäisi aloitekäsittelyä valtuustossa huomattavasti. Lähetekeskustelutyypinen ratkaisu mahdollistaisi keskustelun julkisena pysymisen, jotta myös kuntalaiset voisivat kuulla käytyä keskustelua vaikka se olisi ajallisesti lyhyempää kuin tällä hetkellä. Luottamushenkilöillä on keskeinen asema edustukselliseen demokratiaan perustuvassa kunnallisessa päätöksenteossa. Ylintä päätösvaltaa kunnassa käyttävät luottamushenkilöt valtuustossa. Vaikka kuntalaki ei suoraan ota kantaa aloitteen käsittelyyn vaan se on jätetty hallintosäännössä säädettäväksi, on aloiteoikeus kuitenkin osa edustuksellista demokratiaa ja näin ollen eräs tapa tuoda valtuuston julkiseen keskusteluun kullekin puolueelle ja valtuutetuille merkityksellisiä asioita. Nyt esitetty malli ja allekirjoitusten määrä kaventavat edustuksellisen demokratian mahdollisuuksia huomattavasti, kun aloitteiden käsittely siirretään suljettujen ovien taakse ja pois kuntalaisten mahdollisuudesta kuulla käytyä keskustelua.

Jussi Halla-ahon palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Daniel Sazonovin palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 2

Paavo Arhinmäki, Suldaan Said Ahmed

Ei-äännet: 11

Silja Borgarsdottir Sandelin, Elisa Gebhard, Anniina Iskanius, Johanna Nuorteva, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Tyhjä: 1

Jussi Halla-aho

Poissa: 1

Anni Sinnemäki

28.03.2022

Asia/2

Kaupunginhallitus palautti asian uudelleen valmisteltavaksi äänin 2 - 11 (1 tyhjä, 1 poissa).

Asian käsittelyn keskeyttämisen vuoksi Arhinmäen palautusehdotusta ei käsitelty.

28.02.2022 Pöydälle

14.02.2022 Pöydälle

03.02.2022 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

28.03.2022

Asia/3

§ 225

V 13.4.2022, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuinkerrostalontontille (Laajasalo, Kruunuvuorenranta, tontti 49339/1)

HEL 2022-002120 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Laajasalon Kruunuvuorenrannassa sijaitsevan asuinkerrostalotontin (AK) 49339/1 vuokrausperiaatteet 31.12.2085 saakka liitteen 2 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Varausehdot
- 2 Vuokrausperiaatteet
- 3 Tarjouspyyntö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Varauksensaaja

Kaupunkiympäristön toimiala

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

28.03.2022

Asia/3

Esittelijän perustelut

Hintakilpailu ja vuokrattava tontti

Kaupunki järjesti ajalla 24.9.–21.12.2021 Laajasalon Kruunuvuorenrannan Stansvikinkallion asemakaava-alueen asuinkerrostalotonttia (AK) 49339/1 koskevan avoimen hintakilpailun.

Hintakilpailun ehtojen mukaan asuinkerrostalojen (AK) tontille 49339/1 on toteutettava vapaarahoitteisia sääntelemättömiä omistus- ja/tai vuokra-asuntoja ilman Hitas-ehtoja. Vuokrattava tontti sijoittuu Kruunuvuorenrannassa Stansvikinkallion asemakaava-alueen pohjoisosaan lähelle Koirasaarentietä. Tontin 49339/1 rakennusoikeus on asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12410 mukaan 5 000 k-m². Tontin pinta-ala on noin 1 511 m² ja osoite Stansvikinkalliokatu.

Hintakilpailu toteutettiin ns. kynnysarvomenettelyllä eli siinä kilpailtiin tarjouspyynnössä määritetyn käyvän maanvuokran lisäksi kertasuorituksena maksettavan maanvuokran lisäosuuden suuruudella. Tarjoajan tuli ilmoittaa tarjouksessaan tarjottava kiinteä euromääräinen maanvuokran lisäosuus. Edelleen kilpailun ehtojen mukaan tontti esitetään luovutettavaksi tarjouspyynnön mukaisen korkeimman maanvuokran lisäosuuden tarjouksessaan ilmoittaneelle tarjoajalle tai tarjoajaryhmälle. Tontti luovutetaan pitkäaikaisella maanvuokrasopimuksella.

Hintakilpailun ehtojen mukaan voittaja on velvollinen kustannuksellaan yhteistyössä kaupungin ja korttelin 49339 muiden tonttien varauksensaajien kanssa järjestämään tontista Suomen Arkkitehtiiliiton kilpailusääntöjen mukaisen arkkitehtuurikutsukilpailun. Kilpailun järjestämisellä pyritään varmistamaan tontin suunnitteluratkaisujen korkeatasoinen kaupunkikuvallinen ilme ja toiminnallinen laatu.

Hintakilpailu oli avoin kaikille. Voittajaksi esitettävällä tarjoajalla oli oltava käytettävissään riittävä tekninen taito, kokemus ja taloudelliset sekä muut rakentamisen edellytykset asuinrakennushankkeen toteuttamiseksi tarjouspyynnössä edellytetyllä tavalla (yleiset kelpoisuusedellytykset).

Tarkemmat hintakilpailua koskevat taustatiedot ja ehdot ilmenevät liitteenä 3 olevasta tarjouspyynnöstä.

Stansvikinkallion asemakaava-alueen uudelleen arvioiminen

Hintakilpailun aloittamisen jälkeen syksyllä 2021 tehtiin kaupunginvaltuustossa kolme pääosin saman sisältöistä valtuustoaloitetta Stansvikinkallion asemakaava-alueesta. Aloitteissa esitettiin muun muassa, että metsäluonnon turvaamiseksi asuinkorttelit pitäisi poistaa asemakaa-

28.03.2022

Asia/3

va-alueen itäosasta. Kaupunginvaltuusto linjasi Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025, että Stansvikinkallion asemakaava arvioidaan uudelleen metsäluonnon arvojen näkökulmasta.

Kaupunkiympäristölautakunta on 21.12.2021 (725 §, 726 § ja 727 §) antanut kaupunginhallitukselle lausunnot valtuustoaloitteista. Lausuntojen mukaan kaupunki edistää osaltaan jo varattujen tonttien toteutusta sekä tontinluovutuksessa edellytettyjen arkkitehtuurikutsukilpailujen järjestämistä. Jo varatut tontit sijaitsevat Stansvikinkallion kaava-alueen pohjoisosassa ja ovat suurelta osin entistä jo kertaalleen rakennuttua öljysatama-aluetta.

Kaupunginhallitus on käsitellyt valtuustoaloitteita kokouksessaan 14.2.2022 (128 §). Kaupunginvaltuusto on 2.3.2022 (56 §) katsonut aloitteet loppuun käsitellyksi. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi toivomusponnen, jonka mukaan kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta varmistaa rakentamattoman metsäluonnon riittävyys alueella siten, että sen luontoarvoista tehdään uusi ja päivitetty selvitys.

Hintakilpailun ratkaiseminen

Määräaikaan mennessä saatiin kahdeksan tarjousta.

Peab Oy tarjosi tontista hintakilpailun ratkaisuperusteena olevan korkeimman maanvuokran lisäosuuden 4 125 000 euroa. Tarjotun maanvuokran lisäosuuden myötä tontin rakennusoikeuden luovutushinnaksi tulee näin ollen noin 1 775 euroa/k-m², kun otetaan huomioon tarjouspyynnön mukainen maanvuokran perusteena oleva rakennusoikeuden yksikköhinta 950 euroa/k-m².

Edellä mainittua tarjousta voidaan pitää hyvänä ja hyväksyttävänä ottaen huomioon laadittu arviolausunto tontin markkina-arvosta, vertailukauppahinnat ja nykyiset markkinaolosuhteet. Peab Oy täyttää tarjouspyynnössä edellytetyt kelpoisuusvaatimukset ja tarjous oli muutenkin tarjouspyynnön mukainen.

Kaupunkiympäristölautakunta on 1.3.2022 § 126 päättänyt Laajasalon Kruunuvuorenrannan Stansvikinkallion alueen hintakilpailun perusteella valita korttelin 49339 tontin (AK) 1 varauksensaajaksi Peab Oy:n 31.12.2024 saakka ehdolla, että kaupunginvaltuusto hyväksyy tontin vuokrausperiaatteet esitetyn mukaisesti.

Vuokrausperiaatteet

Tontin vuokrausperiaatteet vahvistetaan tarjouspyynnön ja saadun tarjouksen mukaisesti. Tontin vuosivuokra määrätään pitäen asuinraken-

nusoikeuden yksikköhintana 950 euroa/asuinkerrosneliömetri. Vuokran markkinaehtoisuus on varmistettu ulkopuolisen asiantuntijan laatimalla erillisellä arviolausunnolla. Arviolausunto on oheismateriaalissa.

Tontille mahdollisesti toteutettavista liike- ja muista vastaavista tiloista perittään noudatetun käytännön mukaisesti asuntokerrosalaa vastaavaa vuokraa. Tontin vuokra sidotaan virallisen elinkustannusindeksin kehitykseen. Alkuvuosialennus myönnetään alueen rakentamisen keskenäisyyden vuoksi. Lisäksi tontin maanvuokrasta myönnetään vuokrasuhteen alkamisesta lukien 10 %:n alennus alueelle suunnitellun joukkoliikennesillan (Kruunusillat, siltayhteys) käyttöönottovuotta seuraavan vuoden alkuun saakka.

Koska tontin maanvuokran vastikevaikutus saattaisi rakennusoikeuden yksikköhinnalla 950 euroa/asuinkerrosneliömetri (3,80 euroa/as-m²/kk) muodostua tulevien asunnon ostajien kannalta korkeaksi, on tontin maanvuokra mahdollista alentaa kertaluonteisena maksusuorituksena perittävällä nk. maanvuokran ennakkomaksulla. Maanvuokran ennakkomaksu määritetään edellä mainitun rakennusoikeuden yksikköhinnan ja varauksensaajan tavoitteleman vuokraushinnan mukaisen rakennusoikeuden yksikköhinnan välisen erotuksen mukaisesti ja kerrottuna tontin rakennusoikeuden määrällä. Maanvuokran ennakkomaksun myötä tontin vuokran perusteena käytettävä rakennusoikeuden yksikköhinta ei kuitenkaan voi olla alhaisempi kuin 700 euroa/asuinkerrosneliömetri (2,80 euroa/as-m²/kk).

Tontin vuokra-aika on Kruunuvuorenrannassa noudatetun käytännön mukaisesti noin 60 vuotta eli 31.12.2085 asti. Muilta osin noudatetaan tavanomaisia asuntotonttien vuokrausehtoja ja kaupunkiympäristön toimialan toimivaltaisen viranhaltijan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Lopuksi

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 8 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto vahvistaa yli 30 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten yleiset vuokrausperiaatteet.

Kaupunginvaltuusto on 2.2.2022 § 22 päättänyt asuntotonttien sekä asumista palvelevien tonttien maanvuokrauksen yleisistä periaatteista. Päätöksen mukaan kaupungin tontinluovutustoiminnan ennustettavuuden säilyttämiseksi on uudet periaatteet ja uusi toimintamalli tarkoitus ottaa käyttöön siirtymäajalla. Siirtymäajoista päätetään myöhemmin kaupunginhallituksen täytäntöönpanopäätöksessä, sen jälkeen kun kaupunkiympäristölautakunta on hyväksynyt soveltamisohjeet. Siirtymäaikaosien osalta on tarkoituksenmukaista että ne tontit, joille on vahvistettu vanhan käytännön mukaiset vuokrausperiaatteet, luovutetaan vielä vanhan käytännön mukaisesti. Uusi käytäntö ja uudet periaatteet

28.03.2022

Asia/3

tulevat lähtökohtaisesti koskemaan vain niitä tontteja, joiden osalta maanvuokrausprosessi ei vielä yleisten periaatteiden käyttöönoton ajankohtana ole edennyt hinnoitteluvaiheeseen.

Soveltamisohjeet on tarkoitus esitellä kaupunkiympäristölautakunnalle maaliskuussa 2022, minkä jälkeen kaupunginhallitukselle esitetään vahvistettujen periaatteiden soveltamista koskevat siirtymäsäännökset. Koska uusi käytäntö ja uudet periaatteet on tarkoitus ottaa käyttöön niiden tonttien osalta, joita koskeva maanvuokrausprosessi ei ole vielä edennyt hinnoitteluvaiheeseen ja koska siirtymäsäännösten tarkka sisältö on vielä avoinna, on ainakin niiden hankkeiden osalta, joiden rakentaminen käynnistyy vuoden 2022 aikana tulossa näitä hankkeita koskevat maanvuokrausperiaatteiden määrittämisesitykset kaupunginvaltuuston päätettäväksi. Näissä esityksissä on siirtymäsäännöksistä johtuen sovellettu tuottovaatimuksen osalta kaupunginvaltuuston päätöstä 1.10.1980 (asia nro 18).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Varausehdot
- 2 Vuokrausperiaatteet
- 3 Tarjouspyyntö

Oheismateriaali

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 17 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Varauksensaaja

Kaupunkiympäristön toimiala

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto
Liite 1

28.03.2022

Asia/3

Liite 2

Liite 3

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristön toimiala maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -
palvelu

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 01.03.2022 § 126

HEL 2022-002120 T 10 01 01 02

Stansvikinkallionkatu

Päätös

A

Kaupunkiympäristölautakunta päätti Laajasalon Kruunuvuorenrannan Stansvikinkallion alueen hintakilpailun perusteella valita Helsingin kaupungin 49. kaupunginosan (Laajasalo) korttelin 49339 tontin (AK) 1 (pinta-ala noin 1 511 m², os. Stansvikinkallionkatu) varauksensaajaksi Peab Oy:n (Y-tunnus 1509374-8) liitteen 1 mukaisin ehdoin 31.12.2024 asti ja ehdolla, että kaupunginvaltuusto hyväksyy tontin vuokrausperiaatteet kohdan B mukaisesti.

B

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että Helsingin Laajasalon Kruunuvuorenrannassa sijaitsevan asuinkerrostalotontin (AK) 49339/1 vuokrausperiaatteet vahvistetaan 31.12.2085 saakka liitteen 2 mukaisesti.

(A1149-685)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jessina Haapamäki, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 15267
jessina.haapamaki(a)hel.fi

28.03.2022

Asia/4

§ 226

V 13.4.2022, Kaarelan Kantelettarentie 9:n asemakaavan muutos (nro 12275)

HEL 2013-010702 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 33. kaupunginosan (Kaarela, Kannelmäki) korttelin 33130 tontin 2 asemakaavan muutosehdotuksen 19.8.2014 päivätyn ja 10.11.2015 ja 11.11.2021 muutetun piirustuksen nro 12275 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12275 kartta, päivätty 19.8.2014, muutettu 10.11.2015 ja 11.11.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12275 selostus, päivätty 19.8.2014, muutettu 10.11.2015 ja 11.11.2021, päivitetty 1.3.2022
- 3 Havainnekuva 11.11.2021
- 4 Osa päätöshistoriaa (ilman allekirj.)
- 5 Asemakaavoituspalvelun kirje Khlle 11.11.2021 muutetun kaavaehdotuksen 12275 hyväksymiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -
kuntayhtymä/Vesihuolto
Kymp/Taloudentuki
Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

28.03.2022

Asia/4

Kaavamuutoksen hakija

Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Tontti sijaitsee Hämeenlinnanväylän ja Kehä I:n luoteiskulmaan sijoituvalla kerrostaloalueella, Kannelmäen ostoskeskuksen eteläpuolella. Tontilla on 1960-luvulla rakennettu kolmiosainen, punatiilinen rakennus, jossa on maanpäällinen kellarikerros ja kolme asuinkerrosta.

Kaavaratkaisulla kaavassa osoitetaan mahdollisuus uudisrakennuksen rakentamiseen olemassa olevan rakennuksen lisäksi. Alue säilyy asuinkerrostalojen korttelialueena (AK). Uuden rakennusoikeuden määrä kaavamuutosalueella on 1 200 k-m² ja uusien asuntojen määrä on noin 15.

Alue on hyvä täydennysrakentamisalue, koska kaavamuutos ei edellytä uusia investointeja teknisen huollon verkostoihin, katuihin tai viheralueisiin. Uusi rakentaminen täydentää kaupunkikuvaa ja uudet asukkaat sijoittuvat valmiiksi rakennettujen hyvien palvelujen piiriin. Liikenne ei lisääntynyt merkittävästi ja katuliikenteen melun aiheuttamat ympäristöhäiriöt on otettu huomioon valmistelussa.

Tontti on rakennettu keskeiseen sijaintiinsa nähden pienellä tehokkuudella. Kaavamuutoksen tavoitteena on tehokkuuden nostaminen ja lisärakentamisen mahdollistaminen. Tavoitteena on myös kaupunkikuvan eheyttäminen rakentamalla uusi rakennus reunustamaan Kanteletta-
rentietä. Nykyisten pientasuntojen lisäksi tontille saadaan uusia perheasuntoja hissilliseen rakennukseen.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 19.8.2014 lähettää 19.8.2014 päivätyn 33. kaupunginosan (Kaarela, Kannelmäki) korttelin 33130 tonttia 2 koskevan asemakaavan muutosehdotuksen kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä. Muutosehdotuksessa tontti säilyi

asuinkerrostalojen korttelialueena (AK) mutta asemakaavan muutos-ehdotus mahdollisesti nelikerroksisen uudisrakennuksen rakentamisen ja nykyisen rakennuksen korottamisen yhdellä kerroksella. Uutta rakennusoikeutta oli ehdotuksessa yhteensä 1 943 k-m² ja uusia asuntoja noin 20. Ehdotuksen mukainen muutos edellytti maankäytösopimusneuvottelujen saattamista päätökseen ennen kaavan hyväksymistä.

Kesällä 2015 kiinteistön omistaja, Bostads Ab Kanteletarvägen 9, ilmoitti kirjeessään, ettei pidä aiempien valmisteluvaiheiden mukaista, olemassa olevan rakennuksen korottamista omalta kannaltaan taloudellisesti järkevänä ja näkee siinä teknisiä epävarmuuksia. Yhtiö esittikin kirjeessään korotuksesta luopumista.

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on liike- ja palvelukeskustaa merkinnällä C1. Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 (nro 12704) mukaan alueella ei ole maanalaisia tilavaroja. Nyt laadittu kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista edistämällä asuntotuotantoa hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Tontilla on 1960-luvulla rakennettu kolmiosainen, punatiilinen rakennus, jossa on maanpäällinen kellarikerros ja kolme asuinkerrosta. Autopaikat on sijoitettu pihalle ja maanpäällisen kellarikerroksen autotalleihin. Tontin eteläosa on rakentamaton. Tontilla kasvaa hyväkuntoisia täysikasvuisia mäntyjä ja koivuja. Maasto kohoaa pohjoiseen ja länteen päin mentäessä. Kantelettarentien ajoneuvoliikenne aiheuttaa alueelle liikennemelua.

Voimassa olevassa asemakaavassa nro 4784 vuodelta 1960 tontti on asuinkerrostalojen korttelialuetta (AK) ja rakennusoikeus on määritelty siten, että tontille on merkitty rakennusala johon saa rakentaa kolmikerroksisen, enintään 11 m korkean rakennuksen. Nykyinen käytetty rakennusoikeus on 2 350 k-m² ja kerrosluku 4 nykyisin voimassa olevien laskentasäännösten mukaisesti.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluajaksi

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta jätettiin yksi mielipide ja kaavaluonnoksesta ja sen materiaaleista kaksi mielipidettä. Mielipiteissä ei pidetty lisärakentamista suotavana asukasmäärän lisääntymisen ja lisärakentamisen aiheuttamien vaikutusten vuoksi.

Julkinen nähtävilläolo

28.03.2022

Asemakaavan muutosehdotus oli julkisesti nähtävillä 12.9.–13.10.2014 eikä siitä tehty muistutuksia. Nähtävilläoloajan ulkopuolella saapui yksi kirje.

Ehdotuksesta antoivat lausuntonsa ympäristölautakunta, kiinteistölautakunta, yleisten töiden lautakunta, pelastuslautakunta, Helsingin Energia -liikelaitos, Helen Sähköverkko Oy sekä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY/vesihuolto.

Lausunnoissa esitettiin parvekkeiden melusuojausta koskevan määräyksen tarkentamista ja lähellä tontin rajaa sijaitsevan keskijännitekaapelin kirjaamista asemakaavaselostukseen tai -karttaan. Lausunnot on otettu huomioon siten, että kaavaselostuksessa tarkennettiin parvekkeiden lasitustarvetta. Kaavaselostukseen lisättiin maininta keskijännitekaapelin sijainnista.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu on 11.11.2021 tarkistanut 19.8.2014 päivättyä ja 10.11.2015 muutettua asemakaavan muutosehdotusta nro 12275 tontinomistajan kanssa käytyjen neuvottelujen ja jatkosuunnittelun johdosta. Kaavakartan määräyksiin ja muuhun aineistoon tehdyt muutokset ovat ympäristövaikutuksiltaan vähäisiä eivätkä ole kaavan tavoitteisiin nähden tai vuorovaikutusprosessin kannalta olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville tai pyytää uusia lausuntoja. Tehdyillä muutoksilla ei ole vaikutusta kaavan kokonaiskerrosalaan, rakennusaloihin tai kerroslukuihin. Muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa. Muutokset on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen luvussa Suunnittelun vaiheet. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Jatkotoimenpiteet

Muutettu kaavamuutosehdotus ei nosta tontin rakennusoikeutta merkittävästi, joten kaupunginhallituksen 26.4.2021 § 310 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaisia neuvotteluja ei ole tarpeen käydä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Asemakaavan muutoksen nro 12275 kartta, päivätty 19.8.2014, muutettu 10.11.2015 ja 11.11.2021

28.03.2022

Asia/4

- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12275 selostus, päivätty 19.8.2014, muutettu 10.11.2015 ja 11.11.2021, päivitetty 1.3.2022
- 3 Havainnekuva 11.11.2021
- 4 Osa päätöshistoriaa (ilman allekirj.)
- 5 Asemakaavoituspalvelun kirje Khlle 11.11.2021 muutetun kaavaehdotuksen 12275 hyväksymiseksi

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta 11.11.2021
- 2 Ilmakuva
- 3 Bostads Ab Kanteletarvägen 9:n asemakaavan muutoshakemus
- 4 Hakemus, täydennys 21.5.2021
- 5 Tehdyt muutokset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -
kuntayhtymä/Vesihuolto
Kymp/Taloudentuki
Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökeskus

Kaavamuutoksen hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Asemakaavoitus

28.03.2022

Asia/4

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 24.09.2021 § 40

HEL 2013-010702 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12275 pohjakartan kaupunginosassa 33 Kaarela. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12275
Kaupunginosa: 33 Kaarela
Kartoituksen työnumero: 31/2021
Pohjakartta valmistunut: 21.9.2021
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.11.2015 § 335

HEL 2013-010702 T 10 03 03

Ksv 0740_30, Kantelettarentie 9, karttaruutu F6

Esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 19.8.2014 päivätyn ja 10.11.2015 muutetun 33. kaupunginosan (Kaarela, Kannelmäki) korttelin 33130 tontin 2 asemakaavan muutosehdotuksen nro 12275 hyväksymistä ja etteivät annetut lausunnot ja saapunut kirje anna aiheita muihin toimenpiteisiin. Muutokset ilmenevät yksityiskohtaisesti esityslistan liitteestä ja kaavaselostuksesta
- ettei kaavan muutosehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.

Lisäksi lautakunta päätti

- antaa kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksestä ilmenevän vastineen saapuneeseen kirjeeseen.

Käsittely

10.11.2015 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Olavi Veltheim muutti esitystään seuraavasti:

Esittelijän perusteluissa kappale (4), joka listatekstissä on seuraavasti: Muutosehdotuksessa tontti säilyy asuinkerrostalojen korttelialueena (AK). Asemakaavan muutosehdotus mahdollistaa nelikerroksisen uudisrakennuksen rakentamisen ja nykyisen rakennuksen korottamisen yhdellä kerroksella. Uutta rakennusoikeutta tulee yhteensä 1 943 k-m² ja uusia asuntoja noin 20.

Muutetaan muotoon (selventäviä aikamuotokorjauksia):

Nähtävillä olleessa muutosehdotuksessa tontti säilyi asuinkerrostalojen korttelialueena (AK). Nähtävillä ollut asemakaavan muutosehdotus mahdollisti nelikerroksisen uudisrakennuksen rakentamisen ja nykyisen rakennuksen korottamisen yhdellä kerroksella. Uutta rakennusoikeutta ehdotuksessa oli yhteensä 1 943 k-m² ja uusia asuntoja noin 20.

19.08.2014 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Mikael Ström, arkkitehti, puhelin: 310 37470

mikael.strom(a)hel.fi

Pirjo Koivunen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37128

pirjo.koivunen(a)hel.fi

28.03.2022

Asia/4

Kiinteistölautakunta 13.11.2014 § 544

HEL 2013-010702 T 10 03 03

Kiinteistökartta 113/680 493, Kantelettarentie 9

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunkisuunnittelulautakunnalle 33. kaupunginosan (Kaarela, Kannelmäki) korttelin 33130 tonttia 2 koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12275 seuraavan lausunnon:

Kiinteistölautakunta toteaa, että aloitteen asemakaavan muuttamisesta on tehnyt tontin 33130/2 omistaja Bostads Ab Kanteletarvägen 9.

Kaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa hyvien liikenneyhteyksien ja palvelujen äärellä olevan väljästi rakennetun asuinkerrostalotontin lisärakentaminen.

Muutoksessa tontin nykyinen rakennusoikeus 2 257 k-m² kasvaa 4 200 k-m²:iin, josta uutta asuinrakennusoikeutta on yhteensä 1 943 k-m².

Asemakaavan muutosehdotus korottaa tontin arvoa merkittävästi, joten kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaiset neuvottelut tulee käydä tontinomistajan kanssa.

Kiinteistövirasto on käynnistänyt maankäyttösopimusneuvottelut tontinomistajan kanssa. Kaavamuutoksen käsittelyä ei tulisi jatkaa ennen kuin sopimus on allekirjoitettu.

Kiinteistölautakunnalla ei ole huomauttamista itse kaavamuutosehdotukseen.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Kirsi Federley, tonttiasiamies, puhelin: 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 28.10.2014 § 405

HEL 2013-010702 T 10 03 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

28.03.2022

Asia/4

Kaavamuutosalue sijaitsee Kaarelassa, osoitteessa Kantelettarentie 9. Asemakaavan muutos koskee kerrostalotonttia (33130/2). Nykyisiin rakennuksiin on suunnitteilla yksi lisäkerros ja tontin kaakkoisosan rakentamattomalle osalle suunnitellaan uuden nelikerroksisen asuinkerrostalon rakentamista. Asemakaavan muutokseen ei sisälly yleisiä alueita eikä siitä aiheudu kustannuksia rakennusvirastolle eikä se vaikuta yleisten alueiden viihtyisyyteen tai toimivuuteen. Rakennusvirastolla ei ole asiasta lausuttavaa.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan muutosta nro 12275.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Jere Saarikko, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39857
jere.saarikko(a)hel.fi
Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 14.10.2014 § 302

HEL 2013-010702 T 10 03 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Kaavan valmistelussa on ollut mukana Kantelettarentien katuliikenteen melun tarkastelu. Asukkaiden käyttöön rakennettavan oleskelu- ja leikkialueen suojaaminen melulta on otettu hyvin huomioon kaavamääräyksissä. Meluselvityksen mukaan piha-alueelta on löydettävissä melutason ohjearvot alittavaa aluetta, johon oleskelu- ja leikkipiha voidaan sijoittaa. Kantelettarentien suuntaan aukeavat parvekkeet on määrätty lasitettaviksi, sillä voimakkain melu kadulta kohdistuu tähän julkisivuun. Melutason ohjearvot ylittyvät myös osalla muista julkisivuista. Tämän vuoksi kaavamääräystä tulee tarkistaa siten, että se koskee myös muita julkisivuja, joilla valtioneuvoston päätöksen mukaiset melutason ohjearvot ylittyvät.

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta, koska se koskee asian valmistelua (KuntaL 91 §).

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

28.03.2022

Asia/4

Eeva Pitkänen, johtava ympäristöasiantuntija, puhelin: +358 9 310 31517
eeva.pitkanen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 07.10.2014 § 99

HEL 2013-010702 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi kaupunkisuunnittelulautakunnalle seuraavan lausunnon koskien asemakaavan muutosesitystä nro 12275: Pelastuslautakunnalla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosesitykseen (nro 12275), Kantelettarentie 9.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua. Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91§.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Juha Rintala, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 310 31235
juha.rintala(a)hel.fi

Rakennusvirasto 26.5.2014

HEL 2013-010702 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa Kaarelan, Kantelettarentie 9 asemakaavan muutosluonnoksesta.

Asemakaavan muutos koskee kerrostalotonttia (33130/2). Nykyisiin rakennuksiin on suunnitteilla yksi lisäkerros ja tontin kaakkoisosan rakentamattomalle osalle suunnitellaan uuden nelikerroksisen asuinkerrostalon rakentamista.

Asemakaavan muutokseen ei sisälly yleisiä alueita eikä siitä aiheudu kustannuksia rakennusvirastolle eikä se vaikuta yleisten alueiden viihtyisyyteen tai toimivuuteen. Rakennusvirastolla ei ole asiasta lausuttavaa.

6.2.2014 Lausunto annettu

Lisätiedot

Jere Saarikko, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39857
jere.saarikko(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

28.03.2022

Asia/4

Marko Jylhänlehto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
marko.jylhanlehto(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

28.03.2022

Asia/5

§ 227

V 13.4.2022, Nuorten aloitteet ajalta 1.7.–31.12.2021

HEL 2021-008091 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi nuorten aloitteet ajalta 1.7.–31.12.2021.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Koonti nuorten aloitteista ja apulaispormestarin vastauksista
- 2 Nuorisoneuvoston lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Nuorten aloitejärjestelmä ja syyskaudella 2021 jätetyt aloitteet

Nuorten aloitteella tarkoitetaan helsinkiläisten 13–17-vuotiaiden tekemiä aloitteita kaupungin toimintaan kuuluvissa asioissa. Nuorten aloiteoikeuden tavoitteena on kannustaa nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen päätöksentekoon. Samalla aloitteet tuovat kaupungin eri toimialoille tietoa nuorten toiveista ja tavoitteista.

Helsingin nuorten aloitejärjestelmä on otettu käyttöön vuonna 2015 ja se on sekä kansallisesti että kansainvälisesti ainutlaatuinen malli. Nuorten aloitejärjestelmä on rakennettu mukailien kuntalaisten aloiteoikeutta, mutta siinä on huomioitu nuorten erityistarpeet ja demokratiakasvatukselliset mahdollisuudet.

Aloitteet tehdään Nuorten Helsinki -sivuston kautta. Aloitteen voi tehdä myös sähköpostitse tai muuten kirjallisesti toimittamalla sen kaupungin kirjaamoon. Aloitteisiin vastaa joko pormestari tai sen toimialan apulaispormestari, jonka toimintaa aloite koskee. Vastaukset valmistellaan kaupunginkanslian ja toimialojen yhteistyönä. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalvelut koordinoi aloitejärjestelmää ja julkaisee aloitteet ja niihin annetut vastaukset Nuorten Helsinki -sivustolla.

Hallintosäännön 26 luvun 3 §:n mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston tietoon kahdesti vuodessa tehdyt nuorten aloitteet, niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet sekä nuorisoneuvoston asiasta antaman lausunnon. Päätöksentekoa yksittäisten aloitteiden osalta ei pöydällepanoa tai toivomusponsia lukuun ottamatta sallita. Kun valtuustossa käsitellään nuorten aloitteita, kolmella nuorisoneuvoston valitsemalla jäsenellä on läsnäolo- ja puheoikeus kokouksessa hallintosäännön 29 luvun 7 §:n nojalla.

1.7.–31.12.2021 välisenä aikana nuoret ovat tehneet kaksi aloitetta. Molemmat aloitteet koskivat kaupunkiympäristön toimialalle kuuluvia asioita. Aloitteet ja niihin annetut apulaispormestarin vastaukset ovat liitteessä 1. Nuorisoneuvoston lausunto on liitteenä 2.

Nuorten aloitejärjestelmä on osa laajempaa kokonaisuutta

Nuorten aloitejärjestelmä on osa laajempaa nuorten vaikuttamisen kokonaisuutta, jossa keskeisenä periaatteena on vaikuttamisen tapojen monimuotoisuus. Kaupunki mahdollistaa erilaisia osallistumisen ja vaikuttamisen tapoja, joihin lasten ja nuorten on helppo kiinnittyä.

Nuorten vaikuttamisjärjestelmästä tehtiin viime vuonna laaja arviointi, jonka pohjalta valmisteltiin esitys lasten ja nuorten vaikuttamisjärjestelmäksi strategiakaudelle 2021–2025. Kaupunginhallitus hyväksyi esityksen 7.2.2022 § 117.

Lasten ja nuorten vaikuttamisen ja osallisuuden johtaminen uudistuu kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti. Helsinkiin perustetaan Lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmä, joka asetetaan osaksi kaupunkitasoista terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen (HYTE) ohjausrakennetta. Ohjausryhmään nimetään jäsenet kaikilta toimialoilta ja kaupunginkansliasta.

Ohjausryhmä edistää kaupunkitasoisesti lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamista ja vaikuttamistoiminnan yhteensovittamista ja kehittämistä. Ohjausryhmän tehtävänä on laatia lasten ja nuorten osallisuuden edistämiseen ja vaikuttamisjärjestelmän toimeenpanoon konkreettiset toimenpiteet. Toimenpiteet käsitellään kaupunkitasoisissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausrakenteessa (HYTE) sekä kaupungin

28.03.2022

Asia/5

osallisuusmallin ohjausrakenteissa ja toimielimissä. Ohjausryhmä huolehtii, että osallistumisen ja vaikuttamisen toimintatapoja ja kanavia kehitetään kaupunkiyhteisesti, ja että kehittämisessä ja arvioinnissa kuullaan lapsia ja nuoria.

Osallisuutta ja vaikuttamista kehitetään ja arvioidaan kahdesta suunnasta: lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamisen ja osallisuuskokemuksen sekä toisaalta kaupungin toimintaan vaikuttamisen ja demokraatiakasvatuksen näkökulmasta. Kaupunki sitoutuu tekemään töitä sen eteen, että jokainen lapsi ja nuori kokee osallisuutta ja että lasten ja nuorten ääni kuuluu monipuolisesti.

Nuorten aloitejärjestelmän uudistaminen

Nuorten aloitejärjestelmän kehittäminen on käynnissä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla. Aloitteita koskeva palvelumuotoiluprojekti on toteutettu vuoden 2021 alussa. Sen avulla muodostettiin kokonaiskuva aloitejärjestelmän nykytilasta ja roolista nuorten vaikuttamisen kokonaisuudessa ja luotiin suuntaviivat järjestelmän kehittämiseksi. Tarkastuslautakunnan arviointikertomus on suosittanut keventämään nuorten aloiteprosessia, ja valmistelua tehdään sen mukaisesti. Aloitteet on jo siirretty uudelle Nuorten Helsinki -sivustolle, mikä yhdistää ne aiempaa paremmin osaksi nuorten palvelujen ja vaikuttamisen kokonaisuutta.

Kansliapäällikkö on 2.3.2022 § 58 asettanut nuorten aloiteprosessin uudistamisen työryhmän, jonka tehtävänä on arviointikertomuksen suositusten mukaisesti keventää nuorten aloitteiden käsittelyä. Tehtävä linkittyy Helsingin osallisuus- ja vuorovaikutusmalliin sekä lasten ja nuorten vaikuttamisjärjestelmän toimeenpanoon. Työryhmä etsii ratkaisuja aloiteprosessin keventämiseksi, määrittelee toimijoiden roolit ja yhtenevät käytännöt toimialoille ja valmistelee esityksen aloitejärjestelmän uudistamisesta 31.10.2022 mennessä.

Nuorisoneuvosto nimeää työryhmään kaksi jäsentä, jotta sen mm. liitteenä olevassa lausunnossa esiin tuomat kehitysideoita voidaan huomioida aloitejärjestelmän uudistamisessa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Koonti nuorten aloitteista ja apulaispormestarin vastauksista
- 2 Nuorisoneuvoston lausunto

28.03.2022

Asia/5

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 228

Helsingin kaupungin vuoden 2021 tilinpäätöksen hyväksyminen

HEL 2021-013064 T 02 06 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti omalta osaltaan hyväksyä kaupungin vuoden 2021 tilinpäätöksen.

Tilikauden tulos ennen varausten ja rahastojen muutoksia on 349 580 755,35 euroa. Tulokseen sisältyvät myös kaupungin liikelaitosten ja itsenäisinä taseyksikköinä käsiteltyjen rahastojen tulokset, jotka käsitellään niiden omissa kirjanpidoissa.

Lisäksi kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden tuloksen käsittelyssä seuraavaa:

Alla olevien liikelaitosten yli- tai alijäämä siirretään ko. liikelaitoksen johdokunnan esityksen mukaisesti taseen omaan pääomaan.

Liikelaitos	Yli- / alijäämä	2021 euroa
Liikenneliikelaitos (HKL)	ylijäämä	3 596 561,73
Palvelukeskusliikelaitos (Palvelukeskus Helsinki)	ylijäämä	1 217 907,62
Taloushallintopalveluliikelaitos (Talpa)	ylijäämä	380 505,37
Työterveysliikelaitos (Työterveys Helsinki)	ylijäämä	334 836,49
Rakentamispalveluliikelaitos (Stara)	alijäämä	-1 160 579,43

Alla olevien rahastojen yli- tai alijäämä siirretään rahaston sääntöjen mukaisen ko. rahaston rahastopääomaan.

Rahasto	Yli- / alijäämä	2021 euroa
Asuntotuotantorahasto	ylijäämä	1 813 051,58
Vakuutusrahasto	ylijäämä	2 456 465,11
Innovaatorahasto	alijäämä	-4 783 680,65
Osallisuusrahasto	alijäämä	-2 177 792,28

Kaupunginhallitus esittää lisäksi, että muun toiminnan tilikauden tulos käsitellään seuraavasti:

	2021 euroa
Kamppi-Töölönlahti-alueen investointirahastosta tuloutetaan alueen investointeihin käytetty määrä	54 531,33
Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotannon tilikauden tuloksesta	356 512,00
Lähiörahastosta tuloutetaan toteutunutta käyttöä vastaava määrä	1 021 573,19
Kallion virastotalon peruskorjausta varten tehdystä investointivarauksesta syntynyttä poistoeroa tuloutetaan	840 939,63
Muun toiminnan tilikauden ylijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, ehdotetaan kirjattavaksi kaupungin taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämiin	352 293 732,08

28.03.2022

Asia/6

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ari Hietämäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Jani Nevalainen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
jani.nevalainen(a)hel.fi
Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi
Päivi Turpeinen, toimitusjohtaja va., puhelin: 310 25110
paivi.i.turpeinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Tilinpäätös 2021, Kh 21.3.2022

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Esittelijä ilmoittaa, että vuoden 2021 tilinpäätös on valmistunut. Tilinpäätös käsittää koko kaupungin tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen.

Kaupungin taloutta on hoidettu pitkäjänteisesti ja se on vahvalla pohjalalla. Kaupungin tilikauden tulos oli 349,6 miljoonaa euroa ollen 223,6 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Vuoden 2020 tulos oli 496,7 miljoonaa euroa, vuoden 2019 tulos oli 377,0 miljoonaa euroa ja vuoden 2018 tulos 386,8 miljoonaa euroa. Useampia viime vuosia tarkastellen vuoden 2021 tulos oli jokseenkin keskimääräistä tasoa, mutta suhteutettuna toteutuneeseen investointitasoon jonkin verran aikaisempia vuosia heikompi.

Vuoden 2021 tulos mahdollistui, kun vuosikate toteutui talousarviota parempana (237,0 miljoonaa euroa) verotulojen ylittäessä talousarvion merkittävästi (198,7 miljoonaa euroa). Maan-, rakennusten- ja osakkeiden myyntituloja (sisältyy muihin toimintatuloihin) kertyi talousarvion mukaisesti, yhteensä 101 miljoonaa euroa. Tämä on noin 50 miljoonaa euroa edellistä vuotta vähemmän ja noin 70 miljoonaa euroa toissa vuotta vähemmän. Koronakustannusten kattamiseen tarkoitettuja valtionavustuksia saatiin yhteensä 175,4 miljoonaa euroa, joka pääosin kohdistui sosiaali- ja terveystoimialaan.

TULOSLASKELMA

1 000 euroa	01.01.–31.12.2021	01.01.–31.12.2020
Toimintatuotot	1 324 665	1 145 428
Valmistus omaan käyttöön	146 576	192 604
Toimintakulut	-5 027 069	-4 662 370
TOIMINTAKATE	-3 555 828	-3 324 337
Verotulot	3 828 749	3 565 598
Valtionosuudet	330 345	479 558
Rahoitustuotot	170 172	158 680
Rahoituskulut	-16 362	-16 121
VUOSIKATE	757 075	863 377
Poistot ja arvonalentumiset	-408 494	-375 929
Satunnaiset erät	1 000	9 280
TILIKAUDEN TULOS	349 581	496 728
Tilinpäätössiirrot	7 082	1 874
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	356 663	498 601

	2021	2020	2019	2018	2017
Vuosikate, miljoonaa euroa	757,1	863,4	741,4	752,0	837,9
Vuosikate, prosenttia poistoista	185,3	229,7	203,4	216,8	236,2
Vuosikate, euroa/asukas ¹	1 149	1 314	1 134	1 160	1 300

¹ Vertailuvuoden 2020 ennakkotietoon perustuva asukasmäärä on päivitetty vastaamaan lopullista asukasmäärää. Vastaava päivitys on tehty vuoden 2020 tunnuslukuihin.

Kaupungin ulkoiset toimintamenot ylittävät talousarvion 219,4 miljoonalla eurolla ja kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 7,8 prosenttia (vuonna 2020 vastaava kasvu oli 3,6 prosenttia). Menojen ylityksen taustalla oli pääasiassa sosiaali- ja terveystoimialalle muodostuneet koronapandemian välittömät kustannukset. Näitä kustannuksia valtio osittain kompensoi myöntämällä valtionavustuksia. Kaupunkistrategian käyttötalouden toimintamenoja mitoittava taloustavoitteen mukaiset menot kasvoivat vuonna 2021 noin 9,3 prosenttia yli kolminkertaisesti strategiatavoitteeseen (2,87 prosenttia) nähden (vuonna 2020 vastaava kasvu oli 4,4 prosenttia).

Jos kaupunkistrategian käyttötalouden toimintamenoja mitoittavan taloustavoitteen mukaisessa menokasvutarkastelussa huomioidaan saadut valtionavustukset koronapandemian välittömiin ja rajaterveysturvallisuuden kustannuksiin (175 miljoonaa euroa), niin menokasvu oli 5,2 prosenttia, eli edelleen kaksinkertainen strategiatavoitteeseen nähden.

Kaupungin toimintakate toteutui lähes talousarvion mukaisena valtionavustuksina maksettujen koronakompensaatioiden seurauksena. Toimintakate heikkeni edellisestä vuodesta lähes 7 prosenttia. Heikkeneminen johtui menokasvusta sekä alhaisemmista maa- ja kiinteistöomaisuuden myyntivoitoista.

Verotulot kasvoivat edellisvuodesta 7,4 prosenttia (vuonna 2020 vastaava kasvu oli 2,1 prosenttia). Verotulototeuma oli yhteensä 198,7 miljoonaa euroa talousarviota parempi huomioiden koronakompensaatiot

yhteisöverojen kautta. Kunnallisveropohjan kehittymistä kuvaa se, että kumulatiivisesti kunnallisveron tilitykset ovat kasvaneet vuoden 2021 alusta koko maan tasolla kaikille veronsaajille +6,1 prosenttia. Valtionosuustilitysten toteuma oli 330,4 miljoonaa euroa ja ne toteutuivat 18,4 miljoonaa euroa talousarviota korkeampana. Yhteensä vero- ja valtionosuustulot olivat 217 miljoonaa euroa talousarviota korkeammat.

Vuosikate 757 miljoonaa euroa toteutui 297,2 miljoonaa euroa talousarviota korkeampana, mutta hieman edellisvuotta heikompana (863 miljoonaa euroa vuonna 2020).

Koronan suorat talousvaikutukset Helsingin kaupungin toimintakatteeseen vuonna 2021 olivat arviolta hieman alle -100 miljoonaa euroa. Lisäksi toimialojen palveluissa on kuitenkin muodostunut palveluvelkaa, jonka kattaminen vuodesta 2021 eteenpäin lisää kaupungin menoja. Huomioiden koronakompensaatiot yhteisöverojen sekä valtionosuuksien kautta, tasapainottuvat koronan talousvaikutukset vuoden 2021 osalta. Koronapandemiasta johtuvia taloudellisia menetyksiä korvaavat, kertaluonteiset vuosille 2020-2021 kohdentuvat kompensaatiot poistuvat vuonna 2022 eivätkä ne ole enää kattamassa palveluvelasta kaupungille myöhemmin muodostuvia kustannuksia.

HELSINGIN KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA

1 000 euroa	2021	2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	757 075	863 377
Satunnaiset erät	1 000	9 280
Tulorahoituksen korjauserät	-114 632	-143 568
	643 443	729 089
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-889 557	-1 046 592
Rahoitusosuudet investointimenoihin	28 609	25 687
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	127 738	283 036
	-733 210	-737 869
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-89 768	-8 781
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-92 099	-32 123
Antolainasaamisten vähennys	106 566	87 773
	14 467	55 650
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	60 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-78 922	-81 541
	-78 922	-21 541
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-10 918	6 967
Vaihto-omaisuuden muutos	17 935	-28 261
Saamisten muutos ¹	11 246	6 238
Korottomien velkojen muutos	-36 301	197 852
	-18 038	182 797
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-82 493	216 906
RAHAVAROJEN MUUTOS	-172 261	208 126
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 147 910	1 320 170
Rahavarat 1.1.	1 320 170	1 112 045
	-172 261	208 126

¹ Vuoden 2020 toteuma on muutettu vastaamaan vuoden 2021 tiliointikäytäntöjä.

Kaupungin investointimenot olivat 889,6 miljoonaa euroa, joka oli 27 miljoonaa euroa edellisvuoden vertailukelpoista tilannetta vähemmän (kun edellisvuoden toteumasta huomioidaan pois Kiinteistö Oy Kalasataman Kymppin kertaluontoinen pääomitus noin 130 miljoonaa euroa).

Investointimenot ilman liikelaitoksia vuonna 2021 olivat 644,2 miljoonaa euroa eli 117,3 miljoonaa pienemmät kuin vuonna 2020, kun jo myydyn Kiinteistö Oy Kalasataman Kymppin kertaluontoista pääomitusta vuonna 2020 ei huomioida. Vuonna 2020 käytettiin 761,5 miljoonaa euroa, 2019 käytettiin 639,9 miljoonaa euroa ja 516 miljoonaa euroa vuonna 2018. Investointitason nousu on viime vuosina kohdistunut erityisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialan rakennushankkeisiin, uusien projektialueiden esirakentamiseen sekä katujen ja liikenneväylien uudisrakentamiseen ja perusparantamiseen.

28.03.2022

Asia/6

Talonrakennushankkeisiin käytettiin yhteensä 255,6 miljoonaa euroa, joka on 42,5 miljoonaa vähemmän kuin vuonna 2020, jolloin määrärahaa käytettiin 298,1 miljoonaa euroa. Vuonna 2019 vastaava käyttö oli 266,1 miljoonaa euroa. Uudis- ja lisärakennushankkeisiin käytettiin 126,3 miljoonaa euroa, kun vuonna 2020 käytettiin 130,9 miljoonaa euroa. Korjaushankkeisiin käytettiin 129,3 miljoonaa euroa, kun vuonna 2020 käytettiin 167,1 miljoonaa euroa.

Talousarviokohdan Projektialueiden esirakentaminen, Khn käytettäväksi, käytettiin vuonna 2021 yhteensä 68,3 miljoonaa euroa, joka on 28,1 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2020. Vuonna 2020 käytettiin 96,4 miljoonaa euroa. Vuonna 2019 vastaava käyttö oli 55,5 miljoonaa euroa.

Katuihin ja liikenneväyliin käytettiin yhteensä 159 miljoonaa euroa, joka on 14,2 miljoonaa vähemmän kuin vuonna 2020. Vuonna 2020 vastaava käyttö oli 173,2 miljoonaa euroa ja 158,7 miljoonaa euroa vuonna 2019.

HKL-liikelaitoksen investoinnit vuonna 2021 olivat 243 miljoonaa euroa, kun ne olivat 145,9 miljoonaa euroa vuonna 2020. Investointitaso on kasvanut etenkin Raide-Jokerin infra-, varikko- ja kalustoinvestointien, vuonna 2021 käynnistyneen Kruunusillat-hankkeen toteutusvaiheen sekä metrovaunuihin kohdistuneiden investointien myötä.

	2021	2020	2019	2018	2017
Toiminnan ja investointien rahavirta, (kertymä v. 2017–2021), 1 000 euroa	264 278	512 854	354 671	789 658	563 819
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, miljoonaa euroa, ilman vuoden 2014 liikelaitosten yhtiöittämisten kirjanpidollisia vaikutuksia	264,3	512,9	354,7	410,3	184,4
Investointien tulorahoitus, prosenttia	87,9	84,6	96,9	122,6	137,0
Lainanhoitokate	8,2	9,1	7,4	6,3	4,7
Kassan riittävyys, päivää	70	85	77	91	99

Toiminnan ja investointien rahavirta, joka on keskeinen kaupungin talouden tilannetta kuvaava tunnusluku, toteutui -89,8 miljoonaa euroa negatiivisena ja tämä alijäämäisyys oli seurausta korkeasta investointitasosta. Toiminnan ja investointien rahavirta toteutui kuitenkin 231,9 miljoonaa euroa talousarviota parempana johtuen budjetoitua paremmasta vuosikatteesta. Tulorahoitus investointitason kattamiseen eli vuosikate toteutui jonkin verran edellistä vuotta heikompana, mutta jokseenkin tätä edeltävien vuosien tasolla. Vuonna 2021 investoinnit jatkuivat korkeana, jolloin toiminnan ja investointien rahavirta jäi alijäämäiseksi. Kaupungin talouden tasapainossa on laskeva trendi tarkasteltaessa tasapainoa toiminnan ja investointien rahavirran kautta.

Vuosikate suhteessa toteutuneeseen investointitasoon (investointien tulorahoitusprosentti) vuonna 2021 oli 88 prosenttia, kun vuonna 2020

vastaa tunnusluku oli 85 prosenttia. Se ei poikkea merkittävästi muiden suurimpien kaupunkien tasosta. Myöskin kuntasektorin keskimääräinen investointien tulorahoitusprosentti oli ennakkotietojen mukaan 86 prosenttia. Myös investointien tulorahoitusprosentin kautta tarkasteltuna on kaupungin talouden tasapainossa laskeva trendi johtuen siitä, että samaan aikaan kun investointitaso on noussut niin tulorahoitus eli vuosikate ei ole vastaavalla tavalla parantunut.

Vuoden 2021 talousarviossa oli varauduttu uusien 80 miljoonan euron lainojen nostoon. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin noin 65,8 miljoonaa euroa (sisältäen liikenneliikelaitoksen investointeja varten nostetut rahalaitoslainat). Maksuvalmius kehittyi vuonna 2021 paremmalla uralla, kuin mitä vuotta 2021 koskevan talousarviovalmistelun yhteydessä ennakotiitiin, ja kaupungin lainanottotarve siirtyi vuodelle 2022. Pitkäaikaisien lainojen määrä aleni vuonna 2021 nettomääräisesti yhteensä 65,8 miljoonaa euroa ja siten kaupungin ottolainakanta oli vuoden lopulla 913 miljoonaa euroa (vuoden 2020 lopussa 992 miljoonaa euroa).

Kaupungin rahojen ja pankkisaamisten sekä rahoitusarvopaperien yhteenlaskettu määrä on pienentynyt kuluneella tilikaudella 172,3 miljoonaa euroa. Kassavarojen määrän muutosta selittävät pääosin toiminnan ja investointien rahavirran alijäämäisyys sekä se, että uusien pitkäaikaisten lainojen nosto siirtyi vuoteen 2022.

Kaupungin taseen rahat ja pankkisaamiset -erä sisältää myös kaupungin konsernitiliin kuuluvien yhteisöjen tilivarat kaupungin konsernitilillä. Kaupungin velka edellä mainituille yhteisöille näiden varoista konsernitilillä näkyy kaupungin taseessa vastaavasti lyhytaikaisten velkojen määrässä. Kaupungin konsernitilijärjestelmässä oli tytäryhteisöjen varoja vuoden lopussa yhteensä 541,3 miljoonaa euroa ja tässä oli laskua viime vuodesta 36 miljoonaa euroa.

Taseen tunnusluvut	2021	2020	2019	2018	2017
Omavaraisuusaste, prosenttia	81,8	80,8	81,6	80,6	79,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, prosenttia	40,3	44,7	43,8	45,8	47,7
Lainakanta 31.12., miljoonaa euroa	913	992	1 014	1 100	1 206
Lainat, euroa/asukas ¹	1 386	1 510	1 550	1 698	1 871
Lainasaamiset 31.12., miljoonaa euroa	1 880	1 895	1 950	1 944	1 894
Lainat ja vuokravastuut 31.12., miljoonaa euroa	1 521	1 483	1 250	1 394	1 515
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas ¹	2 309	2 258	1 912	2 151	2 356
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), miljoonaa euroa	6 864	6 541	6 102	5 753	5 396
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas ¹	10 419	9 957	9 333	8 877	8 389

¹ Vertailuvuoden 2020 ennakkotietoon perustuva asukasmäärä on päivitetty vastaamaan lopullista asukasmäärää. Vastaava päivitys on tehty vuoden 2020 tunnuslukuihin.

Helsingin kaupunkikonsernin vuoden 2021 tulos oli noin 385 miljoonaa euroa. Tulos heikkeni vuodesta 2020 noin -220 miljoonaa euroa (vuoden 2020 kaupunkikonsernin tulos oli 605 miljoonaa euroa). Helsingin kaupungin tulos heikkeni -147 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen ver-

rattuna. Tytäryhteisöjen vaikutus kaupunkikonsernin tulosta parantavasti oli 35 miljoonaa euroa, kun se vuonna 2020 oli 108 miljoonaa euroa. Tytäryhteisöistä ennen kaikkea Helen Oy:n (-67 miljoonaa euroa) sekä Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (-11 miljoonaa euroa) tulokset heikkenivät vuodesta 2020. Helen Oy:n tulos vuonna 2021 oli 55 miljoonaa euroa, kun se vuonna 2020 oli 122 miljoonaa euroa.

Kaupunkikonsernin tuloslaskelman mukainen ylijäämä (poistotaso huomioiden) oli 369 miljoonaa euroa ja se heikkeni edellisestä vuodesta -200 miljoonaa euroa. Helsingin kaupungin ylijäämä oli -142 miljoonaa euroa edellisen vuoden tasoa heikompi.

HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 euroa	01.01.-31.12.2021	01.01.-31.12.2020
Toimintatuotot	4 363 332	3 803 496
Toimintakulut	-7 164 569	-6 402 147
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta / tappiosta (-)	20 785	32 706
TOIMINTAKATE	-2 780 451	-2 565 945
Verotulot	3 820 030	3 565 598
Valtionosuudet	331 046	480 135
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	17 111	13 263
Muut rahoitustuotot	15 235	10 211
Korkokulut	-59 098	-57 520
Muut rahoituskulut	-7 961	-7 303
	-34 714	-41 349
VUOSIKATE	1 335 911	1 438 439
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-940 487	-843 899
Omistuksen eliminointierot	-12 101	697
Arvonalentumiset	-6	-110
	-952 594	-843 311
Satunnaiset erät	2 062	10 330
TILIKAUDEN TULOS	385 379	605 458
Tilinpäätössiirrot	2 784	1 035
Tilikauden verot	-12 130	-12 127
Laskennalliset verot	-8 054	-28 734
Vähemmistöosuudet	1 278	3 253
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	369 256	568 884

Kaupunkikonsernin investoinnit huomioiden vuoden 2021 toiminnan ja investointien rahavirta oli -331 miljoonaa euroa alijäämäinen ja se oli hieman vuoden 2020 tasoa heikompi (-269 miljoonaa euroa vuonna 2020). Helsingin kaupungin vaikutus kaupunkikonsernin toiminnan ja investointien rahavirtaan oli -90 miljoonaa euroa, jonka taso oli edellisen vuoden tasoa heikompi (-9 miljoonaa euroa vuonna 2020).

Tytäryhteisöjen (muut kuin kuntayhtymät sekä ne, joiden omistusosuus on yli 50 prosenttia) yhteenlaskettu investointitaso oli 671 miljoonaa euroa ja se oli 237 miljoonaa euroa eli noin 26 prosenttia edellisen vuoden tasoa (908 miljoonaa euroa vuonna 2020) matalampi. Tytäryhteisö-

söjen investointitason madaltuminen vuodesta 2020 on seurausta ennen kaikkea asumiseen liittyvää toimintaa harjoittavien tytäryhteisöjen investointien pienenemisestä. Helsingin kaupungin asunnot Oy:n, Helsingin Asumisoikeus Oy:n ja Kiinteistö Oy Auroranlinnan investoinnit vuonna 2021 olivat merkittävimmin edellisvuotta matalammat. Myös Stadion-säätiön investoinnit olivat merkittävästi edellisvuotta pienemmät Olympiastadion peruskorjauksen valmistuttua.

Vuonna 2021 tytäryhteisöistä (muut kuin kuntayhtymät sekä ne, joiden omistusosuus on yli 50 prosenttia) suurimmat investoinnit olivat Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (300 miljoonaa euroa), Helen Oy:n (237 miljoonaa euroa) ja Helsingin Asumisoikeus Oy:n (35 miljoonaa euroa) investoinnit. Kuntayhtymistä suurimmat investoinnit olivat HSY:n (232 miljoonaa euroa, kuntayhtymä kokonaisuudessaan) ja HUSin (250 miljoonaa euroa, kuntayhtymä kokonaisuudessaan) investoinnit.

Kaupunkikonsernin lainakanta oli 5 891 miljoonaa euroa eli 8 941 euroa asukasta kohden (vuonna 2020 lainakanta oli 5 552 miljoonaa euroa). Tästä Helsingin kaupungin lainakanta oli 913 miljoonaa euroa eli 1 386 euroa asukasta kohden. Helsingin kaupungin lainakanta pieneni (79 miljoonaa euroa), mutta vastaavasti tytäryhteisöjen (muut kuin kuntayhtymät sekä ne, joiden omistusosuus on yli 50 prosenttia) yhteenlaskettu lainakanta kasvoi kasvaneen investointitason seurauksena noin 404 miljoonaa euroa.

Helsingin kaupunkikonsernin suhteellinen velkaantuneisuus on pysynyt viime vuosina jokseenkin samalla tasolla, ollen vuonna 2021 noin 88 prosenttia.

HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIRAHOITUSLASKELMA

1 000 euroa	2021	2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	1 335 911	1 438 439
Satunnaiset erät	2 062	10 330
Tilikauden verot	-12 130	-12 127
Tulorahoituksen korjauserät	-72 326	-94 871
	1 253 517	1 341 771
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-2 106 812	-2 273 959
Rahoitusosuudet investointimenoihin	113 464	16 735
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	408 544	646 667
	-1 584 804	-1 610 556
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-331 287	-268 785
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-24 834	-21 415
Antolainasaamisten vähennys	21 101	11 217
	-3 732	-10 199
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	640 363	652 933
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-299 956	-254 373
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 694	-17 704
	338 713	380 855
Oman pääoman muutokset	629	3 285
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-11 318	-18 324
Vaihto-omaisuuden muutos	14 605	-39 475
Saamisten muutos	-137 047	3 399
Korottomien velkojen muutos	79 199	82 581
	-54 561	28 181
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	281 049	402 123
RAHAVAROJEN MUUTOS	-50 239	133 337
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 578 395	1 628 634
Rahavarat 1.1.	1 628 634	1 495 297
	-50 239	133 337

Tilinpäätöksen käsittelyyn liittyen esittelijä toteaa, että kuntalain mukaan kunnanhallitus tekee toimintakertomuksessa ehdotuksen tilikauden tuloksen käsittelystä. Liikelaitosten ja itsenäisinä taseyksikköinä toimivien rahastojen tulokset käsitellään kirjanpitosäännösten mukaisesti niiden omissa tilinpäätöksissä.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Jani Nevalainen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
jani.nevalainen(a)hel.fi
Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi

28.03.2022

Asia/6

Päivi Turpeinen, toimitusjohtaja va., puhelin: 310 25110
paivi.i.turpeinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Tilinpäätös 2021, Kh 21.3.2022

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 21.03.2022 § 212

HEL 2021-013064 T 02 06 01 00

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

21.03.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Jani Nevalainen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
jani.nevalainen(a)hel.fi
Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi
Päivi Turpeinen, toimitusjohtaja va., puhelin: 310 25110
paivi.i.turpeinen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.03.2022 § 48

HEL 2021-013064 T 02 06 01 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hyväksyä liitteenä olevan sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2021 tilinpäätöksen.

28.03.2022

Asia/6

Käsittely

15.03.2022 Ehdotuksen mukaan

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei katsonut tarpeelliseksi kuulla asiassa kutsuttuja asiantuntijoita, eivätkä nämä siitä syystä osallistuneet kokoukseen.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 04.03.2022 § 29

HEL 2021-013064 T 02 06 01 00

Päätös

Johtokunta päätti

- hyväksyä ja allekirjoittaa liikenneliikelaitoksen (HKL) vuoden 2021 tilinpäätöksen ja
- lähettää HKL:n tilinpäätöksen edelleen kaupunginhallitukselle maininnalla, että tehdyn 2.829.720,12 euron poistoeron vähennyksen jälkeen tilikauden tulos on ylijäämäinen 3.596.561,73 euroa ja että tilikauden ylijäämä siirretään HKL:n taseen omaan pääomaan.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Jukka Hämäläinen

Lisätiedot

Jukka Hämäläinen, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20911
jukka.hamalainen(a)hel.fi

Työterveysliikelaitoksen johtokunta 18.02.2022 § 11

HEL 2021-013064 T 02 06 01 00

Päätös

Työterveysliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä ja allekirjoittaa liikelaitoksen tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1-31.12.2021. Samalla johtokunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että tilikauden ylijäämä yhteensä 334 836,49 euroa, siirretään liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

28.03.2022

Asia/6

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tiina Pohjonen

Lisätiedot

Katariina Niemelä, hallintopäällikkö, puhelin: +358931054082
katariina.niemela(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 18.02.2022 § 6

HEL 2021-013064 T 02 06 01 00

Päätös

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä ja allekirjoittaa Helsingin kaupungin palvelukeskusliikelaitoksen tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1. - 31.12.2021 esitettäväksi edelleen kaupunginhallitukselle.

Esittelijä

vs. toimitusjohtaja
Risto Paavola

Lisätiedot

Sirkka Ilmoniemi, kirjanpito-päällikkö, puhelin: +358 9 310 27805
sirkka.ilmoniemi(a)hel.fi

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta 17.02.2022 § 23

HEL 2021-013064 T 02 06 01 00

Päätös

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä Helsingin kaupungin rakentamispalveluliikelaitoksen tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2021 sekä esitti kaupunginhallitukselle, että tilikauden alijäämä -1 160 579,43 euroa siirretään rakentamispalveluliikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Martiskainen

Lisätiedot

Simo Aapro, talouspäällikkö, puhelin: 310 76524
simo.aapro(a)hel.fi

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta 16.02.2022 § 6

HEL 2021-013064 T 02 06 01 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

28.03.2022

Päätös

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä Helsingin kaupungin taloushallintopalveluliikelaitoksen tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1. - 31.12.2021 ehdotuksen liitteenä olevan tilinpäätöskirjan mukaisesti sekä päätti esittää kaupunginhallitukselle, että tilikauden ylijäämä 380 505,37 euroa siirretään taloushallintopalveluliikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ulla Kukkonen

Lisätiedot

Tiia Kumpulainen, talouspäällikkö, puhelin: 310 25106
tiia.kumpulainen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 09.02.2022 § 15

HEL 2021-013064 T 02 06 01 00

Päätös

Pelastuslautakunta päätti merkitä tiedoksi pelastuslaitoksen vuoden 2021 tilinpäätöksen.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Jani Pitkänen

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 08.02.2022 § 12

HEL 2021-013064 T 02 06 01 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä tarkastustoimen vuoden 2021 tulobudjetin toteumatiedot ja vuoden 2021 tilinpäätöstiedot.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Vilma Lamminpää, controller, puhelin: +358931036581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

28.03.2022

Asia/7

§ 229

Kaupunginkanslian hallintojohtajan virkasuhteen päättyminen ja avoimen viran hoitajan määrääminen

HEL 2021-012797 T 01 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi hallintojohtaja Juha Summasen korjatun eroilmoituksen kaupunginkanslian hallintojohtajan virasta.

Lisäksi kaupunginhallitus määrää hallintopäällikkö, varatuomari, oikeustieteen kandidaatti Antti Peltosen hoitamaan kaupunginkanslian hallintojohtajan virkaa siihen kuuluvine palkkaetuineen 1.4.2022 alkaen siihen asti, kunnes virka täytetään ja virkaan valittu henkilö ryhtyy hoitamaan virkaa.

Kansliassa on kevään 2022 aikana selvitetty kaupunginkanslian hallintotoiminnan uudelleenjärjestelyä. Selvityksen pohjalta tehtävillä päätöksillä on mahdollisesti vaikutusta myös kaupunginkanslian hallintojohtajan rooliin, joten viran täyttömenettely käynnistetään siinä vaiheessa, kun hallintojohtajan rooli ja toimenkuva ovat selvinneet.

Käsittely

Esteelliset: Antti Peltonen

Esteellisyyden syy: osallisuusjäävi (hallintolain 28.1 § kohta 1)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Susanna Laakkonen, asiantuntija, puhelin: 09 310 33418
susanna.m.laakkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Eroilmoitus
- 2 Eroilmoituksen päivämäärien korjauspyyntö

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Eron pyytjä

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhalli-

28.03.2022

Asia/7

Avoimen viran hoitaja
tus
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Juha Summanen on jättänyt 11.11.2021 päivätyn eroilmoituksen kaupunginkanslian hallintojohtajan virasta eläkkeelle siirtymisen vuoksi 1.4.2022 alkaen.

Kaupungin hallintosäännön 23 luvun 3 §:n 3 kohdan mukaan virkasuhteen päättymisestä päättää virkasuhteeseen ottava viranomaisena. Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 10 kohdan mukaan kansliapäällikköä seuraavan alemman organisaatiotason johtavien viranhaltijoiden virkaan ottamisesta päättää kaupunginhallitus.

Hallintosäännön 23 luvun 3 §:n 2 kohdan mukaan virkasuhteeseen ottava viranomaisena päättää avoimen viran hoitajasta, ellei toisin ole määrätty.

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentin mukaan virkasuhteeseen voidaan ottaa ilman julkista hakumennettelyä, kun kysymyksessä on avoinna olevaan virkasuhteeseen ottaminen määrääjäksi.

Hallintosäännön 23 luvun 1 §:n 5 kohdan mukaan virkaan valittavan kelpoisuuden määrää valinnan suorittaja ottaen huomioon, mitä erikseen on säädetty tai määrätty.

Antti Peltonen on katsottu kokemuksensa ja kykyjensä puolesta sopivaksi hoitamaan hallintojohtajan avointa virkaa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Susanna Laakkonen, asiantuntija, puhelin: 09 310 33418
susanna.m.laakkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Eroilmoitus
- 2 Eroilmoituksen päivämäärien korjauspyyntö

28.03.2022

Asia/7

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Eron pyytäjä

Avoimen viran hoitaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitos
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto

28.03.2022

Asia/8

§ 230

Startup Maria Oy:n omistusjärjestely

HEL 2022-000310 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
mii.aho(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

- hyväksyä, että osa kaupungin omistamista Startup Maria Oy:n osakkeista, yhteensä 1 200 kappaletta, myydään Helsingin Uusyrityskeskus ry:lle ja Startup-säätiö sr:lle yhteensä enintään 61 600 euron kauppahinnasta, sekä
- kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita huolehtimaan osakkeiden myymiseen liittyvistä tarpeellisista toimenpiteistä, kuten laatimaan ja allekirjoittamaan kauppakirjan, kaupunginhallituksen päättämässä rajoissa.

Esittelijän perustelut

Startup Maria Oy

Startup Maria Oy on vuonna 2016 perustettu voittoa tavoittelematon osakeyhtiö, jonka tarkoituksena on luoda edellytyksiä uudelle kasvuyrittäjyydelle, tukea kasvuyritysten kasvua ja kansainvälistymistä. Yhtiö lisäksi kehittää ja ylläpitää kasvuyrityskeskittymiä sekä niiden tilaratkai-

suja ja palvelukonsepteja, tukee tiloissa toimivia yritysyhteisöjä, tarjoaa yritysneuvontaa ja palveluita sekä toteuttaa tapahtumia.

Yhtiö vuokraa Helsingin kaupungilta vanhan Marian sairaalan päärakennuksen (15+2) lisäksi rakennukset 3, 4, 5 ja 14.

Yhtiössä on yhteensä 12 000 osaketta, joista Helsingin kaupunki omistaa 4 080 kappaletta (34%) ja Startup-säätiö sr sekä Helsingin Uusyrittäjäkeskus ry (HUK ry) molemmat 3 960 kappaletta (33 %).

Helsingin Uusyrittäjäkeskus ry:n tarkoituksena on tukea elinkeinoelämän kehittymisen yleisiä edellytyksiä sekä erityisesti edistää uuden yritystoiminnan ja uusien työpaikkojen syntymistä Helsingin seudulle. Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys tarjoaa Helsingin seudulla yrityksen perustamista aikoville henkilöille ja yrityksille voittoa tavoittelematta koulutusta, neuvontaa ja muuta samankaltaista toimintaa, joka edistää yhdistyksen tarkoituksen toteuttamista. Yhdistys järjestää myös seminaareja sekä neuvottelupäiviä.

Startup-säätiö sr:n tarkoituksena on luoda edellytyksiä yrittäjyydelle ja yritystoiminnan synnylle, kasvulle ja kansainvälistymiselle sekä tukea ja edistää yritystoimintaa ja yrittäjämysteistä ilmapiiriä. Säätiökonserni toteuttaa säätiön tarkoitusta emosäätiön toiminnan sekä säätiön konserniyhtiöiden eli tytäri- ja osakkuusyhtiöiden toiminnan kautta. Emosäätiön toiminta keskittyy säätiön tarkoitusta toteuttavien projektien toteuttamiseen sekä avustusten myöntämiseen säätiön tarkoitusta toteuttaville hankkeille käytettävissä olevien taloudellisten resurssien puitteissa. Säätiö voi harjoittaa toimintamuotojensa rahoittamiseksi kaikkea laillista säätiön tarkoitusta edistävää liiketoimintaa.

Osakekauppa

Maria 01 (Startup Maria Oy) tavoitteena on tarjota paras paikka ja yhteisö kasvuyrityksille kasvaa. Maria 01:llä on erittäin merkittävä rooli koko pääkaupunkiseudun ja Suomenkin kasvuyrittäjyydelle. Yhtiön tavoitteena on entistä vahvemmin kytkeä pääomasijoittajat, kokeneet sariyrittäjät ja suuret yrityksen vauhdittamaan aloittavien yritysten kasvua, kehittää uusia palveluja ja toimintamalleja, sekä yhteisön kokemaa omistajuutta Maria01 onnistumisesta.

Kaupungin tarkoituksena on mahdollistaa yhtiön uusien palveluiden kehitys ja samalla yhtiön kautta edistää kaupungin alustamaista, uusia kasvumahdollisuuksia luovaa ja tukevaa elinkeinopolitiikkaa, missä kaupunki voi olla synnyttämässä uusia palveluita ilman että tavoitteena olisi kaupungin pysyvä ja vakiintunut rooli niiden toiminnassa.

Edellä kuvatuilla perusteilla yhtiön nykyisessä kehitysvaiheessa on katsottu tarkoituksenmukaiseksi, että yhtiön muut osakkeenomistajat ottavat aiempaa suuremman roolin yhtiössä kaupungin jäädessä yhtiön omistajaksi aiempaa pienemmällä osuudella. Tämä johdosta kaupunki on neuvotellut kahden muun osakkaan omistusosuuden kasvattamisesta toteuttavaksi niin, että kaupunki myy osan osakkeistaan näille osakkeille. Kaupungin omistusosuus osakekaupan jälkeen on 24 % ja yhtiö säilyy konserniohjeen mukaisena kaupungin osakkuusyhteisönä.

Osakekaupassa tarjotaan Startup-säätiölle ja HUK ry:lle, kummallekin erikseen, ostettavaksi 600 osaketta, á 51,31 euroa/osake. Yhteensä osakkeita myydään näin 1 200 kappaletta.

Kauppahinta on sovittu osapuolten kesken niin, että siinä huomioidaan ulkopuolisen asiantuntijan arvion mukainen ja yhtiön substanssiarvoon perustuva osakkeen käypä arvo sekä verotukselliset näkökohdat.

Valtiontukiarviointi

Ennen kaupantekoa on arvioitu, saavatko HUK ry ja Startup-säätiö sr osakekaupassa sellaista taloudellista etua, joka katsottaisiin valtiontueksi.

Valtiontukiarvioinnin kannalta olennaista on, ovatko Startup Maria Oy:n muut osakkaat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 (1) artiklan tarkoittamia taloudellista toimintaa harjoittavia yrityksiä. HUK ry:n tehtävänä on edistää yleisesti Helsingin alueella olevien uusien yritysten perustamista ja työpaikkojen syntymistä. HUK ry:n ei arvioida toimivan markkinoilla eikä se siten ole SEUT 107 (1) artiklassa tarkoitettu yritys. Startup-säätiö sr:n tarkoituksena on luoda ja edistää edellytyksiä yrittäjyydelle ja yritystoiminnan synnylle sekä kasvulle. Säätiöillä ei ole varsinaista omaa liiketoimintaa. Startup-säätiö sr:n ei arvioida toimivan markkinoilla eikä se siten ole SEUT 107 (1) artiklassa tarkoitettu yritys. Koska HUK ry ja Startup-säätiö sr eivät ole SEUT 107 (1) artiklan tarkoittamia yrityksiä, kauppaan ei sisälly kiellettyä valtiontukea.

Lopuksi

Kaupungin elinkeinopolitiikan kannalta esitetty osakekauppa ja kahden muun osakkaan roolin vahvistaminen on tarkoituksenmukainen askel yhtiön toiminnan kannalta, ja kaupungin on perusteltua vähentää omistustaan yhtiössä.

Järjestelyn johdosta yhtiö täyttää myös EU-lainsäädännön mukaisen pk-yrityksen määritelmän, mikä osaltaan mahdollistaa erilaisia rahoitusvaihtoehtoja yhtiölle.

28.03.2022

Asia/8

Päätös on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian elinkeino-osaston ja oikeuspalveluiden kanssa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
mii.aho(a)hel.fi

Oheismateriaali

1 Yhtiöjärjestys

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Startup Maria Oy

Startup-säätiö

Helsingin Uusyrityskeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

28.03.2022

Asia/9

§ 231

Alueen varaaminen JM Suomi Oy:lle ja Kiinteistö Oy Helsingin Radiokatu 20:lle asuntohankkeiden suunnittelua varten (Länsi-Pasila, tontit 17051/29 ja 30)

HEL 2022-000984 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus varasi JM Suomi Oy:lle (y-tunnus 1974161-8) ja Kiinteistö Oy Helsingin Radiokatu 20:lle (y-tunnus 3101740-3) Länsi-Pasilasta tontit asuntohankkeiden suunnittelua varten seuraavasti:

- Varausalue on liitekartan 1 mukaiset suunnitellut tontit 17051/29 ja 30. Tonttien pinta-ala on yhteensä 5 318 m² ja rakennusoikeus 15 880 k-m². Nykyinen kiinteistötunnus on 91-17-51-3.
- Varaus on voimassa 31.12.2023 saakka.
- Varauksensaaja on velvollinen noudattamaan liitteen 2 mukaisia erityisiä ehtoja ja liitteen 3 mukaisia yleisiä varausehtoja.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijainti- ja varausaluekartta_R20
- 2 Erityiset_varausehdot_17051_Radiokatu_20
- 3 Yleiset_varausehdot_10012022
- 4 4886_5_12617_Asemakaavakartta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Varauksensaaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

28.03.2022

Asia/9

Kaupunkiympäristön toimiala

Liite 4
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hakemus ja hankkeen kuvaus

JM Suomi Oy ja Kiinteistö Oy Helsingin Radiokatu 20 (hakijat)pyytävät 3.12.2021 päivätyllä hakemuksella, että Länsi-Pasilassa osoitteessa Radiokatu 20 sijaitseva rakennettu, voimassa olevan asemakaavan mukainen toimistorakennusten tontti 17051/3 varataan hakijoille asuntohankkeen suunnittelua varten 31.12.2023 saakka. Hakemus on oheismateriaalissa.

JM Suomi Oy on asuntorakentaja, joka on toteuttanut Helsinkiin useita asuinkerrostalokohteita. Yhtiön liikevaihto on noin 90 miljoonaa euroa.

Hakijoiden tarkoituksena on asemakaavamuutoksen mukaisesti purkaa tontilla sijaitseva toimistorakennus sekä suunnitella ja toteuttaa tontille asuntoja ja päiväkotia. Autopaikat on tarkoitus sijoittaa tontille maanalaiseen pysäköintihalliin.

Suunniteltava asuntohanke on yhteensä noin 19 030 k-m²:n suuruinen, jossa toimitilarakennusoikeutta on yhteensä 1 430 k-m².

Asemakaavatilanne

Tontilla on voimassa asemakaava nro 8760 vuodelta 1983, jonka mukaan tontin käyttötarkoitus on toimistorakennusten korttelialue (KT). Varauksen kohteena olevalla tontilla sijaitsee vuonna 1985 valmistunut 8-kerroksinen toimistorakennus. Tontti rajautuu keskuspuistoon.

Kaupunki omistaa korttelialueen. Hakijat ovat suunnitelleet yhteistyössä kaupungin kanssa tontille asemakaavamuutoksen. Kaupunginvaltuusto on 13.10.2021 § 297 hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 12617. Kaupunginvaltuuston päätöksestä on valitettu Helsingin hallinto-oikeuteen.

28.03.2022

Asia/9

Asemakaavan muutoksesta tontilla 17051/30 on asuinrakennusoikeutta 15 680 k-m² ja liiketilaa 200 k-m². Tontilla 17051/29 on asuinrakennusoikeutta 1 920 k-m² ja lähipalvelutilaa 1 230 k-m². Lähipalvelutilaksi on mahdollista toteuttaa päiväkotia, jonka piha-alueet on huomioitu asemakaavassa.

Asemakaavan ote on liitteenä 4.

Maanvuokrasopimus

Voimassa olevan asemakaavan mukainen tontti on vuokrattu toimistotarkoitukseen Kiinteistö Oy Helsingin Radiokatu 20:lle 31.12.2045 asti. JM Suomi Oy on ostanut varauksen kohteena olevan tontin vuokraoikeuden perustettavan yhtiön lukuun. Vuokraoikeuden kaupan jälkeen on perustettu Kiinteistö Oy Helsingin Radiokatu 20.

Tonttien myöhempi luovuttaminen

Varausaikana on tarkoitus neuvotella voimassa olevan maanvuokrasopimuksen päättämisestä ja tontinluovutusehdoista. Tontit on tarkoitus luovuttaa myymällä jo rakennetun tontin täydennysrakentamisen edistämiseksi. Kaupunginhallitus on 1.4.2019 § 220 hyväksynyt Helsingin tontinluovutusta koskevat linjaukset sekä niitä tarkentavat soveltamisohjeet. Soveltamisohjeen kohdan 3.3. mukaan tontti, joka muutoin luovutettaisiin vuokraamalla, voidaan erityisin perustein luovuttaa myymällä, kun tontin myyminen edistää merkittävästi vuokratun jo rakennetun tontin täydennysrakentamista.

Myynti on perusteltua sekä hankkeen että kaupungin kannalta. Kaupungin kannalta on kannattavaa saada neuvoteltua vuoden 2045 loppuun saakka voimassa oleva maanvuokrasopimus päättymään ennenaikaisesti asuntotuotantotavoitteiden saavuttamiseksi.

Varausehdot

Varausehdoissa on huomioitu muun muassa asuntojen rahoitus- ja hallintamuodot, pysäköinnin järjestäminen sekä vähähiilisyys rakennuksen purkamisessa ja kierrätyksessä. Hankkeen asuinrakennusoikeudesta toteutetaan noin 15 627 k-m² vapaarahoitteisena omistusasuntotuotantona ja 1 973 k-m² välimuodon asuntotuotantona. Perheasuntovaatimus on asemakaavan mukainen.

Varausehdot on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspäivätyön ja kaupunginkanslian asuminen-yksikön sekä aluerakentaminen-yksikön kanssa.

Suoravaraus tontin vuokralaiselle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

28.03.2022

Asia/9

Edellä mainittujen tontinluovutusta koskevien linjausten mukaan kaupunki voi varata tontteja ja alueita suoravarauksin ilman avointa haku-menettelyä kehittämishankkeita varten sekä tontin vuokralaiselle ja/tai tämän valitsemaalle yhteistyökumppanille täydennysrakentamisen edistämiseksi.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 § 2 momentin 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijainti- ja varausaluekartta_R20
- 2 Erityiset_varausehdot_17051_Radiokatu_20
- 3 Yleiset_varausehdot_10012022
- 4 4886_5_12617_Asemakaavakartta

Oheismateriaali

- 1 Hakemus 3.12.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Varauksensaaja

Kaupunkiympäristön toimiala

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

28.03.2022

Asia/9

Liite 3

Liite 4

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristön toimiala maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -
palvelu

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 01.03.2022 § 124

HEL 2022-000984 T 10 01 01 00

Radiokatu 20

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että JM Suomi Oy:lle ja Kiinteistö Oy Helsingin Radiokatu 20:lle (y-tunnukset 1974161-8 ja 3101740-3) varataan Länsi-Pasilasta tontit asuntohankkeiden suunnittelua varten seuraavin ehdoin:

- Varausalue on liitekartan 1 mukaiset suunnitellut tontit 17051/29-30. Tonttien pinta-ala on yhteensä 5 318 m² ja rakennusoikeus 15 880 k-m². Nykyinen kiinteistötunnus on 91-17-51-3.
- Varaus on voimassa 31.12.2023 saakka.
- Varauksensaaja on velvollinen noudattamaan liitteessä 2 olevia erityisiä ja liitteessä 3 olevia yleisiä varausehtoja.

(varaustunnus A1117-218)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ilkka Aaltonen, kiinteistökehitystiimin päällikkö, puhelin: 310 36441
ilkka.aaltonen(a)hel.fi
Miia Pasuri, asuntotonttitiimin päällikkö, puhelin: 09 310 34439
mii.pasuri(a)hel.fi

28.03.2022

Asia/10

§ 232

Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle vammaispalvelulainsäädännön uudistusta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta

HEL 2022-002537 T 03 00 00

VN/12531/2021 ja STM083:00/2019

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 17.2.2022 fi
- 2 HE luonnos vammaispalvelulaiksi
- 3 VN lausunto vammaispalvelulainsäädännön uudistus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon vammaispalvelulainsäädännön uudistusta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta:

1. Vastaajan taustaorganisaatio

Helsingin kaupunki

Yleistä hallituksen esitysluonnoksesta

2. Ovatko esitysluonnoksen pykälät selkeitä?

X Kyllä pääosin

3. Tukevatko pykälien perustelut hyvin lain soveltajaa?

X Kyllä pääosin

4. Vahvistaako esitys vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuutta?

X Kyllä pääosin

5. Lisääkö esitys vammaisten henkilöiden osallisuutta yhteiskunnassa?

X Kyllä pääosin

Esityksessä ehdotetaan asiakkaan osallistumista oman palvelunsa suunnitteluun. Tämä edistää vammaisten henkilöiden osallisuutta.

6. Parantaako esitys vammaisen henkilön mahdollisuuksia saada yksilöllisen tarpeensa mukaisia palveluita vamman tai sairauden laadusta riippumatta?

X Kyllä

Jos esitetyt toimet asiakkaan osallisuuden parantamiseksi toteutuvat, ne lisäävät asiakkaan yksilöllisiä mahdollisuuksia saada tarpeensa mukaisia palveluja vammansa tai sairautensa laadusta riippumatta. Palveluvalikon laajeneminen lisäisi mahdollisuuksia saada yksilöllisen tarpeen mukaisia palveluja.

7. Mitä haluaisit ehdottomasti säilyttää esityksessä ja miksi (asiakokonaisuus, pykälä, kohta perusteluissa tms.)? Mainitse avovastauksessa (lyhyesti) enintään kolme asiaa.

1. Helsingin kaupunki pitää hyvänä täsmennyksenä sitä, että laissa säädettäisiin päivätoiminnan järjestämisestä työkyvyttömille työkäisille vammaisille henkilöille.

2. -

3. -

8. Mitä haluaisit ehdottomasti poistaa tai muuttaa esityksessä ja miksi (asiakokonaisuus, pykälä, kohta perusteluissa tms.)? Mainitse avovastauksessa (lyhyesti) enintään kolme asiaa.

1. Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan hengityshalvauspotilaiden hoidon järjestämisvastuun siirtäminen vammaispalveluihin ei ole asiakkaiden edun mukaista (ks. perustelut kohdassa 10).

2. Kaupunki ei pidä hyvänä säännöstä, joka koskee lapsen sijoittamista kodin ulkopuolelle. Lapsen kuulemisesta tai mielipiteen selvittämisestä

ei ole esityksessä mainintaa. Esitetyssä vammaispalvelulain 15 §:ssä olisi perusteltua määritellä tarkemmin lapsen etua arvioitaessa huomioon otettavat asiat.

3. Kaupunki pitää tärkeänä, että vammaispalvelulaissa säilytetään määrittely, jonka mukaan omainen tai muu läheinen voi toimia henkilökohtaisena avustajana vain erityisen painavasta syystä vammaisen henkilön edun mukaisesti. Esityksessä esitetyn toteutuessa omaishoidon tuen ja henkilökohtaisen avun ero hämärtyy. Näin ollen esitys ei kaikissa tilanteissa tue asiakkaan itsemääräämisoikeuden toteutumista.

9. Ottaako esitys riittävästi huomioon vammaisten lasten tarpeet?

X Kyllä pääosin

10. Voidaanko esityksen mukaisilla palveluilla vastata kattavasti hengityshalvauspotilaiden palvelutarpeisiin?

X Ei

Kaupungin näkemyksen mukaan hengityshalvauspotilaiden hoidon järjestämisvastuun siirtäminen vammaispalveluihin ei ole asiakkaiden edun mukaista. Toimiala haluaa korostaa, että ratkaisu on erittäin kallis sekä tehtävänä kohtuuton. Kaupunki esittää, että vastuu palvelun järjestämisestä jätettäisiin nykyiselleen tai siirrettäisiin vammaispalvelujen sijaan perusterveydenhuollon tai kotihoidon vastuulle, koska tehtävään sisältyy paljon lääketieteellisiä ja terveydenhuollollisia toimia. Lisäksi hengityslaitteen käyttö on liian haastava vastuu henkilökohtaiselle avustajalle, jolla ei välttämättä ole soveltuvaa tai ylipäättään mitään koulutusta. Esitysluonnoksessa on todettu, että terveydenhuollon tulee varmistaa vammaisen henkilön ja tarvittaessa avustajan hoitotoimenpiteissä tarvitsema osaaminen, jos hengityshalvauspotilaan henkilökohtaiseen apuun sisältyisi hoitotoimenpiteitä. Kaupunki toteaa, että vastuun hoitotoimenpiteisiin perehdyttämisestä tulisi aina kuulua terveydenhuollolle.

Soveltamisala

11. Onko lain soveltamisala tarkoituksenmukainen?

X Ei pääosin

Palveluja järjestetään esityksen mukaan pitkäaikaisesta toimintakyvyn heikkenemisestä seuraavan välttämättömän ja toistuvan avun, tuen ja huolenpidon tarpeen perusteella ja niillä vastattaisiin henkilön fyysisen, psyykkisen ja kognitiivisen toimintakyvyn heikkenemisestä aiheutuviin tarpeisiin. Tämä muotoilu tulee kaupungin näkökulmasta lisäämään mielenterveysasiakkaiden hakemuksia vammaispalveluissa. Mielenter-

veysasiakkaille on tällä hetkellä järjestetty palveluja pääasiassa sosiaalihuoltolain mukaan, mikä on tarkoituksenmukaista jatkossakin.

Todettakoon myös, että niin sanotun nepsy-kirjon (neuropsykiatrisesti oireileva) asiakkaita tulee uuden lain piiriin enenevässä määrin. Uusien asiakasryhmien tulo lain piiriin tarkoittaa sisällöllisten muutosten tekemistä palveluihin.

Palvelut

12. Ottavatko valmennusta, henkilökohtaista apua ja erityistä tukea koskevat säännökset kokonaisuutena arvioiden riittävästi huomioon eri tavoin vammaisten henkilöiden tarpeet?

X Kyllä pääosin

Hallituksen esityksen mukaan hyvinvointialueella tulisi olla käytössä kaikki henkilökohtaisen avun järjestämistavat (työnantajamalli, oma toiminta, palveluseteli ja ostopalvelu). Tätä on kaupungin näkemyksen mukaan vaikeaa toteuttaa henkilöstön rekrytointivaikeuksien vuoksi. Vaade henkilökohtaisen avun järjestämisestä kaikilla henkilökohtaisen avun tuottamistavoilla tulee lisäämään kustannuksia ja kuormittamaan hyvinvointialueiden jo ennestään haastavaa vammaispalvelujen yksiköiden tilannetta ilman asiakkaan saamaa lisäarvoa. Kaupunki esittää, että vähintään kaksi tai kolme järjestämistapaa riittäisi turvaamaan asiakkaiden henkilökohtaisen avun palvelut ja itsemääräämisoikeuden.

Kaupunki pitää tärkeänä, että vammaispalvelulaissa säilytetään määrittely, jonka mukaan omainen tai muu läheinen voi toimia henkilökohtaisena avustajana vain erityisen painavasta syystä vammaisen henkilön edun mukaisesti. On tarpeen tarkentaa, miten asiakkaan etu määritellään ja miten varmistetaan asiakkaan itsemääräämisoikeuden toteutuminen omaisen toimiessa avustajana.

Esitysluonnoksen mukaan erityinen tuki olisi palvelujen kokonaisuus, joka sisältäisi erityisen osallisuuden tuen, tuetun päätöksenteon ja vaahtivan moniammatillisen tuen. Kaupunki toivoo tarkempaa sääntelyä erityistä tukea toteuttavan ammattihenkilön kelpoisuuden suhteen. Erityisesti tuetun päätöksenteon osalta sääntelyn tulee olla täsmällistä, jotta vammaisen henkilön itsemääräämisoikeus toteutuu täysimääräisesti vapaana ulkopuoliselta vaikuttamiselta. Palvelun yhtenä haasteena on osaavan henkilöstön saatavuus.

13. Onko valmennusta koskevien pykälien (7-8 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Ei pääosin

Kaupunki toivoo tarkempaa sääntelyä kyseisten säännösten osalta. Yhtenä haasteena palvelun tuottamisessa ja järjestämisessä on osaavan henkilöstön saatavuus.

14. Esityksessä ns. kuntouttavan varhaiskasvatuksen järjestäminen vammaispalvelulain mukaisena valmennuksena edellyttää palvelun maksuttomuudesta säätämistä varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaisissa ja kuntien menettämän asiakasmaksutulon korvaamista kunnille vuosittain osana tähän esitykseen käytettävissä olevaa valtionosuutta.

Onko varhaiskasvatuksen järjestäminen vammaispalveluna tarkoituksenmukaista?

X Ei

Esityksen myötä aiemman kehitysvammalain mukainen kuntouttava varhaiskasvatus laajenee koskemaan kehitysvammaisten lasten lisäksi myös muita vammaisia lapsia. Palvelua myönnettäisiin vammaispalvelulain mukaisena valmennuksena. Kaupunki esittää laissa määriteltäväksi tarkemmin, mitä kuntouttava varhaiskasvatus on. Toisaalta varhaiskasvatuslain sääntely riittänee turvaamaan vammaisten lasten yksilöllisen varhaiskasvatuksen.

Kaupunki tuo esille myös huolen siitä, että kuntouttavan varhaiskasvatuksen tarpeen osoittaminen muuttuu entistä vaikeammaksi 1.8.2022 lukien, kun tuen portaiden muutokset tulevat voimaan varhaiskasvatuslain uudistuksessa. Varhaiskasvatuksen henkilöstöllä ei ole kehitysvammaisten lasten kuntoutuksellista osaamista, jota eri tuen portailla voidaan tarjota.

Varhaiskasvatuksessa lapsilla ei ole varhaiskasvatuslain nojalla järjestettyä kuljetusta. Kehitysvammalain mukainen erityishuolto ja siihen liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia. Kaupunki esittää vahvan huolen siitä, miten kuljetusten järjestämisvelvollisuus saattajineen pystytään toteuttamaan tilanteessa, jossa oikeus kuntouttavaan varhaiskasvatukseen laajennettaisiin kaikkiin vammaisiin lapsiin. Kuljetuskustannukset ovat kasvava kustannuserä hyvinvointialueilla.

On epäselvää, miten toimitaan tilanteessa, jossa hyvinvointialueen on järjestettävä vammaisille lapsille kuntouttavaa varhaiskasvatusta valmennuksena, mutta palvelun tuottaa kunta.

15. Onko henkilökohtaista apua koskevien pykälien (9-11 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Kyllä pääosin

Ks. kohdat 8 ja 12.

16. Onko erityistä tukea koskevien pykälien (12-13 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Ei pääosin

Ks. kohta 12.

17. Onko erityisestä osallisuuden tuesta tarpeellista säätää palveluna (12 § 2 mom. 1 kohta)?

X Ei

Nykyinen henkilökohtaisen avun palvelu tai tukihenkilötoiminta tai tuettu asuminen vastaavat tähän tarpeeseen.

18. Onko tuetusta päätöksenteosta tarpeellista säätää palveluna (12 § 2 mom. 2 kohta)?

X Ei kantaa

Ks. kohta 12. Esitysluonnoksessa erityinen tuki olisi palvelujen kokonaisuus, joka sisältäisi erityisen osallisuuden tuen, tuetun päätöksenteon ja vaativan moniammatillisen tuen. Kaupunki toivoo tarkempaa sääntelyä erityistä tukea toteuttavan ammattihenkilön kelpoisuuden suhteen. Erityisesti tuetun päätöksenteon osalta sääntelyn tulee olla täsmällistä, jotta vammaisen henkilön itsemääräämisoikeus toteutuu täysimääräisesti vapaana ulkopuoliselta vaikuttamiselta. Palvelun yhtenä haasteena on osaavan henkilöstön satavuus.

19. Onko vaativasta moniammatillisesta tuesta tarpeellista säätää palveluna (12 § 2 mom. 3 kohta)?

X Ei

20. Onko asumisen tuen pykäläkokonaisuus (14-17 §) tarpeenmukainen?

X Kyllä pääosin

Hallituksen esityksessä esitetään, että tukea esteettömään asumiseen tulisi myöntää vanhempien erotilanteessa ja lapsen vuoroasumisessa vaikeavammaisen lapsen molempien vanhempien asuntoihin. Tämä on perusteltua, jos se edistää vanhempien ja lapsen yhteydenpitoa. Muutos tulee kuitenkin lisäämään sosiaalialan ammattilaisten työtä ja kustannuksia, jotka todennäköisesti ovat korkeammat kuin esityksessä on arvioitu.

21. Onko säännös vammaisten lapsen asumisesta kodin ulkopuolella tarkoituksenmukainen?

28.03.2022

Asia/10

Ei pääosin

Ks. kohta 8.

22. Onko lyhytaikaista huolenpitoa koskeva pykälä (18 §) sisällöltään tarkoituksenmukainen?

Kyllä pääosin

Lyhytaikaiseen huolenpitoon kaupunki esittää lisättäväksi kuljetusten järjestämisen niille asiakkaille, joilla on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa ja jotka eivät voi ilman kohtuuttomia vaikeuksia käyttää julkisia joukkoliikennevälineitä itsenäisesti. Lyhytaikaisen huolenpidon asiakkaista suurin osa on lapsia, jotka eivät liiku yksin. Tämä lisää kuljetusten kysyntää ja siten kustannuksia.

Kaupunki esittää huomiona, että termi lyhytaikainen huolenpito poikkeaa THL:n sosiaalihuollon sanastosta, jossa kyseisestä palvelusta käytetään termiä tilapäinen hoito/tilapäinen huolenpito. Näin ollen olisi perusteltua tarkentaa käsitettä.

23. Onko päivätoiminnasta (19 §) tarkoituksenmukaista säätää vammaispalvelulaissa?

Kyllä

Kaupunki pitää hyvänä täsmennyksenä, että laissa säädettäisiin päivätoiminnan järjestämisestä työkyvyttömillä työkäisillä vammaisilla henkilöillä.

Tässä yhteydessä kaupunki haluaa painottaa sen huomioon ottamista, että myös päivätoiminnassa voitaisiin tarvittaessa käyttää lyhytkestoista erillään pitämistä, lyhytkestoista poistumisen estämistä ja valvottua liikkumista. Tämä tukisi myös vaativaa psyykkistä tukea tarvitsevien autistimikirjon ja kehitysvammaisten henkilöiden subjektiivista oikeutta osallistua päivätoimintaan.

24. Onko tarkoituksenmukaista, että työtoiminnasta ja työllistymistä tukevasta toiminnasta ei säädettä vammaispalveluissa, jos niistä säädetään sosiaalihuolto- tai muussa laissa?

Kyllä

25. Onko liikkumisen tuen toteuttamistapoja tarpeellista monipuolistaa 22 §:ssä ehdotetulla tavalla?

Kyllä pääosin

Hallituksen esityksessä liikkumisen tukea voidaan järjestää joustavasti eri tavoilla esimerkiksi henkilökohtaisen avustajan avulla tai saattajan avulla. On tarpeen täsmentää sitä, jääkö hyvinvointialueen arvioitavaksi, mikä henkilökohtaisen avustajan tai saattajan käyttöön myönnetty tuntimäärä vastaa yksittäistä matkaa niin, että lain tarkoitus täyttyy liikkumisen tuen osalta.

26. Mikä on näkemyksenne liikkumisen tuen määrää (23 §) ja laajuutta (24 §) koskevista säännöksistä?

Liikkumista tukevien palvelujen kustannuslaskelmissa on jätetty huomiotta palvelun toiminta-alueen laajentuminen. Kun aiemmin matkustusalue on ollut pääasiassa asuinkunta ja sen naapurikunnat, laajenee nyt alue jopa matkoiksi mökkipaikkakunnille. Tämä lisää kustannuksia. Esityksessä tulisi tuoda selkeämmin esille, että näille paikkakunnille tulisi matkustaa esteettömällä joukkoliikenteellä ja vasta kohteessa käyttää taksia.

Esityksessä tuodaan hyvin esille, että henkilön tulee käyttää ensisijaisesti julkista joukkoliikennettä. Esityksestä ei käy ilmi, maksaako vammaisen henkilö tämän kuitenkin itse vai korvaako kunta matkat. Esimerkiksi nyt kehitysvammaiset ovat saaneet bussiliput kulkeakseen päivä- ja työtoimintaan kehitysvammalain mukaisesti. Uuden lain hengen mukaista olisi, että jos henkilö kykenee kulkemaan julkisella kulkuvälineellä, hän maksaa matkan itse.

Esityksestä ei myöskään käy ilmi, tuleeko vanhemmille korvata lapsensa kuljetus lyhytaikaiseen hoitoon. Myös tämä on ollut aiemman lain velvoite, joka tulisi selkeästi poistaa. Jos vanhemmilla on auto, heidän on mahdollista myös kuljettaa lapsensa hoitoon. Samoin, jos vanhemmat käyttävät julkisia kulkuvälineitä lapsensa kuljettamiseen, sen tulisi olla ensisijaista.

Kaupungin näkemyksen mukaan liikkumisen tuen ulkopuolelle tulisi rajata yrityksen toimintaan liittyvät matkat, esimerkiksi siirtyminen asiakkaalta toiselle, joka on normaalia yritystoimintaa ja voidaan vähentää yrityksen tuloista.

27. Onko taloudellista tukea koskeva pykälä (25 §) tarkoituksenmukainen?

X Kyllä pääosin

28. Vammaispalvelulaki käsitellään eduskunnassa syksyllä 2022. Tavoitteena on lain voimaantulo 1.1.2023. Siirtymäsäännöksillä on tarkoitus antaa hyvinvointialueille aikaa lain toimeenpanoon. Alkuvaiheessa päätösten muuttaminen uuden lain mukaisiksi vaatii paljon taloudellisia

ja henkilöstövoimavaroja. Tämän vuoksi uudet erityistä osallisuuden tukea ja tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tulevat voimaan vasta 1.1.2025.

Helpottavatko voimaantulo- ja siirtymäsäännökset (33 ja 34 §) lain toimeenpanoa?

Eivät

Vammaispalvelulain 12 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohta tulisivat voimaan 1.1.2025, jotta hyvinvointialueilla olisi aikaa valmistautua uusien palvelujen järjestämiseen. Kaupunki korostaa, että muutokset edellyttävät merkittäviä lisäresurssitarpeita. Kun lisäksi otetaan huomioon samanaikaiset sote-uudistuksen mukanaan tuomat muutokset sekä mahdollinen hengityshalvauspotilaiden hoidon järjestämisvastuun siirtäminen, siirtymäaika on kohtuuttoman lyhyt. Sen tulisi olla pidempi kuin kolme vuotta, mikäli hengityshalvauspotilaiden hoito siirtyy vammaispalvelujen vastuulle.

Kehitysvammalaki

29. Vastaavatko kehitysvammalain (muutettuna) voimaan jäävät itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista koskevat säännökset riittävästi väliaikaiseen sääntelyn tarpeeseen?

Kyllä pääosin

Tässä tulee huomioida se, että palveluja uudelleen organisoitaessa rajoitustoimenpiteitä koskevia säännöksiä olisi mahdollista soveltaa sekä sosiaali- että terveydenhuollon yhteisissä yksiköissä.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista

30. Ovatko sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin ehdotetut muutokset tarkoituksenmukaisia?

Kyllä pääosin

Kaupunki katsoo, että asiakasmaksulakiin ehdotetut muutokset aiheuttaisivat järjestelmämuutoksia, joiden toteuttaminen esitetyssä aikataulussa on haasteellista.

31. Onko ehdotus vammaisen lapsen kodin ulkopuolisesta asumisesta perittävästä maksusta mielestäsi onnistunut?

Kyllä

Esitys on lähtökohtaisesti onnistunut kiinteän käyttövaran määrittämisen osalta lapselle. Vammaisen lapsen asuminen kodin ulkopuolella

voidaan jatkossa järjestää siis myös vammaispalvelulain perusteella. Ehdotettu lapselta perittävä asiakasmaksu lähtökohtaisesti vastaa lastensuojelulain perusteella sijoitetulta lapselta perittävää maksua. Vammaiselle lapselle ei kuitenkaan turvata käyttövaraa samoin perustein kuin lastensuojelussa sijoitetulle lapselle. Kaupungin näkemyksen mukaan lasten käyttövarat pitäisi lähtökohtaisesti määritellä samoin perustein.

Pykälässä säännellään lapselta perittävän asiakasmaksun lisäksi myös vanhemmilta perittäviä maksuja. Esityksessä korostetaan (s. 247), että asiakasmaksulainsäädännön tarkoituksena pitäisi olla vain palveluja käyttäviltä asiakkailta perittävien maksujen sääntely. Selvyyden kannalta olisi suotavaa, että samaa analogiaa noudatettaisiin myös 7 d §:ssä ja kautta linjan asiakasmaksulainsäädännössä sitä uudistettaessa.

32. Antavatko esityksen arvioidut ihmisvaikutukset (vammaiset lapset ja aikuiset, iäkkäät henkilöt) oikean kuvan uudistuksen vaikutuksista?

X Kyllä pääosin

33. Onko arvio esityksen kustannus- ja henkilövaikutuksista mielestänne realistinen?

X Ei

Esityksen kustannusarviota kaupunki pitää liian matalana. Sekä asiakasmäärät että kustannukset on arvioitu liian alhaisiksi monelta osin ja kelpoisuusehtoja ei ole määritelty tarpeeksi tarkasti, mikä vaikuttaa henkilöstömenoihin. Hallinnollinen työ tulee lisääntymään. Laskelmissa ei ole myöskään huomioitu henkilöstön saatavuuden ongelmista tai palvelujen valvonnasta aiheutuvia kustannuksia. Päätösten uusiminen vie merkittävästi enemmän aikaa kuin on arvioitu. Haasteena on osaan henkilöstön saaminen kyseisiin tehtäviin. Rinnalla on hoidettavana koronan aiheuttama palveluvelka ja sote-uudistuksen aiheuttamat muutokset toimintaympäristössä. On huolestuttavaa, mikäli lapsen kodin ulkopuolelle sijoittamista koskevat säännökset tulevat voimaan ja vammaispalveluja tulisivat koskemaan myös vastaavat mitoitukset kuin lastensuojelussa. Laskelmissa ei ole myöskään huomioitu asiakasmaksupäätösten ja asiakasmaksuhuojennushakemusten käsittelystä syntyvää työtä.

34. Muut vapaamuotoiset huomiot esityksestä

Yleistä

Esityksessä todetaan, että vammaispalvelujen haasteena ovat palvelujen oikea-aikaisuus ja yksilölliset palvelutarpeet. Esityksessä myös to-

28.03.2022

detaan, että vammaisten henkilöiden tarvitsemat sosiaalipalvelut järjestetään ensisijaisesti osana yleistä palvelujärjestelmää sosiaalihuoltolain mukaisesti. Kaupunki näkee haasteena, että yleisen palvelujärjestelmän ensisijaisuus ei vammaisten henkilöiden kohdalla useinkaan toteudu. Myöskään hallinto-oikeuden ja aluehallintoviraston viimeaikaiset ratkaisut eivät kaikilta osin tue yleisen palvelujärjestelmän ensisijaisuuden periaatetta. Edellä todettu näkyy myös koulutuspalveluissa ja vapaa-ajan palveluissa. Tältä osin Helsinki on aiemmin antanut lausunnon Osallisuus-työryhmälle.

Esityksessä erityishuoltoon sisältyvää vaativaan tukeen liittyvää hoitoa ja huolenpitoa sekä kuntoutusta voitaisiin toteuttaa sosiaalihuoltolaissa tarkoitetuissa ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköissä tai laitostyksiköissä, joissa on riittävä lääketieteellinen, psykologinen ja sosiaalihuollollinen asiantuntemus. Näitä yksiköjä kutsuttaisiin esityksen mukaan vaativan tuen yksiköiksi. Hyvinvointialueella olisi oltava alueella esiintyvän tarpeen mukainen määrä vaativan tuen yksiköjä. Tämänhetkinen asuminen ryhmäkodeissa on vuokrasuhteista. Kaupunki nostaa esiin huolen siitä, että esitettyjen muutosten myötä asiakkaille aiheutuisi tilanteita, joissa he joutuisivat muuttamaan pois kodistaan, jotta rajoitustoimenpiteitä voitaisiin käyttää. Kaupunki toivoo tarkempaa ohjeistusta esimerkiksi STM:n kuntainfon muodossa, millaisia muutoksia toimintaan esityksen myötä tarvitaan.

Lisäksi kaupunki katsoo, että myös laitostyksiköiden tulisi voida olla terveydenhuollon yksiköitä. Esimerkiksi HUS-organisaatiossa on riittävä lääketieteellinen, psykologinen ja sosiaalihuollollinen asiantuntemus. Tällä turvattaisiin tahdosta riippumattoman erityishuollon asiakkaiden ja rikoksesta tuomitsematta jätettyjen asiakkaiden tutkimus, hoito ja kuntoutus tavalla, jossa toteutuu sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio. Kaupunki esittää siis lisättäväksi, että vaativaan tukeen liittyvä yksilöllinen hoito ja huolenpito sekä kuntoutus voitaisiin toteuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköissä, jottei esimerkiksi HUS rajaudu muutosten ulkopuolelle. Nykyisin erityishuoltona toteutettavat moniammatilliset kehitysvammapsykiatriset kuntoutus- ja arviointipalvelujen prosessit ovat lääkärivetoisia ja sisältävät erilaisia terveydenhuollon ammattilaisten tutkimuksia, hoitoa ja lääkemuutoksia.

Kaupunki esittää, että vaativan tuen asiantuntijaryhmän osalta määriteltäisiin, voidaanko asiantuntijaryhmän tehtävät keskittää hyvinvointialueiden sopimuksella esimerkiksi siten, että Uudellamaalla olisi yksi yhteinen asiantuntijaryhmä.

Esityksessä on ymmärretty hyvin, miten erityishuollon palveluissa on jo toteutunut sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio. Tätä yhteyttä on asiakkaiden palvelujen saatavuuden näkökulmasta tärkeä edelleen

vahvistaa ja mahdollistaa sosiaalihuoltolain 2 §:n mukaisesti siten, että sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä palveluissa tai kun asiakas muutoin tarvitsee sekä sosiaali- että terveydenhuollon palveluja, on sovellettava niitä sosiaali- ja terveydenhuollon säännöksiä, jotka asiakkaan edun mukaisesti parhaiten turvaavat tuen tarpeita vastaavat palvelut ja lääketieteellisen tarpeen mukaisen hoidon. Tässä kokonaisuudessa on otettava huomioon myös terveydenhuoltolain vastaava säännös (8 a §). Jos kehitysvammalaki jää voimaan itsemääräämispykälien osalta, on erityisen tärkeää varmistaa, että soveltaminen on mahdollista sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisesti järjestetyissä palveluissa.

Esityksessä oleva ikärajoitus (ikäntymiseen liittyvät sairaudet ja vammat) tulee laajenemaan ja koskemaan kaikkia vammaispalveluja ja tukitoimia. Tämä on kaupungin näkemyksen mukaan perusteltua. Muutos on kuitenkin erittäin työllistävä, sillä tuhansia vammaispalvelun asiakkaita joudutaan arvioimaan uuden lain perusteella ja heille tullaan tekemään uudet päätökset. Oikaisuvaatimukset tulevat lisääntymään sosiaali- ja terveystalokunnan jaostossa sekä tuomioistuimissa, samoin kuin muistutukset.

Lain voimaantulosta jo 1.1.2023 voidaan yleisesti todeta, että muutoksien kartoittamiseen ja niiden toteuttamiseen varattu aika on lyhyt. Laissa ehdotetut muutokset asiakasmaksuihin aiheuttavat huomattavia järjestelmäteknisiä toimenpiteitä, joten käytännön toteutuksen näkökulmasta uudistusten huomioiminen on aikataulullisesti erittäin haastavaa, ellei jopa mahdotonta. Erityisesti on otettava huomioon, että asiakasmaksulaki uudistui 1.7.2021 ja osittain näihin liittyvien järjestelmäteknisten ratkaisujen toteuttaminen on edelleen kesken. Lisäksi uuden henkilöstön rekrytointi ja kouluttaminen vievät huomattavasti aikaa.

Esityksessä ehdotettu kahden vuoden siirtymäaika ei käytännössä auta niissä tilanteissa, kun asiakkaan palvelutarve muuttuu tai uusi asiakas tulee palvelun piiriin, jolloin asiakkaalle tulee määritellä palvelu ja asiakasmaksu uuden lain mukaisesti. Muutokset tulee toteuttaa järjestelmissä tämän mahdollistamiseksi jo ennen siirtymäajan päättymistä.

Säännöskohtaisia huomioita

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaki 7 e § Vammaisille henkilöille järjestettäviin erityispalveluihin liittyvät ylläpito

Voimassa olevan lainsäädännön nojalla vaikeavammaiselta henkilöltä on voitu periä maksu tavanomaisista elämisen kustannuksista, mutta näiden maksuista ei ole nimenomaisesti säädetty. Samoin kehitysvammaiselta henkilöltä on voimassa olevan lainsäädännön nojalla voitu periä maksu ylläpidosta (pois lukien alaikäisten osittainen ylläpito). Kaupunki katsoo perustelluksi, että erityispalveluista perittävät ylläpi-

tomaksut koskevat jatkossa kaikkia vammaispalvelulain piirissä olevia asiakkaita.

Asumisen tukemiseen voi osana palvelukokonaisuutta kuulua tarvittavia terveydenhuollon palveluja. Jää epäselväksi, määriteltäisiinkö nämä samalla tavalla kuin esimerkiksi kotiin annettavat palvelut (kotisairaanhoido). Tätä olisi täsmennettävä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaki 7 f § Liikkumisen tuki

Kaikille vammaisille tulee järjestää kuljetuspalvelut vammaispalvelulainsäädännön perusteella. Helsingissä vammaisille asiakkaille on järjestetty myös sosiaalihuoltolain mukaisia kuljetuspalveluja silloin, kun asiakasta ei katsota vaikeavammaiseksi. Asiakkaat eivät kuitenkaan ole olleet Helsingissä eriarvoisessa asemassa kuljetuspalvelusta perittävän asiakasmaksun suhteen, sillä kuljetuksista perittävät asiakasmaksut ovat yhtä suuria. Helsingissä kuljetuspalvelujen omavastuu vastaa julkisen liikenteen maksua riippumatta siitä laista, jonka perusteella kuljetuspalvelu järjestetään asiakkaalle. On silti perusteltua, että esityksen mukaisesti jatkossa kaikille vammaisille järjestetään kuljetuspalvelut vammaispalvelulainsäädännön perusteella ja kuljetuspalvelujen omavastuu on säännelty julkisen liikenteen maksun suuruiseksi.

Huomioitavaa kuitenkin on, että 1.7.2021 voimaan tullut asiakasmaksulainsäädännön osauudistus velvoittaa kuntaa perimään nämä asiakasmaksut asiakkaalta. Muutokset tulevat lisäämään kuljetuspalvelujen asiakasmäärää entisestään ja näin ollen myös lisäämään kuluja liittyen omavastuuosuuksien laskuttamiseen. Osittain tämäkin muutos on edelleen kesken Helsingissä.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki 13 § Maksun perimättä jättäminen ja alentaminen

Asiakasmaksutuotto alenee. Jos lapsi saa varhaiskasvatusta osana vammaispalvelulaissa tarkoitettua valmennusta, varhaiskasvatuksen asiakasmaksu olisi esityksen mukaan jätettävä perimättä.

Uuden vammaispalvelulain kustannusvaikutuksista

Keskeisin muutos on, että laissa muutetaan lähes kaikki nykyiset vammaispalvelut subjektiivisen oikeuden palveluiksi. Lisäksi laki tuo uusia palveluja, jotka myös ovat subjektiivisia oikeuksia. On todennäköistä, että edellä mainittujen muutosten seurauksena on samankaltaisia kehityskulkuja kuin vuoden 2010 voimaan tulleen vammaislainsäädännön uudistuksen jälkeen. Tällöin henkilökohtaisesta avusta tuli subjektiivinen oikeus. Esimerkkinä tästä on henkilökohtaisen avun määrän ja kustannusten kasvu, joka todettiin THL:n vuoden 2014 tutkimuksessa:

Lakimuutoksen jälkeen henkilökohtaisen avun asiakasmäärät ovat kasvaneet selvästi. Henkilökohtaisen avun kokonaiskustannukset kasvivat 39 miljoonaa euroa vuosina 2008–2011. Tämä on 14 miljoonaa euroa enemmän kuin oli esitetty hallituksen esityksessä 166/2008. Edelleen kymmenessä vuodessa henkilökohtaisen avun asiakasmäärä on kolminkertaistunut (9 000 --> 28 018). Tämä on odotettavissa oleva vaikutus myös uuden lain tultua voimaan. Nyt vaikutus koskee suurempaa osaa palveluja, jolloin kustannusvaikutus on vieläkin suurempi.

Uudistuksesta aiheutuvien palvelutarpeiden arvioinnin laskelmat ovat alimitoitettuja. Kustannusvaikutukset tulisi arvioida realistisesti ja korvata määrärahoissa hyvinvointialueille täysimääräisesti alueellinen kustannustaso huomioon ottaen. Laki lisää merkittävästi asiakkaan kuulemiseen, suunnittelemiseen ja päätöksentekoon käytettävää aikaa. Uusien palvelujen lisäksi tulee työtä lisääviä uusia järjestämistapoja. Lisäksi tulee uusia ohjaus- ja neuvontavelvollisuuksia, jotka määrittellään aiempaa yksityiskohtaisemmin. Nämä lisäävät pysyvästi vammaissosiaaliryöntejä. On huomioitava, että sosiaalityöntekijöistä on kansallisesti merkittävä pula. Esitys lisää uusien palvelujen myötä edelleen sosiaalihuollon ammattihenkilöiden tarvetta. Koko Suomessa on noin 7 200 sosiaalityöntekijää, joista noin 4 700 on kunnissa viroissa.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa vammaispalvelulain säädännön uudistusta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta (liitteet 1 ja 2). Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi vammaispalvelulaki, jolla kumottaisiin voimassa oleva laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista. Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kehitysvammaisten erityishuollosta annettua lakia, sosiaalihuoltolakia, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettua lakia sekä varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annettua lakia.

Lausunto on pyydetty antamaan viimeistään 4.4.2022 vastaamalla lausuntopalvelussa yksilöityihin kysymyksiin 1-34. Ministeriöstä saadun tiedon mukaan lausunto on teknisesti mahdollista toimittaa lausuntopalveluun vielä 5.4.2022.

Esitysluonnosta valmisteltaessa on hyödynnetty rauennutta hallituksen esitystä 159/2018 vp. Suurimmat sisällölliset muutokset koskevat lain soveltamisalaa, valmennusta, erityistä tukea ja liikkumisen tukea. Uudistusta on valmisteltu laajassa yhteistyössä, kuulemistilaisuuksissa ja kyselyissä. Sosiaali- ja terveysministeriön asettaman osallisuustyöryhmän ehdotuksia on hyödynnetty valmistelussa.

Vammaispalvelulaki sisältää säännökset vammaisille henkilöille järjestettävistä sosiaalihuollon erityispalveluista. Lain on tarkoitus täydentää

sosiaalihuollon palveluja koskevana yleislakina sovellettavaa sosiaali-
huoltolakia. Vammaisten henkilöiden tarvitsemaan terveydenhuoltoon
ja lääkinnälliseen kuntoutukseen sovellettaisiin terveydenhuoltolakia.
Lisäksi vammaiset henkilöt olisivat oikeutettuja muun sosiaali- ja ter-
veydenhuollon lainsäädännön mukaisiin palveluihin ja tukeen.

Uudistuksen tarkoituksena on toteuttaa vammaisen henkilön yhdenver-
taisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa sekä ehkäistä ja
poistaa niiden toteutumisen esteitä. Lisäksi tavoitteena on tukea itse-
näistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista sekä turvata yk-
silöllisen tarpeen ja edun mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palve-
lut.

Erityistä huomiota on tarkoitus kiinnittää vammaisen lapsen ja nuoren
palvelujen toteuttamiseen. Niissä olisi otettava huomioon lapsen tai
nuoren ikä ja kehitysvaihe, kommunikointitapa, mielipide sekä osalli-
suus ja toimintamahdollisuudet lapsen tai nuoren omassa toimintaym-
päristössä. Palvelut olisi toteutettava siten, että ne turvaavat ensisijai-
sesti lapsen ja nuoren hyvinvointia ja kehitystä tukien hänen voimava-
rojaan ja vahvuuksiaan.

Uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2023. Erityisenä tukena jär-
jestettävää erityistä osallisuuden tukea ja tuettua päätöksentekoa kos-
kevat vammaispalvelulain säännökset tulisivat kuitenkin voimaan
1.1.2025. Esitys liittyy valtion vuoden 2023 talousarvioesitykseen ja on
tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Päätösehdotus perustuu sosiaali- ja terveystoimialan sekä kasvatuksen
ja koulutuksen toimialan antamiin lausuntoihin. Vammaisneuvoston
lausunto on liitteenä 3. Asia on valmisteltu yhteistyössä kaupungin-
kanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 17.2.2022 fi
- 2 HE luonnos vammaispalvelulaiksi
- 3 VN lausunto vammaispalvelulainsäädännön uudistus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

28.03.2022

Asia/10

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveystoimisto

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystoimisto
Kasvatuksen ja koulutuksen toimisto
Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveystoimisto 15.3.2022

HEL 2022-002537 T 03 00 00

VN/12531/2021

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimisto vastaa tässä lausunnossa lausuntopalvelussa esitettyihin kysymyksiin liittyen vammaispalvelulain uudistukseen ja esittää kohdassa 34 muut huomionsa annettusta esityksestä.

1. Vastaajan taustaorganisaatio

Helsingin kaupunki.

Yleistä hallituksen esitysluonnoksesta

2. Ovatko esitysluonnoksen pykälät selkeitä?

Kyllä pääosin

3. Tukevatko pykälien perustelut hyvin lain soveltajaa?

Kyllä pääosin

4. Vahvistaako esitys vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuutta?

Kyllä pääosin

5. Lisääkö esitys vammaisten henkilöiden osallisuutta yhteiskunnassa?

Kyllä pääosin

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Esityksessä ehdotetaan asiakkaan osallistumista oman palvelunsa suunnitteluun, tämä edistää vammaisten henkilöiden osallisuutta.

6. Parantaako esitys vammaisen henkilön mahdollisuuksia saada yksilöllisen tarpeensa mukaisia palveluita vamman tai sairauden laadusta riippumatta?

Kyllä

Jos esitetyt toimet asiakkaan osallisuuden parantamiseksi toteutuvat, lisäävät ne asiakkaan yksilöllisiä mahdollisuuksia saada tarpeensa mukaisia palveluja vammansa tai sairautensa laadusta riippumatta. Palveluvalikon laajeneminen lisäisi mahdollisuuksia saada yksilöllisen tarpeen mukaisia palveluja.

7. Mitä haluaisit ehdottomasti säilyttää esityksessä ja miksi (asiakokonaisuus, pykälä, kohta perusteluissa tms.)? Mainitse avovastauksessa (lyhyesti) enintään kolme asiaa.

1. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala pitää hyvänä täsmennyksenä sitä, että laissa säädettäisiin päivätoiminnan järjestämisestä työkyvyttömille työikäisille vammaisille henkilöille.

2. -

3. -

8. Mitä haluaisit ehdottomasti poistaa tai muuttaa esityksessä ja miksi (asiakokonaisuus, pykälä, kohta perusteluissa tms.)? Mainitse avovastauksessa (lyhyesti) enintään kolme asiaa.

1. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan näkemyksen mukaan hengityshalvauspotilaiden hoidon järjestämisvastuun siirtäminen vammaispalveluihin ei ole asiakkaiden edun mukaista (ks. perustelut kohdasta 10).

2. Vammaistyö ei pidä hyvänä säännöstä, joka koskee lapsen sijoittamista kodin ulkopuolelle. Lapsen kuulemisesta tai mielipiteen selvittämisestä ei ole esityksessä mainintaa. Toimialan näkemyksen mukaan 15 §:ssä olisi perusteltua määrittellä tarkemmin lapsen etua arvioitaessa huomioon otettavat asiat.

3. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala pitää tärkeänä, että vammaispalvelulaissa säilytetään määrittely, jonka mukaan omainen tai muu läheinen voi toimia henkilökohtaisena avustajana vain erityisen painavasta syystä vammaisen henkilön edun mukaisesti. Esityksessä esitetyn toteutuessa omaishoidon tuen ja henkilökohtaisen avun ero hämärtyy. Näin ollen esitys ei mielestämme kaikissa tilanteissa tue asiakkaan itsemääräämisoikeuden toteutumista.

9. Ottaako esitys riittävästi huomioon vammaisten lasten tarpeet?

Kyllä pääosin

10. Voidaanko esityksen mukaisilla palveluilla vastata kattavasti hengityshalvauspotilaiden palvelutarpeisiin?

Ei

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan näkemyksen mukaan hengityshalvauspotilaiden hoidon järjestämisvastuun siirtäminen vammaispalveluihin ei ole asiakkaiden edun mukaista. Toimiala haluaa korostaa, että ratkaisu on erittäin kallis sekä tehtävänä kohtuuton. Toimiala esittää, että vastuu palvelun järjestämisestä jätettäisiin nykyiselleen tai siirrettäisiin vammaispalvelujen sijaan perusterveydenhuollon tai kotihoitoon vastuulle, koska tehtävään sisältyy paljon lääketieteellisiä ja terveydenhuollollisia toimia. Lisäksi hengityslaitteen käyttö on liian haastava vastuu henkilökohtaiselle avustajalle, jolla ei välttämättä ole soveltuvaa tai ylipäättäen mitään koulutusta. Esityksessä on todettu, että terveydenhuollon tulee varmistaa vammaisen henkilön ja tarvittaessa avustajan hoitotoimenpiteissä tarvitsema osaaminen, jos hengityshalvauspotilaan henkilökohtaiseen apuun sisältyisi hoitotoimenpiteitä. Toimiala toteaa, että vastuun hoitotoimenpiteisiin perehdyttämisestä tulisi aina kuulua terveydenhuollolle.

Soveltamisala

11. Onko lain soveltamisala tarkoituksenmukainen?

Ei pääosin

Palveluja järjestetään esityksen mukaan pitkäaikaisesta toimintakyvyn heikkenemisestä seuraavan välttämättömän ja toistuvan avun, tuen ja huolenpidon tarpeen perusteella ja niillä vastattaisiin henkilön fyysisen, psyykkisen ja kognitiivisen toimintakyvyn heikkenemisestä aiheutuviin tarpeisiin. Tämä muotoilu tulee Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan näkökulmasta lisäämään mielenterveysasiakkaiden hakemuksia vammaispalveluissa. Mielenterveysasiakkaille on tällä hetkellä järjestetty palveluja pääasiassa sosiaalihuoltolain mukaan, mikä on tarkoituksenmukaista jatkossakin.

Todettakoon myös, että niin sanotun nepsy-kirjon asiakkaita tulee uuden lain piiriin enenevässä määrin. Uusien asiakasryhmien tulo lain piiriin tarkoittaa sisällöllisten muutosten tekemistä palveluihin.

Palvelut

12. Ottavatko valmennusta, henkilökohtaista apua ja erityistä tukea koskevat säännökset kokonaisuutena arvioiden riittävästi huomioon eri tavoin vammaisten henkilöiden tarpeet?

Kyllä pääosin

Hallituksen esityksen mukaan hyvinvointialueella tulisi olla käytössä kaikki henkilökohtaisen avun järjestämistavat (työnantajamalli, oma toiminta, palveluseteli ja ostopalvelu). Tätä on Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan näkemyksen mukaan vaikeaa toteuttaa henkilöstön rekrytointivaikeuksien vuoksi. Toimiala ilmaisee näkemyksensä, että vaade henkilökohtaisen avun järjestämisestä kaikilla henkilökohtaisen avun tuottamistavoilla tulee lisäämään kustannuksia ja kuormittamaan hyvinvointialueiden jo ennestään haastavaa vammais- palveluiden yksiköiden tilannetta ilman asiakkaan saamaa lisäarvoa. Toimiala esittää, että vähintään kaksi tai kolme järjestämistapaa riittäisi turvaamaan asiakkaiden henkilökohtaisen avun palvelut ja itsemääräämisoikeuden.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala pitää edellä todetusti tärkeänä, että vammais- palvelulaissa säilytetään määrittely, jonka mukaan omainen tai muu läheinen voi toimia henkilökohtaisena avustajana vain erityisen painavasta syystä vammaisen henkilön edun mukaisesti. Toimialan näkemyksen mukaan useat henkilökohtaisen avun asiakkaat tulevat hakemaan tätä oikeutta, jos henkilökohtaisena avustajana voisi toimia erityisestä syystä perheenjäsen, kun se on vammaisen henkilön edun mukaista. Toimiala haluaa tarkennettavan sitä, miten asiakkaan etu määritellään ja miten varmistetaan asiakkaan itsemääräämisoikeuden toteutuminen omaisen toimiessa avustajana.

Hallituksen esityksessä erityinen tuki olisi palveluiden kokonaisuus, joka sisältäisi erityisen osallisuuden tuen, tuetun päätöksenteon ja vaativan moniammatillisen tuen. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala toivoo tarkempaa sääntelyä erityistä tukea toteuttavan ammatihenkilön kelpoisuuden suhteen. Erityisesti tuetun päätöksenteon osalta sääntelyn tulee olla täsmällistä, jotta vammaisen henkilön itsemääräämisoikeus toteutuu täysimääräisesti vapaana ulkopuoliselta vaikutamiselta. Toimialan näkemyksen mukaan palvelun yhtenä haasteena on osaavan henkilöstön saatavuus.

13. Onko valmennusta koskevien pykälien (7-8 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Ei pääosin

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala toivoo tarkempaa sääntelyä kyseisten säännösten osalta. Toimialan näkemyksen mu-

kaan yhtenä haasteena palvelun tuottamisessa ja järjestämisessä on osaavan henkilöstön saatavuus.

14. Esityksessä ns. kuntouttavan varhaiskasvatuksen järjestäminen vammaispuolalaisin mukaisena valmennuksena edellyttää palvelun maksuttomuudesta säättämistä varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaisissa ja kuntien menettämän asiakasmaksutulon korvaamista kunnille vuosittain osana tähän esitykseen käytettävissä olevaa valtionosuutta.

Onko varhaiskasvatuksen järjestäminen vammaispuolalaisena tarkoituksenmukaista?

Ei

Esityksen myötä aiemman kehitysvammalain mukainen kuntouttava varhaiskasvatus laajenee koskemaan kehitysvammaisten lasten lisäksi myös muita vammaisia lapsia. Palvelua myönnettäisiin vammaispuolalaisin mukaisena valmennuksena. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala esittää laissa määriteltävän tarkemmin, mitä kuntouttava varhaiskasvatus on. Toisaalta toimiala katsoo, että varhaiskasvatuslain sääntely riittäisi turvaamaan vammaisten lasten yksilöllisen varhaiskasvatuksen.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala tuo esiin myös huolen siitä, että kuntouttavan varhaiskasvatuksen tarpeen osoittaminen muuttuu entistä vaikeammaksi 1.8.2022 lukien, kun tuen portaiden muutokset astuvat voimaan varhaiskasvatuslain uudistuksessa. Varhaiskasvatuksen henkilöstöllä ei ole kehitysvammaisten lasten kuntoutuksellista osaamista, joita eri tuen portailla voidaan tarjota.

Varhaiskasvatuksessa lapsilla ei ole varhaiskasvatuslain nojalla järjestettyä kuljetusta. Kehitysvammalain mukainen erityishuolto ja siihen liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala esittää vahvan huolen siitä, miten kuljetusten järjestämisvelvollisuus saattajineen pystytään toteuttamaan tilanteessa, jossa oikeus kuntouttavaan varhaiskasvatukseen laajennettaisiin kaikkiin vammaisiin lapsiin. Kuljetuskustannukset ovat kasvava kustannuserä hyvinvointialueilla.

On epäselvää, miten toimitaan tilanteessa, jossa hyvinvointialueen on järjestettävä vammaisille lapsille kuntouttavaa varhaiskasvatusta valmennuksena, mutta palvelun tuottaa kunta.

15. Onko henkilökohtaista apua koskevien pykälien (9-11 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Kyllä pääosin

Katso kohdat 8 ja 12.

16. Onko erityistä tukea koskevien pykälien (12-13 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Ei pääosin

Katso kohta 12.

17. Onko erityisestä osallisuuden tuesta tarpeellista säätää palveluna (12 § 2 mom. 1 kohta)?

Ei

Toimialan näkökulmasta nykyinen henkilökohtaisen avun palvelu tai tukihenkilötoiminta tai tuettu asuminen vastaavat tähän tarpeeseen.

18. Onko tuetusta päätöksenteosta tarpeellista säätää palveluna (12 § 2 mom. 2 kohta)?

Ei kantaa

19. Onko vaativasta moniammatillisesta tuesta tarpeellista säätää palveluna (12 § 2 mom. 3 kohta)?

Ei

20. Onko asumisen tuen pykäläkokonaisuus (14-17 §) tarpeenmukainen?

Kyllä pääosin

Hallituksen esityksessä esitetään, että tukea esteettömään asumiseen tulisi myöntää vanhempien erotilanteessa ja lapsen vuoroasumisessa vaikeavammaisen lapsen molempien vanhempien asuntoihin. Tämä on sosiaali- ja terveystoimialan mukaan perusteltua, jos se edistää vanhempien ja lapsen yhteydenpitoa. Muutos tulee kuitenkin lisäämään sosiaalialan ammattilaisten työtä ja kustannuksia, jotka arviomme mukaan ovat korkeammat kuin esityksessä on arvioitu.

21. Onko säännös vammaisten lapsen asumisesta kodin ulkopuolella tarkoituksenmukainen?

Ei pääosin

Katso kohta 8.

22. Onko lyhytaikaista huolenpitoa koskeva pykälä (18 §) sisällöltään tarkoituksenmukainen?

Kyllä pääosin

Lyhytaikaiseen huolenpitoon Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala esittää lisättäväksi kuljetusten järjestämisen niille asiakkaille, joilla on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa ja jotka eivät voi ilman kohtuuttomia vaikeuksia käyttää julkisia joukkoliikennevälineitä itsenäisesti. Lyhytaikaisen huolenpidon asiakkaista suurin osa on lapsia, jotka eivät liiku yksin. Edellä todettu tosin lisää kuljetusten kysyntää ja siten kustannuksia.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala esittää huomiona, että termi lyhytaikainen huolenpito poikkeaa THL:n sosiaalihuollon sanastosta, jossa kyseisestä palvelusta käytetään termiä tilapäinen hoito/tilapäinen huolenpito. Näin ollen olisi perusteltua miettiä käsitettä uudestaan.

23. Onko päivätoiminnasta (19 §) tarkoituksenmukaista säätää vammaispalveluissa?

Kyllä

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala pitää hyvänä täsmennyksenä, että laissa säädettäisiin päivätoiminnan järjestämisestä työkyvyttömillä työkäisillä vammaisilla henkilöillä.

Tässä yhteydessä Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala haluaa painottaa, että tulevassa lainsäädännössä on otettava huomioon, että myös päivätoiminnassa voitaisiin tarvittaessa käyttää lyhytkestoista erillään pitämistä, lyhytkestoista poistumisen estämistä ja valvottua liikumista. Tämä tukisi myös vaativaa psyykkistä tukea tarvitsevien autistimikirjon ja kehitysvammaisten henkilöiden subjektiivista oikeutta osallistua päivätoimintaan.

24. Onko tarkoituksenmukaista, että työtoiminnasta ja työllistymistä tukevasta toiminnasta ei säädetä vammaispalveluissa, jos niistä säädetään sosiaalihuolto- tai muussa laissa?

Kyllä

25. Onko liikkumisen tuen toteuttamistapoja tarpeellista monipuolistaa 22 §:ssä ehdotetulla tavalla?

Kyllä pääosin

Hallituksen esityksessä liikkumisen tukea voidaan järjestää joustavasti eri tavoilla esimerkiksi henkilökohtaisen avustajan avulla tai saattajan avulla. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala haluaa täsmennettävän sitä, jääkö hyvinvointialueen arvioitavaksi, mikä henkilökohtaisen avustajan tai saattajan käyttöön myönnetty tuntimäärä vastaa yksittäistä matkaa niin, että lain tarkoitus täyttyy liikkumisen tuen osalta.

26. Mikä on näkemyksenne liikkumisen tuen määrää (23 §) ja laajuutta (24 §) koskevista säännöksistä?

Liikkumista tukevien palvelujen kustannuslaskelmissa on jätetty huomiotta palvelun toiminta-alueen laajentuminen. Kun aiemmin matkustusalue on ollut pääasiassa asuinkunta ja sen naapurikunnat, laajenee nyt alue jopa matkoiksi mökkipaikkakunnille. Tämä lisää kustannuksia. Esityksessä tulisi tuoda selkeämmin esiin, että näille paikkakunnille tulisi matkustaa esteettömällä joukkoliikenteellä ja vasta kohteessa käyttää taksia.

Esityksessä tuodaan hyvin esiin, että henkilön tulee käyttää ensisijaisesti julkista joukkoliikennettä. Esityksestä ei käy ilmi, maksaako vammaisen henkilö tämän kuitenkin itse vai korvaako kunta matkat. Esimerkiksi nyt kehitysvammaiset ovat saaneet bussiliput kulkeakseen päivä- ja työtoimintaan kehitysvammalain mukaisesti. Uuden lain hengen mukaista olisi, että jos henkilö kykenee kulkemaan julkisella kulkuvälineellä, hän maksaa tämän itse.

Esityksestä ei myöskään käy ilmi, tuleeko vanhemmille korvata lapsensa kuljetus lyhytaikaiseen hoitoon. Myös tämä on ollut aiemman lain velvoite, joka tulisi selkeästi poistaa. Jos vanhemmilla on auto, heidän on mahdollista myös kuljettaa lapsensa hoitoon. Samoin, jos vanhemmat käyttävät julkisia kulkuvälineitä lapsensa kuljettamiseen, sen tulisi olla ensisijaista.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan näkemyksen mukaan liikkumisen tuen ulkopuolelle tulisi rajata yrityksen toimintaan liittyvät matkat, esimerkiksi siirtyminen asiakkaalta toiselle, joka on normaalia yritystoimintaa ja voidaan vähentää yrityksen tuloista.

27. Onko taloudellista tukea koskeva pykälä (25 §) tarkoituksenmukainen?

Kyllä pääosin

28. Vammaispalvelulaki käsitellään eduskunnassa syksyllä 2022. Tavoitteena on lain voimaantulo 1.1.2023. Siirtymäsäännöksillä on tarkoitus antaa hyvinvointialueille aikaa lain toimeenpanoon. Alkuvaiheessa päätösten muuttaminen uuden lain mukaisiksi vaatii paljon taloudellisia- ja henkilöstövoimavaroja. Tämän vuoksi uudet erityistä osallisuuden tukea ja tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tulevat voimaan vasta 1.1.2025.

Helpottavatko voimaantulo- ja siirtymäsäännökset (33 ja 34 §) lain toimeenpanoa?

Eivät

Hallituksen esityksessä vammaispalvelulain 12 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohta ehdotetaan tulemaan voimaan 1.1.2025, jotta hyvinvointialueilla

olisi aikaa valmistautua uusien palveluiden järjestämiseen. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala korostaa, että muutokset edellyttävät merkittäviä lisäresurssitarpeita. Lisäksi otettaessa huomioon samanaikaiset sote-uudistuksen mukanaan tuomat muutokset sekä mahdollinen hengityshalvauspotilaiden hoidon järjestämisvastuun siirtäminen, on siirtymäaika kohtuuttoman lyhyt. Sen tulisi olla pidempi kuin kolme vuotta, mikäli hengityshalvauspotilaiden hoito siirtyy vammais- palveluiden vastuulle.

Kehitysvammalaki

29. Vastaavatko kehitysvammalain (muutettuna) voimaan jäävät itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista koskevat säännökset riittävästi väliaikaiseen sääntelyn tarpeeseen?

Kyllä pääosin

Tulisi huomioida se, että palveluita uudelleen organisoitaessa rajoitustoimenpiteitä koskevia säännöksiä voitaisiin soveltaa sekä sosiaali- että terveydenhuollon yhteisissä yksiköissä.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista

30. Ovatko sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin ehdotetut muutokset tarkoituksenmukaisia?

Kyllä pääosin

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala katsoo, että asiakasmaksulakiin ehdotetut muutokset aiheuttaisivat järjestelmämuutoksia, joiden toteuttaminen esitettyssä aikataulussa on haasteellista.

31. Onko ehdotus vammaisen lapsen kodin ulkopuolisesta asumisesta perittävästä maksusta mielestäsi onnistunut?

Kyllä

Esitys on lähtökohtaisesti onnistunut kiinteän käyttövaran määrittämisen osalta lapselle. Vammaisen lapsen asuminen kodin ulkopuolella voidaan jatkossa järjestää siis myös vammaispalvelulain perusteella. Ehdotettu lapselta perittävä asiakasmaksu lähtökohtaisesti vastaa lastensuojelulain perusteella sijoitetulta lapselta perittävää maksua. Vammaiselle lapselle ei kuitenkaan turvata käyttövaraa samoin perustein kuin lastensuojelussa sijoitetulle lapselle. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan näkemyksen mukaan lasten käyttövarat pitäisi lähtökohtaisesti määrittellä samoin perustein.

Pykälässä säännellään lapselta perittävän asiakasmaksun lisäksi myös vanhemmilta perittäviä maksuja. Lakiesityksessä korostetaan (s. 247), että asiakasmaksulainsäädännön tarkoituksena pitäisi olla vain palveluita käyttäviltä asiakkailta perittävien maksujen sääntely. Selvyyden kannalta olisi suotavaa, että samaa analogiaa noudatettaisiin myös 7 d §:ssä ja kautta linjan asiakasmaksulainsäädännössä sitä uudistettaessa.

32. Antavatko esityksen arvioidut ihmisvaikutukset (vammaiset lapset ja aikuiset, iäkkäät henkilöt) oikean kuvan uudistuksen vaikutuksista?

Kyllä pääosin

33. Onko arvio esityksen kustannus- ja henkilövaikutuksista mielestänne realistinen?

Ei

Hallituksen esityksen kustannusarviota Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala pitää liian matalana. Näkemyksemme mukaan sekä asiakasmäärät että kustannukset on arvioitu liian alhaisiksi monelta osin ja kelpoisuusehtoja ei ole määritelty tarpeeksi tarkasti, mikä vaikuttaa henkilöstömenoihin. Toimialan näkökulmasta hallinnollinen työ tulee lisääntymään. Laskelmissa ei ole myöskään huomioitu henkilöstön saatavuuden ongelmista tai palvelujen valvonnasta aiheutuvia kustannuksia. Päätösten uusiminen vie merkittävästi enemmän aikaa kuin on arvioitu. Haasteena on osaavan henkilöstön saaminen kyseisiin tehtäviin. Rinnalla on hoidettavana koronan aiheuttama palveluvelka ja sote-uudistuksen aiheuttamat muutokset toimintaympäristössä. Toimiala esittää huolen siitä, että jos lapsen kodin ulkopuolelle sijoittamista koskevat säännökset tulevat voimaan, tuleeko vammaispalveluja koskemaan myös vastaavat mitoitukset kuin lastensuojelussa. Laskelmissa ei ole myöskään huomioitu asiakasmaksupäätösten ja asiakasmaksuhuojennushakemusten käsittelystä syntyvää työtä.

34. Muut vapaamuotoiset huomiot esityksestä.

Yleistä

Hallituksen esityksessä todetaan, että vammaispalveluiden haasteena ovat palveluiden oikea-aikaisuus ja yksilölliset palvelutarpeet. Esityksessä myös todetaan, että vammaisten henkilöiden tarvitsemat sosiaalipalvelut järjestetään ensisijaisesti osana yleistä palvelujärjestelmää sosiaalihuoltolain mukaisesti. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala näkee haasteena, että yleisen palvelujärjestelmän ensisijaisuus ei usein vammaisten henkilöiden kohdalla toteudu. Myöskään hallinto-oikeuden ja AVI:n viimeaikaiset ratkaisut eivät kaikilta osin tue

yleisen palvelujärjestelmän ensisijaisuuden periaatetta. Edellä todettu näkyy myös koulutuspalveluissa ja vapaa-ajan palveluissa. Tältä osin Helsinki on aiemmin antanut lausunnon Osallisuus-työryhmälle.

Hallituksen esityksessä erityishuoltoon sisältyvää vaativaan tukeen liit-tyvää hoitoa ja huolenpitoa sekä kuntoutusta voitaisiin toteuttaa sosiaa-lihuoltolaissa tarkoitetuissa ympärivuorokautisen palveluasumisen yksi-köissä tai laitospöytäkirjoissa, joissa on riittävä lääketieteellinen, psykologi-nen ja sosiaalihuollollinen asiantuntemus. Näitä yksiköitä kutsuttaisiin esityksen mukaan vaativan tuen yksiköiksi. 9 §:n 1 momentin mukaan hyvinvointialueella olisi oltava alueella esiintyvän tarpeen mukainen määrä vaativan tuen yksiköitä. Tämänhetkinen asuminen ryhmäko-deissa on vuokrasuhteista. Toimiala haluaa nostaa esiin huolen siitä, että esitettyjen muutosten myötä asiakkaille aiheutuisi tilanteita, joissa he joutuisivat muuttamaan pois kodistaan, jotta rajoitustoimenpiteitä voitaisiin käyttää. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala toi-voo tarkempaa ohjeistusta esimerkiksi STM:n kuntainfon muodossa, millaisia muutoksia toimintaan esityksen myötä tarvitaan.

Lisäksi Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala katsoo, että myös laitospöytäkirjojen tulisi voida olla terveydenhuollon yksiköitä, esi-merkiksi HUS-organisaatiossa on riittävä lääketieteellinen, psykologi-nen ja sosiaalihuollollinen asiantuntemus. Tällä turvattaisiin tahdosta riippumattoman erityishuollon asiakkaiden ja rikoksesta tuomitsematta jätettyjen asiakkaiden tutkimus, hoito ja kuntoutus tavalla, jossa toteu-tuu sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio. Toimiala esittää siis lisät-täväksi, että vaativaan tukeen liittyvä yksilöllinen hoito ja huolenpito se-kä kuntoutus voitaisiin toteuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköis-sä, jottei esimerkiksi HUS rajaudu muutosten ulkopuolelle. Nykyisin eri-tyishuoltona toteutettavat moniammatilliset kehitysvammapsykiatriset kuntoutus- ja arviointipalveluiden prosessit ovat lääkärivetoisia ja sisäl-tävät erilaisia terveydenhuollon ammattilaisten tutkimuksia, hoitoa ja lääkemutoksia.

Toimiala esittää, että esityksessä mainitun vaativan tuen asiantuntija-ryhmän osalta määriteltäisiin, voidaanko asiantuntijaryhmän tehtävät keskittää hyvinvointialueiden sopimuksella esimerkiksi siten, että Uu-dellamaalla olisi yksi yhteinen asiantuntijaryhmä.

Hallituksen esityksessä on ymmärretty hyvin, miten erityishuollon pal-veluissa on jo toteutunut sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio. Tätä yhteyttä on asiakkaiden palvelujen saatavuuden näkökulmasta tärkeä edelleen vahvistaa ja mahdollistaa sosiaalihuoltolain 2 §:n mukaisesti siten, että sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä palveluissa tai kun asiakas muutoin tarvitsee sekä sosiaali- että terveydenhuollon palvelu-ja, on sovellettava niitä sosiaali- ja terveydenhuollon säännöksiä, jotka

asiakkaan edun mukaisesti parhaiten turvaavat tuen tarpeita vastaavat palvelut ja lääketieteellisen tarpeen mukaisen hoidon. Tässä kokonaisuudessa on otettava huomioon myös terveydenhuoltolain vastaava säännös (8 a §). Jos kehitysvammalaki jää voimaan itsemääräämispykälien osalta, on erityisen tärkeää varmistaa, että soveltaminen on mahdollista sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisesti järjestetyissä palveluissa.

Hallituksen esityksessä oleva ikärajoitus (ikäntymiseen liittyvät sairaudet ja vammat) tulee laajenemaan ja koskemaan kaikkia vammais- palveluja ja tukitoimia. Tämä on Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan näkemyksen mukaan perusteltua. Muutos on kuitenkin erittäin työllistävä, sillä tuhansia vammaispalvelun asiakkaita joudutaan arvioimaan uuden lain perusteella, ja heille tullaan tekemään uudet päätökset. Oikaisuvaatimukset tulevat lisääntymään sosiaali- ja terveyslautakunnan jaostossa sekä tuomioistuimissa, samoin kuin muistutukset.

Lain tullessa voimaan jo 1.1.2023 voidaan yleisesti todeta, että muutoksien kartoittamiseen ja niiden toteuttamiseen varattu aika on lyhyt. Laissa ehdotetut muutokset asiakasmaksuihin aiheuttavat huomattavia järjestelmäteknisiä toimenpiteitä, joten käytännön toteutuksen näkökulmasta uudistusten huomioiminen on aikataulullisesti erittäin haastavaa, ellei jopa mahdotonta. Erityisesti huomioiden, että asiakasmaksulaki uudistui 1.7.2021 ja osittain näihin liittyvien järjestelmäteknisten ratkaisujen toteuttaminen on edelleen kesken. Lisäksi uuden henkilöstön rekrytointi ja kouluttaminen vievät huomattavasti aikaa.

Esityksessä ehdotettu kahden vuoden siirtymäaika ei käytännössä auta niissä tilanteissa, kun asiakkaan palvelutarve muuttuu tai uusi asiakas tulee palvelun piiriin, jolloin asiakkaalle tulee määritellä palvelu ja asiakasmaksu uuden lain mukaisesti. Muutokset tulee olla toteutettu järjestelmissä tämän mahdollistamiseksi jo ennen siirtymäajan päättymistä.

Säännöskohtaisia huomioita

AML 7 e § Vammaisille henkilöille järjestettäviin erityispalveluihin liittyvät ylläpito

Vammaisille henkilöille järjestettäviin erityispalveluihin liittyvien ylläpito- palveluiden sääntelyä tarkennetaan. Voimassa olevan lainsäädännön nojalla vaikeavammaiselta henkilöltä on voitu periä maksu tavanomaisista elämisen kustannuksista, mutta näiden maksuista ei ole nimenomaisesti säädetty. Samoin kehitysvammaiselta henkilöltä on voimassa olevan lainsäädännön nojalla voitu periä maksu ylläpidosta (pois lukien alaikäisten osittainen ylläpito). Toimiala katsoo perustelluksi, että erityispalveluista perittävät ylläpitomaksut koskevat jatkossa kaikkia vammaispalvelulain piirissä olevia asiakkaita.

Asumisen tukemiseen voi osana palvelukokonaisuutta kuulua tarvittavia terveydenhuollon palveluita. Jää epäselväksi, määriteltäisiinkö nämä samalla tavalla kuin esimerkiksi kotiin annettavat palvelut (kotisairaanhoito). Tätä olisi täsmennettävä.

AML 7 f § Liikkumisen tuki

Uuden sääntelyn mukaisesti kaikille vammaisille tulee järjestää kuljetuspalvelut vammaispalvelulainsäädännön perusteella. Helsingissä vammaisille asiakkaille on järjestetty myös sosiaalihoitolain mukaisia kuljetuspalveluita silloin, kun asiakasta ei katsota vaikeavammaiseksi. Asiakkaat eivät kuitenkaan ole olleet Helsingissä eriarvoisessa asemassa kuljetuspalvelusta perittävän asiakasmaksun suhteen, sillä kuljetuksista perittävät asiakasmaksut ovat yhtä suuria. Helsingissä kuljetuspalveluiden omavastuu vastaa julkisen liikenteen maksua riippumatta siitä laista, jonka perusteella kuljetuspalvelu järjestetään asiakkaalle. On silti perusteltua, että esityksen mukaisesti jatkossa kaikille vammaisille järjestetään kuljetuspalvelut vammaispalvelulainsäädännön perusteella ja kuljetuspalveluiden omavastuu on säännelty julkisen liikenteen maksun suuruiseksi.

Huomioitavaa kuitenkin on, että 1.7.2021 voimaan tullut asiakasmaksulainsäädännön osauudistus velvoittaa kuntaa perimään nämä asiakasmaksut asiakkaalta. Ehdotetut muutokset tulevat lisäämään kuljetuspalveluiden asiakasmäärää entisestään ja näin ollen myös lisäämään kuluja liittyen omavastuuosuuksien laskuttamiseen. Osittain tämänkin muutoksen käytäntöön vienti on edelleen kesken Helsingissä.

Uuden vammaispalvelulain kustannusvaikutuksista

Lain keskeisin muutos on, että laissa muutetaan lähes kaikki nykyiset vammaispalvelut subjektiivisen oikeuden palveluiksi. Lisäksi laki tuo uusia palveluita, jotka myös ovat subjektiivisia oikeuksia. On todennäköistä, että edellä mainittujen muutosten seurauksena on samankaltaisia kehityskulkuja kuin vuoden 2010 voimaan astuneen vammaislainsäädännön uudistuksen jälkeen. Tällöin henkilökohtaisesta avusta tuli subjektiivinen oikeus. Esimerkkinä tästä on henkilökohtaisen avun määrän ja kustannusten kasvu, joka todettiin THL:n vuoden 2014 tutkimuksessa: Lakimuutoksen jälkeen henkilökohtaisen avun asiakasmäärät ovat kasvaneet selvästi. Henkilökohtaisen avun kokonaiskustannukset kasvoivat 39 miljoonaa euroa vuosina 2008–2011. Tämä on 14 miljoonaa euroa enemmän kuin oli esitetty hallituksen esityksessä 166/2008. Edelleen kymmenessä vuodessa henkilökohtaisen avun asiakasmäärä on kolminkertaistunut (9000 --> 28 018). Tämä on odotettavissa oleva vaikutus myös uuden lain tultua voimaan. Nyt vaikutus

28.03.2022

koskee suurempaa osaa palveluja, jolloin kustannusvaikutus on vieläkin suurempi.

Esityksessä laista aiheutuvien palvelutarpeiden arvioinnin laskelmat ovat alimitoitettuja. Kustannusvaikutukset tulisi arvioida realistisesti ja korvata hyvinvointialueille täysimääräisesti annettavissa määrärahoissa. Laki lisää merkittävästi asiakkaan kuulemiseen, suunnittelemiseen ja päätöksentekoon käytettävää aikaa. Uusien palvelujen lisäksi tulee työtä lisääviä uusia järjestämistapoja. Lisäksi tulee uusia ohjaus- ja neuvontavelvollisuuksia, jotka määrittellään aiempaa yksityiskohtaisemmin. Nämä lisäävät pysyvästi vammaissosiaalityön resurssitarpeita. On huomioitava, että sosiaalityöntekijöistä on kansallisesti merkittävä pula. Lakiesitys lisää uusien palvelujen myötä edelleen sosiaalihuollon ammattihenkilöiden tarvetta. Koko Suomessa on noin 7200 sosiaalityöntekijää, joista noin 4700 on kunnissa viroissa.

Lisätiedot

Henriikka Ketola, lakimies, puhelin: 310 46702
henriikka.ketola(a)hel.fi

§ 233

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta nuorisolain ja siihen liittyvän valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

HEL 2022-002982 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus antoi opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavan lausunnon:

Lakimuutosta koskevat yleiset huomiot

Helsingin kaupunki pitää luonnosta hallituksen esitykseksi nuorisolain muuttamiseksi sekä siihen liittyvän valtioneuvoston asetuksen muuttamista pääosin kannatettavana.

Lakimuutoksella vakiinnutetaan Harrastamisen Suomen malli pysyväksi toimintamalliksi kunnissa. Lisäksi muutoksella lisätään valtakunnallisten nuorisoalan järjestöjen, valtakunnallisten nuorisoalan osaamiskeskusten ja nuorisokeskusten valtionapukelpoisuuden hyväksymiseen ja valtionavustusten myöntämiseen liittyvien menettelytapojen sujuvuutta ja tehostetaan säännösten läpinäkyvää soveltamista.

Muutoksessa tehdään tarpeellisia päivityksiä liittyen valtionavustusta saavien toimijoiden toiminnan vaikuttavuuden arviointiin sekä avustamisen läpinäkyvyyteen. Erityisesti hyviä uudistuksia ovat painotus vaikuttavuuden arviointiin sekä mahdollisuus poistaa lyhyemmässä ajassa valtionavustusten piiristä toimijat, jotka eivät täytä nuorisolain kriteereitä. Samalla kun vaikuttavuuden arviointia kehitetään on tärkeää varmistaa arvioinnille läpinäkyvät kriteerit, jotta hakijoille on jatkossa selvää, miten toiminnan vaikuttavuutta arvioidaan.

Nuorisoalan uusiutumista tulee edistää helpottamalla uusien toimijoiden pääsemistä valtionavustusten piiriin. Nykytilanteessa valtionavustusjärjestelmä suosii vakiintuneita toimijoita. On tärkeää ylläpitää myös kansalaisyhteiskunnan nuorisotyölle tuottamia tarpeellisia ja vakiintuneita palveluita, mutta nuorisoalan tulee pystyä uusiutumaan ajan mukana.

Harrastamisen Suomen malli (lain 12 a ja 21 a §:t)

Helsingin kaupunki pitää Harrastamisen Suomen mallin säätämistä lailla kannatettavana. Harrastamisella on merkittäviä hyvinvointivaikutuksia lasten ja nuorten elämään. Hyvä vapaa-aika on tärkeää identiteetin kehittymiselle ja elämän merkityksellisyydelle.

Mallin rahoitus valtionavustuksella on parempi ratkaisu kuin rahoituksen vieminen valtionosuuksiin kunnille. Valtionavustuksia myönnettäessä on varmistettava, että niissä huomioidaan avustusta hakevan kunnan lasten ja nuorten määrä, koska erityisesti suurissa kunnissa Harrastamisen Suomen mallin mukaisen harrastustoiminnan kulut ovat suuremmat kuin pienemmissä kunnissa. On myös tärkeää, että palveluja voidaan jatkossakin ostaa erilaisilta toimijoilta.

Avustamisen kriteeriksi tulisi lisätä myös lasten ja nuorten yhdenvertaiset mahdollisuudet harrastaa. Suomen Harrastamisen mallin tarkoituksena on mahdollistaa harrastus kaikille lapsille ja nuorille. Mallin valmistelun taustalla on ollut lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimuksissa ja kouluterveyskyselyissä esiin nousut tulos, jonka mukaan noin kymmenen prosenttia lapsista ja nuorista ei harrasta mitään. Lakia säädettyä tulee ottaa huomioon, että lapsia ja nuoria osallistuu harrastustoimintaan eri taustoista. Esimerkiksi Helsingissä harvemmallalla ulkomaalaistaustaisella lapsella ja nuorella on jokin viikoittainen harrastus suomalaistaustaisiin verrattuna. Myös liikkuminen on polarisoitunut. Yhdenvertaisuuden huomioon ottaminen tarkoittaa sitä, että Harrastamisen Suomen mallin vaikuttavuutta tulee pyrkiä lisäämään juuri niiden lasten ja nuorten kohdalla, joilla on eniten vaikeuksia päästä harrastamaan.

Alueellinen eriytyminen tulee vastaan isoissa kaupungissa kaikessa lasten ja nuorten toiminnan kehittämisessä ja toteuttamisessa. Lasten ja nuorten yhdenvertaiset mahdollisuudet harrastaa kytkeytyvät merkittävästi tavoitteeseen vähentää yhteiskunnallista eriarvoistumiskehitystä, mikä ilmenee kunnissa myös alueellisina eroina.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan kunnan saamaa valtionavustusta ei voida jakaa eteenpäin avustuksena. Valtionavustusten kanavoimista pienemmille toimijoille tulee selvittää ja tarvittaessa reagoida siihen kunnan tai valtion toimin.

Valtakunnalliset nuorisotalon osaamiskeskukset (lain 19 § ja asetuksen 7 ja 8 §:t)

Osaamiskeskusten asettamisessa tulee ottaa huomioon toiminnan pitkäjänteisyys. Suomalaisessa nuorisotyössä on tarvetta osaaville organisaatioille, joilla on mahdollisuus tarjota vakiintuneita palveluja pitkällä aikavälillä. Osa nykyisistä osaamiskeskuksista on toiminut jo edellisen nuorisolain aikana ns. palvelukeskuksena. Ottaen huomioon valtioneuvoston asetuksen 8 §:ssä säädetty toimintakeskuksen laatuun ja laajuuteen liittyvät kriteerit, hakijalle on tosiasiaa etuna se, että osaamiskeskus on jo vakiintunut organisaatio. Tällöin vain valtakunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjelman kauden pituuteen sidottu aikajänne luo turhaa epävarmuutta osaamiskeskusten toiminnan suunnittelulle.

28.03.2022

Asia/11

Osaamiskeskusten haussa tulisi mahdollistaa myös se, että osaamiskeskus voi vastata laajasti valtakunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjelman tavoitteisiin, eikä toimintaa tarvitse rajata pelkästään ohjelman painopisteisiin.

Valtionavustushaun prosessia tulisi kehittää erityisesti liittyen läpinäkyvyyteen, koska osaamiskeskukset ovat keskenään hyvin erilaisia organisaatioita. Hakuvaiheessa tulisi olla selvää, kuinka laajoja osaamiskeskuksia tarvitaan (esim. henkilöstön, budjetin ja yhteenliittymien kokuokka).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö
- 2 Luonnos hallituksen esitykseksi nuorisolain muuttamisesta
- 3 Luonnos valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta
- 4 Lagförslag på svenska
- 5 Statsrådets förordning på svenska

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt kaupungin lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta nuorisolain muuttamiseksi sekä siihen liittyvän valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

Nykyinen nuorisolaki on tullut voimaan vuoden 2017 alusta. Opetus- ja kulttuuriministeriön mukaan laki on osoittautunut selkeäksi ja käytännössä toimivaksi, mutta eräät valtionapukelpoisuutta ja avustusprosessia koskevat säännöksiä vaativat tarkistamista. Tarkistamistarpeet liittyvät säännöksiin, jotka koskevat valtakunnallisten nuorisolan järjestö-

28.03.2022

Asia/11

jen, valtakunnallisten nuorisoalan osaamiskeskusten sekä nuorisokeskusten valtionapukelpoiseksi hyväksymistä, vuosiaavustusprosessia ja avustuskäytäntöjä. Tavoitteena on lisätä valtionapukelpoisuuden hyväksymiseen ja valtionavustusten myöntämiseen liittyvän menettelyn sujuvuutta ja tehostaa säännösten läpinäkyvää soveltamista.

Edellä mainittujen tarkistusten lisäksi lakiin ehdotetaan lisättäväksi uudet säännökset Harrastamisen Suomen mallista. Lakimuutoksella vakiinnutetaan mallin mukainen harrastustoiminta pysyväksi toimintamalliksi kunnissa, ja tätä kautta edistetään perusopetukseen osallistuvien nuorten mahdollisuutta mieluisaan ja maksuttomaan harrastukseen. Lakimuutoksen jälkeen toiminta rahoitetaan valtionavustuksilla aiemman hankerahoituksen sijaan. Ehdotetuissa säännöksissä määritellään edellytykset, joita noudattaen kunta voisi halutessaan järjestää mallin mukaista harrastustoimintaa nuorille, sekä perusteet valtionavustuksen myöntämiselle.

Lausunnon antamisen määräaika on 7.4.2022 ja se annetaan lausuntopalvelu.fi kautta.

Hallintosäännön 19 luvun 5 §:n mukaan kaupungin lausunnot ulkopuoliselle antaa kaupunginhallitus. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on antanut asiasta lausuntonsa kaupunginhallitukselle 15.3.2022. Asiaa on Harrastamisen Suomen mallin osalta valmisteltu yhteistyössä myös kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asiantuntijoiden kanssa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö
- 2 Luonnos hallituksen esitykseksi nuorisolain muuttamisesta
- 3 Luonnos valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta
- 4 Lagförslag på svenska
- 5 Statsrådets förordning på svenska

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

28.03.2022

Asia/11

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 15.03.2022 § 49

HEL 2022-002982 T 03 00 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää luonnosta hallituksen esitykseksi nuorisolain muuttamiseksi pääosin kannatettava. Lakimuutoksessa tehdään tarpeellisia päivityksiä liittyen toiminnan vaikuttavuuden arviointiin sekä avustamisen läpinäkyvyyteen. Samalla kuin vaikuttavuuden arviointia on tärkeää kehittää, tulee vaikuttavuuden arvioinnin kriteerien olla jatkossa selviä hakijoille. Lisäksi lautakunta katsoo, että valtionavustuksissa tulee mahdollistaa nuorisoalan uudistuminen niin, että uusilla hakijoilla on parempi mahdollisuus päästä avustusten piiriin.

Osaamiskeskustoiminnassa tulee katsoa alan tarpeita pitkäjänteisesti. Osaamiskeskusten haussa tulisi mahdollistaa myös se, että osaamiskeskus voi vastata laajasti valtakunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjelman tavoitteisiin.

Erityisesti Suomen harrastamisen mallista säätäminen valtionavustuksilla tuettavaksi toiminnaksi on oikeasuuntainen lisäys lakiin. Lautakunta kuitenkin katsoo, että lakia säätäessä on vielä kiinnitettävä erityisesti huomiota yhdenvertaisuuteen lasten ja nuorten harrastamisessa. Lisäksi Suomen harrastamisen mallin avustuksissa on otettava huomioon avustusta hakevan kunnan lasten ja nuorten määrä.

Lausunnonantajan yleiskommentit tai huomiot/ehdotukset koskien lain muita säännöksiä

Helsingin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että esitetyt muutokset nuorisolakiin ovat pääosin hyviä. Erityisesti hyviä uudistuksia ovat vaikuttavuuden arvioinnin painotus sekä mahdollisuus poistaa lyhyemmässä ajassa valtionavustusten piiristä toimijat, jotka eivät täytä nuorisolain kriteereitä. Vaikuttavuuden arvioinnin säätämisessä nuorisolain asetukseen tulee varmistaa selvät kriteerit vaikuttavuuden osoittamiseksi, jotta hakijoille on selvää ja läpinäkyvää, miten toiminnan vaikuttavuutta arvioidaan hakijoiden kohdalla.

Samalla lautakunta katsoo, että nuorisoalan uusiutumista tulee edistää helpottamalla myös uusien toimijoiden pääsemistä valtionavustusten piiriin. Nykytilanteessa valtionavustusjärjestelmä suosii vakiintuneita toimijoita. On tärkeää ylläpitää myös kansalaisyhteiskunnan nuoriso-

työlle tuottamia tarpeellisia, vakiintuneita palveluita, mutta nuorisolan tulee pystyä uusiutumaan ajan mukana.

Lausunto Harrastamisen Suomen mallia koskeviin esitysluonnoksiin (lain 12 a ja 21 a §)

Helsingin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää harrastamisen Suomen mallin säätämistä lailla kannatettavana. Harrastamisella on merkittäviä hyvinvointivaikutuksia lasten ja nuorten elämään. Hyvä vapaa-aika on tärkeää identiteetin kehittymiselle ja elämän merkityksellisyydelle. Mallin rahoitus valtionavustuksella on parempi ratkaisu kuin mallin rahoituksen vieminen valtionosuuksiin kunnille.

Koskien lain pykälää 21 a § lautakunta ehdottaa, että harrastamisen Suomen mallin rahoitus säädetään riippuvan valtionavustusta hakevan kunnan lasten ja nuorten määrästä. Tarvetta lisää myös se, että erityisesti suurissa kunnissa Suomen mallin harrastustoiminnan kulut ovat kalliimmat, kuin pienemmissä kunnissa.

Lautakunta ehdottaa, että lakiin kirjataan avustamisen kriteeriksi myös lasten ja nuorten yhdenvertaiset mahdollisuudet harrastaa. Suomen harrastamisen mallin tarkoitus on mahdollistaa harrastus kaikille lapsille ja nuorille. Mallin valmistelun taustalla on ollut lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimuksissa ja kouluterveyskyselyissä noussut tulos, jonka mukaan noin 10 % lapsista ja nuorista ei harrasta mitään. Lakia säätäessä tulee ottaa huomioon, että lapsia ja nuoria osallistuu harrastustoimintaan eri taustoista. Esimerkiksi Helsingissä harvemmillä ulkomaalaistaustaisella lapsella ja nuorella on jokin viikoittainen harrastus suomalaisestaustaisiin verrattuna. Myös liikkuminen on polarisoitunut. Yhdenvertaisuuden huomioon ottaminen tarkoittaa sitä, että lain uudistuksessa tulee pyrkiä lisäämään harrastamisen mallin vaikuttavuutta juuri niiden lasten ja nuorten osalta, joilla on eniten vaikeuksia päästä harrastamaan.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan kunnan saamaa valtionavustusta ei voida jakaa eteenpäin avustuksena. Lautakunta katsoo, että sitä, miten valtionavustusten kanavoimista pienemmille toimijoille edistetään tulee selvittää ja tarvittaessa reagoida kunnan tai valtion toimin.

Lausunto valtakunnallisia nuorisolan osaamiskeskuksia (OSKE) koskeviin esitysluonnoksiin (lain 19 §; asetuksen 7 ja 8 §)

Helsingin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että osaamiskeskusten asettamisessa tulee ottaa huomioon toiminnan pitkäjänteisyys. Suomalaisessa nuorisotyössä on tarvetta osaaville organisaatioille, joilla on mahdollisuus tarjota palveluja pitkäjänteisesti. Jo nykyisistä osaamiskeskuksista osa on toiminut edellisen nuorisolan aikana ns.

palvelukeskuksena. Ottaen huomioon 8 §:ssä säädetty toimintakeskuk-
sen laatuun ja laajuuteen liittyvät kriteerit, on tosiasias-
sa hakijalle etuna se, että osaamiskeskus on jo vakiintunut organisaatio. Tällöin vain val-
takunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjelman kauden pituuteen si-
dottu aikajänne luo turhaa epävarmuutta osaamiskeskusten toiminnan
suunnittelulle.

Osaamiskeskusten haussa tulisi mahdollistaa myös se, että osaamis-
keskus vastaa laajasti valtakunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjel-
man tavoitteisiin, eikä toimintaa tarvitse rajata pelkästään ohjelman
painopisteisiin.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tulisi kehittää myös valtionavustushaun
prosessia, erityisesti liittyen läpinäkyvyyteen. Osaamiskeskukset ovat
keskenään hyvin erilaisia organisaatioita. Hakuvaiheessa tulisi olla sel-
vempää, kuinka laajoja osaamiskeskuksia tarvitaan esimerkiksi henki-
löstön, budjetin ja yhteenliittymien kokoluokalta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta tarkasti pöytäkirjan tämän asian osal-
ta heti.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Martti Rasa, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 28748
martti.rasa(a)hel.fi

28.03.2022

Asia/12

§ 234

Valtuutettu Jussi Chydeniuksen toivomusponsi tekonurmikenttien alueellisesta jakautumisesta

HEL 2021-006830 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 2.6.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään tekonurmikenttiä koskevaa aloitetta 2.6.2021 kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Jussi Chydeniuksen ehdottaman toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että valmisteltaessa pitkäjänteisempää suunnitelmaa koulujen pihojen ja kouluja lähellä sijaitsevien pienten hiekkakenttien kunnon ja ylläpidon parantamiseksi, selvitetään mahdollisuudet ottaa huomioon jo olemassa olevien tekonurmikenttien alueellinen jakautuminen kaupungissa."

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan, kasvatus- ja koulutuslautakunnan sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot.

Tasainen alueellinen jakautuminen on keskeinen lähiliikuntapaikkojen suunnittelua ohjaava periaate. Tavoitteena on, että kaupunkilaisilla olisi yhdenvertaiset lähiliikkumismahdollisuudet kaikilla alueilla. Tämän saavuttamiseksi sekä liikuntapaikkoja että koulujen pihoja suunnitellaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja kaupunkiympäristön toimialan yhteistyönä.

Yhteensä Helsingissä on yli 70 eri kokoista ja laatuista tekonurmialuetta. Suurin osa täysimittaisista jalkapallon tekonurmikentistä sijoittuu liikuntapuistoihin, joita kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelut ylläpitää. Osa kentistä on jalkapalloseurojen hallinnassa ja niiden käytöste on hyvin korkea.

Kaupunkiympäristön toimiala hallinnoi puistoalueilla olevia tekonurmikenttiä, joita on yhteensä 30. Ne sijoittuvat usein leikkipaikkojen yhteyteen ja ovat kaupunkilaisten vapaassa käytössä. Puistojen tekonurmet eivät yleensä ole mitoiltaan minkään lajin virallisia kenttiä, vaan sopivat ennemmin pelailuun ja lasten leikkeihin. Ne sijoittuvat melko tasaisesti koko kaupunkiin. Tekonurmikenttien lisäksi liikuntapuistoissa ja yleisillä alueilla on mm. hiekka-, nurmi-, kumi-, asfalttibetoni- ja sorapäälysteisiä pelikenttiä, yhteensä satoja.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala hallinnoi koulujen pihoilla olevia tekonurmikenttiä, mutta niitä on tällä hetkellä vain muutama. Muiden toimialojen ja jalkapalloseurojen hallinnassa olevat tekonurmikentät ovat päiväaikaan lähellä sijaitsevien koulujen käytössä hyvin laajasti. Vastaavasti koulujen ja päiväkotien pihat ja liikunta-alueet ovat toiminta-aikojen ulkopuolella vapaassa käytössä.

Koulujen pihojen liikunnallisuuden lisääminen on ollut tavoitteena edellisen strategiakauden liikkumisohjelmassa. Vuosina 2019–2020 kymmenen koulupihan liikkumisolosuhteita parannettiin erillismäärärahalta ja valmistelussa on pitkäjänteisempi suunnitelma pihojen kunnon ja ylläpidon parantamiseksi. Liikunnallisuuden edistäminen on kaikkien toimialojen yhteinen tavoite.

Tekonurmikenttiä lisäämällä parannetaan ennen kaikkea jalkapallon harrastusmahdollisuuksia. Samalla kuitenkin usein vähennetään jääurheilun harrastuspaikkoja, koska tekonurmikenttiä on viime vuosina rakennettu pääasiassa olemassa oleville hiekkakentille. Hiekkakentät ovat kesäaikaan vähällä käytöllä, mutta niiden jäädyttäminen on merkittävästi helpompaa, edullisempaa ja ympäristöystävällisempää kuin tekonurmikenttien. Erityisesti kumirouhetekonurmi eristää lämpöä, mikä heikentää jäädytystehoa ja vaatii runsaasti energian käyttöä. Jäädyttäminen puolestaan kuluttaa tekonurmea ja aikaistaa sen uusimistarvetta.

Luistelupaikkojen kysyntä on ollut viime vuosina kasvussa, ja sen yhteensovittaminen jalkapallon tarpeiden kanssa ei ole helppoa. Liikuntapalvelujen näkemys on, että jalkapallotekonurmet tulisi jatkossa jättää jäädyttämättä ja luistelupaikat tulisi tehdä tekojääradoille, hiekkakentille ja hiekkatekonurmille. Tämä on myös jalkapalloseurojen toive, koska leutoina talvina tekonurmikentillä pystytään harjoittelemaan lähes ympäri vuoden. Seurojen hallinnassa olevien täysimittaisten tekonurmikenttien käyttöaste on hyvin korkea, ja useat seurat rakentaisivat niitä mielellään lisää.

Liikuntapalvelut on viime vuonna aloittanut tekonurmialueiden ja jääkenttien verkostotarkastelutyön, jonka tarkoituksena on selvittää kaupunkilaisten toiveet jääkentillä ja tekonurmilla harrastamiselle. Tavoitteena on luoda käsitys siitä, kuinka monta hiekkakenttää kaupungin tulisi säästää jääurheilumahdollisuuksien turvaamiseksi myös jatkossa. Samalla saadaan suuntaa sille, kuinka monta hiekkakenttää voidaan vuokrata jalkapalloseuroille uusien kumirouhetekonurmien rakentamista varten.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

28.03.2022

Kaupunginhallitus 21.03.2022 § 220

HEL 2021-006830 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

21.03.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Johanna Nuortevan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 14.12.2021 § 206

HEL 2021-006830 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että tekonurmialueiden ja -kenttien rakentaminen on lähtökohtaisesti positiivinen ja kannatettava asia. Paremmat fasilitetit kannustavat kaupunkilaisia liikkuman ja kojelemaan erilaisia urheilulajeja.

Tekonurmia rakentamalla parannetaan ennen kaikkea palloilun, mutta samalla usein kavennetaan jääurheilun harrastusmahdollisuuksia. Tämä on seurausta siitä, että tekonurmimattoja on viime vuosina asennettu ennen kaikkea jo olemassa oleville kivituhkakentille. Erityisesti jalkapalloilun tarkoitukseen asennetut tekonurmimatot ovat herkkiä jäädyttämiseksi ja toimenpide lyhentää mattojen käyttöikä merkittävästi. Samat matot ovat myös haasteellisia jäädyttämisen näkökulmasta. Erityisesti kumirouhepohjaiset alustat toimivat kylmän eristeenä, mikä heikentää jäädytystehoa ja vaatii tämän takia runsasta energian käyttöä. Tämä taas kasvattaa liikuntapuistojen käyttökustannuksia sekä tuottaa merkittäviä ilmastopäästöjä. Näin ollen jalkapallotekonurmet tulisi jatkossa jättää mahdollisimman pitkälti jäädyttämättä talvisin, mikä on leuttojen talvien yleistyessä myös jalkapalloseurojen kasvava toive. Jää-

kentät taas tulisi kumirouhetekonurmikenttien sijaan tehdä tekojääradoille sekä kivituhka- ja hiekkatekonurmikentille.

Edellä mainitusta näkökulmasta olisi täten tärkeää arvioida eri liikuntamuotojen harrastusolosuhdetilannetta ja kenttien käyttöä aina kokonaisuutena. Kumirouhepohjaisen tekonurmimaton asentaminen kesäisin vähällä käytöllä olevalle kivituhkakentälle on hyväksi jalkapalloilun harrastamiselle, mutta heikentää puolestaan jääurheilun asemaa ja kaventaa kaupungin jääkenttäverkoston tilannetta.

Helsingissä on tällä hetkellä yli 70 erikokoista ja -laatuista tekonurmialuetta. Helsingin kaupunki hallinnoi näistä suurinta osaa ja kaupungin sisällä merkittävimmästä osasta vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelukokonaisuus. Merkittävässä roolissa ovat myös urheiluseurojen ylläpitämät tekonurmikentät, joita useat seurat myös mielellä rakentaisivat lisää. Tulisi ennemmin pohtia keinoja tämän hetkisten alueiden ja kenttien käytön tehostamiseksi esimerkiksi viikonloppuisin ja vapaakäyttövuorojen osalta.

Liikuntapalvelukokonaisuus on aloittanut keväällä 2021 tekonurmialueiden ja jääkenttien verkostotarkastelutyön. Projektin tarkoituksena on selvittää kaupunkilaisten tarpeet ja halut jääkentillä sekä tekonurmialueilla harrastamiselle. Työn konkreettisena tavoitteena on luoda käsitys siitä, että kuinka monta kivituhkakenttää kaupungin tulisi säätää jääurheilumahdollisuuksien turvaamiseksi myös tulevaisuudessa. Samalla selvitystyön pohjalta voidaan vetää johtopäätökset siitä, kuinka monta kivituhkakenttää voidaan vuokrata esimerkiksi jalkapalloseuroille kumirouhepohjaisten tekonurmikenttien rakentamista varten.

Pienempiä kenttiä koulujen läheisyydessä ja puistoalueilla hallinnoivat pääasiassa kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimiala. Kaupunkistrategian kärkihankkeena toteutettavassa liikkumisohjelmassa on asetettu tavoite koulupihojen liikunnallisuuden lisäämisestä. Vuosina 2019–2020 kymmenen koulupihojen liikkumisolosuhteita parannettiin erillismäärärahalta ja valmistelussa on pitkäjänteisempi suunnitelma pihojen kunnon ja ylläpidon parantamiseksi. Tätä edesauttaisi entistä toimivampi yhteistyö kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä. Tämä on välttämätöntä, koska kenttien maa-alueet ovat eri toimialojen hallinnoimia ja myös toteutuksessa tarvitaan yhteistyötä yli toimialarajojen. Liikunnallisuuden edistämisen tulee myös olla kaikkien hallintokuntien yhteinen tavoite.

Tämä lausunto noudattelee kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan aiempia kannanottoja:

16.2.2021, § 10 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi lausunnon valtuutettu Jussi Chydeniuksen valtuustoaloitteesta tekonurmikenttien rakentamiseksi kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön. Lausunnossa todettiin, että tekonurmialueiden ja -kenttien rakentaminen on lähtökohtaisesti kannatettava asia.

Uusien tekonurmikenttien rakentamisen rinnalla tulisi kuitenkin pohtia keinoja yleisövuorojen käytön tehostamiseksi. Toiseksi vanhojen tekonurmimattojen siirtäminen toisilta kentiltä ei ole lähtökohtaisesti kannatettava ajatus. Mattojen käyttöikä on keskimäärin seitsemästä kymmeneen vuotta, jonka jälkeen ne tulisi kulumisesta johtuen uusia, eikä siirtää vähemmän tärkeinä pidetyille alueille. Lisäksi mattojen siirtämisessä merkittävänä käytännön riskinä on niiden repeäminen ja tätä kautta muuttuminen käyttäjille vaaralliseksi.

Huomionarvoista on myös se, että liikuntapalvelukokonaisuuden vastuu rajoittuu pitkälti isojen tekonurmikenttien ylläpitämiseen, kun taas pienempiä kenttiä koulujen läheisyydessä ja puistoalueilla hallinnoivat pääasiassa kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimialat.

6.10.2020, § 166 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi lausunnon valtuutettu Johanna Nuortevan valtuustoaloitteesta koskien tekonurmikenttien varaamisesta muille tahoille kuin urheiluseuroille. Lausunnossa todettiin, että tekonurmikenttävuoroja ei riitä jaettavaksi kaikille haki-joille, sillä vuoroja on paljon vähemmän kuin halukkaita käyttäjiä. Ulkotekonurmikenttien lisäksi Myllypuron Pallomylyssä ja Talin jalkapallohallissa järjestetään kaikille avoimia niin sanottuja kolikkovuoroja, joille osallistuminen on yksilölle edullista. Tekonurmikenttien ohella vastaavanlaista liikuntatilaa löytyy kaupungin 30 hiekkakentältä. Näistä kenties merkittävä on hyvin pienellä käytöllä ja niiltä vapaiden vuorojen löytäminen onnistuu vaivattomasti.

Käsittely

14.12.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Poistetaan (kappaleista 5 ja 6):

"Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan kaupungissa ei kuitenkaan tällä hetkellä ole merkittävää painetta rakentaa uusia tekonurmialueita- tai kenttiä. Uusien tekonurmikenttien sijaan"

Ja

"Oman näkemyksensä tueksi"

28.03.2022

Kannattaja: Teija Makkonen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Veronika Honkasalon vastaehdotuksen yksimielisesti.

30.11.2021 Pöydälle

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 30.11.2021 § 672

HEL 2021-006830 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Suurin osa isoista tekonurmikentistä sijoittuu liikuntapuistoihin, joita kulttuuriin ja vapaa-ajan toimiala hallinnoi ja ylläpitää. Helsingissä on myös useita yksityisiä, yhdistysten hallinnoimia tekonurmikenttiä. Suuri osa yksityisistä kumirouhetekonurmista on yritysten, eli kenttäyhtiöiden, hallinnoimia, ja niiden taustalla vaikuttaa lähes aina yhdistys, joka on jalkapalloseura. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala hallinnoi koulujen yhteyteen sijoittuvia kenttiä ja kaupunkiympäristön toimialan isännöitsijät vastaavat niiden ylläpidosta. Tämän lisäksi kaupunkiympäristön toimiala hallinnoi ja ylläpitää yleisillä alueilla satoja kenttiä, joista monet ovat kivituhkapäällysteisiä eli niin kutsuttuja hiekkakenttiä. Näiden lisäksi on tekonurmisia, asfalttibetonisia, nurmi-, kumi- ja sorapäällysteisiä pelikenttiä sekä muutamia Novotan-pinnoitteisia.

Puistoalueilla sijaitsevat kentät eivät ole usein mitoiltaan minkään lajin virallisia kenttiä, vaan sopivat enemmän pelailuun ja lasten leikkeihin. Kaupunkiympäristön toimialan hallinnoimat kentät ovat kaikille avoimia, eikä niille voi varata vuoroja. Puistoissa on noin 30 tekonurmikenttää, joiden kunnossapidosta kaupunkiympäristön toimiala vastaa, ja ne ovat erityisesti leikkipuistojen ja leikkipaikkojen yhteydessä. Suurin osa näistä tekonurmikentistä on alle tuhat neliometriä, koon vaihdellen muutamasta sadasta pieniin kymmenien neliömetrien kenttiin. Kentät ovat enimmäkseen materiaaliltaan hiekkatekonurmea. Kaupunkiympäristön

tekonurmikenttien sijoittuminen painottuu hienoisesti kantakaupunkiin, jossa ovat suurimmat käyttöpainheet, kulutus ja väestötiheys. Muuten nämä tekonurmikentät ovat sijoittuneet melko tasaisesti koko kaupunkiin. Pääperiaatteena kaikessa suunnittelussa on tasapuolisuus ja hyvän ympäristön suunnittelu, mikä vaatii myös eri alueiden erityispiirteiden huomioon ottamista.

Tekonurmikenttien verkoston suunnittelussa avainasemassa on kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, jolla on parhaat resurssit tukea ja kehittää eri lajien harjoittelumahdollisuuksia sekä yleisesti kuntalaisten mahdollisuuksia laadukkaaseen ja monipuoliseen liikuntaan. Koulujen yhteyteen sijoittuva tekonurmikenttäverkosto taas on kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vastuulla. Tekonurmikenttien verkoston suunnittelussa on tärkeää tehdä yhteistyötä myös kaupunkiympäristön toimialan kanssa liittyen puistoalueilla sijaitseviin kenttiin. Yhteistyöpintoja ovat esimerkiksi asemakaavoitus, kaupungin yleisten alueiden suunnittelu sekä liikkumisohjelman puitteissa tapahtuva kehittäminen. Rakentamispaineista huolimatta asemakaavoituksessa varmistetaan riittävät tilavauudet pelikentille ja ulkoilulle myös uusilla alueilla ja täydennysrakennettaessa.

Viheralueilla sijaitsevien tekonurmikenttien kunnossapito

Kaupunkiympäristön toimialalla rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuus vastaa kenttien kunnossapidosta ja kaikki kentät ovat yleisen kunnossapidon piirissä. Pienten hiekkakenttien käyttöasetta tulee jatkossa seurata nykytilannetta tarkemmin, koska osa niistä ruohottuu vähälle jääneen käytön takia. Kunnossapito huoltaa pelikenttiä ylläpidon tuotekorttien mukaan. Työhön kuuluu erilaisten rakennepuutteiden korjaaminen, kuten painumien korjaus ja nurmikko- tai pintamateriaalin sekä täyteaineen lisäys. Tavoite on, että pelikenttien tulee olla käyttökunnossa aikavälillä 1.5.–30.10. Erilaiset pintamateriaalit vaativat eri määrän kunnossapitoa. Kivituhkapintaisten hiekkakenttien etu on niiden helppohoitoisuus, kun taas esimerkiksi hiekkatekonurmet vaativat enemmän kunnossapidon resursseja.

Hiekkatekonurmen ja kumirouhetekonurmen käytössä tulee aina huomata varmistaa sen elinkaaren aikaisten ympäristövaikutusten hallinta ja turvallinen käsittely tekonurmen kuluessa loppuun. Kaupunkiympäristön toimialalle tehdyssä opinnäytetyössä Viherrakentamisen synteettiset materiaalit mahdollisina mikromuovin lähteinä (Karjalainen 2021) tutkittiin muun muassa muutamia Helsingissä toteutuneita rakennuskohteita. Havainto oli, että eniten synteettisiä materiaaleja käytetään esimerkiksi liikuntakentillä. Kentillä käytettävä kumirouhe on potentiaalinen mikromuovin lähde, joskaan tätä ei ole tarkemmin tutkittu. Ympäristönsuojelun näkökulmasta mikromuovia ei pitäisi päätyä maaperään

tai vesistöön eikä ylipäätään ympäristöä roskaamaan. Lisäksi kumirouhe-
kentistä voi liueta esimerkiksi PAH-yhdisteitä luontoon. Yhdisteet
ovat myös ihmisten terveydelle haitallisia. Myös EU-tasolla on keskus-
teltu kumirouheen mahdollisesta kieltämisestä. Olisi hyvä, että Helsin-
gissä siirryttäisiin etupainotteisesti kestäviin ratkaisuihin sekä tarkastel-
tisiin vaihtoehtoisia materiaaleja ja niiden rahoitusmahdollisuuksia. Jo
nyt Helsingissä on käytetty sokerijuurikas pohjaista tekonurmikoiden
täyteainetta korvaamaan kumirouhetta joissakin kohteissa.

Toiminnallisesta näkökulmasta puistoissa sijaitsevien pienten hiekkakenttien muuttaminen tekonurmikentiksi ei ole kannatettavaa. Perusteluna tälle on hiekkakenttien monikäyttöisyys, sillä se palvelee verkoston joustavuutta. Lisäksi tekonurmikentät soveltuvat hiekkakenttiä heikommin talviliikunnan tarpeisiin, ja niiden jäädyttäminen vaatii huomattavasti enemmän työtunteja. Tekonurmikentän pintarakenteet tulee uusida 8–10 vuoden välein. Nykyiset resurssit eivät mahdollista niiden määrän lisäämistä laajassa mittakaavassa.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa.

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Maria Hyövähti, maisema-arkkitehti: 310 37494
maria.hyovalti(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.11.2021 § 373

HEL 2021-006830 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle Jussi Chydeniuksen toivomusponnesta seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa esitettyä toivomusponntta ja toteaa seuraavaa:

Tällä hetkellä koulupihoilla on vain muutama tekonurmikenttä. Näitä tekonurmikenttiä hallinnoi kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ja ylläpitää kaupunkiympäristön toimiala. Lisäksi koulut voivat käyttää sovitusti lähellä sijaitsevia, muiden hallinnoimia tekonurmikenttiä. Kenttiä hallinnoivat toimialat ja muut toimijat päättävät niiden käytöstä ja mahdollisesta asukaskäytöstä. Kaikki koulujen ja päiväkotien pihat ja liikunta-alueet ovat yksiköiden toiminta-aikojen ulkopuolella asukaskäytössä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Tekonurmikentät sijoittuvat pääosin liikuntapuistoihin ja niitä hallinnoi ja ylläpitää kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala.

Kaupunkiympäristön toimiala hallinnoi ja ylläpitää yleisillä alueilla satoja kenttiä, joista useimmat ovat kivituhkapääallysteisiä hiekkakenttiä. Näiden lisäksi on esimerkiksi tekonurmisia, nurmi-, kumi- ja sorapääallysteisiä pelikenttiä. Helsingissä on lisäksi useita yksityisiä, pääsääntöisesti yhdistysten hallinnoimia tekonurmikenttiä.

Helsingin tavoitteena on, että kaupunkilaisilla olisi yhdenvertaiset lähiliikkumismahdollisuudet kaikilla alueilla. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi koulujen pihoja ja lähiliikunta-alueita suunnitellaan yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan- sekä kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Tätä yhteistyötä tehdään osana kaavoitus-, palveluverkko- ja talonrakentamishjelman valmistelutyötä sekä liikkumishjelmaa.

Tekonurmikenttäverkoston suunnittelussa avainasemassa on kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, joka kartoittaa, tukee ja kehittää eri lajien harjoittelumahdollisuuksia sekä kuntalaisten mahdollisuuksia laadukkaaseen ja monipuoliseen liikuntaan.

Yhteistyötä kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä on tiivistetty huolehtimalla siitä, että yhteistyöverkostossa on mukana sekä toiminnan että tilojen kehittämisen ja ylläpidon näkökulmat. Kaupunkiympäristön toimialan kanssa tehtävässä yhteistyössä on tärkeää varmistaa riittävät alueelliset tilavaraukset pelikentille ja ulkoilulle ja varmistaa kenttien käytettävyys asukaskäytön osalta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Viivi Snellman, johtava arkkitehti, puhelin: 310 22378
viivi.snellman(a)hel.fi

§ 235

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 12.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto 21.3.2022
- elinkeinojaosto
- sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta 22.3.2022

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.3.2022

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölaikunta 22.3.2022

- ympäristö- ja lupajaosto

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

pelastuslautakunta

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuuri- ja kirjastojaosto 22.3.2022

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta

- sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto 24.3.2022

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos 22.3.2022

- rakentamispalveluliikelaitos

24.3.2022

- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

28.03.2022

Asia/13

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

28.03.2022

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 223, 224, 225, 226, 227, 230, 231, 232, 233, 234 ja 235 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 228 ja 229 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

28.03.2022

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

28.03.2022

Kaupunginhallitus

Anni Sinnemäki
puheenjohtaja

Saara Nirkko
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Daniel Sazonov

Paavo Arhinmäki

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 06.04.2022.